

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διαλογική Συγκρότηση Ταυτοτήτων μέσω μίας διακοινοτικής σύγκρουσης:

“Αρβανίτες”, “Πόντιοι Παλινοστούντες” και “Ρομά” στον Ασπρόπυργο.

Μία μελέτη περίπτωσης

Σερέπας Αντώνιος

ΑΜ: 0614Μ002

Επιβλέπων: Γεράσιμος Προδρομίτης

ΠΜΣ Ψυχολογία: Κοινωνική Ψυχολογία των Συγκρούσεων

Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

17 Σεπτεμβρίου 2016

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Εισαγωγή – Περίληψη

Η παρούσα έρευνα στοχεύει στη διερεύνηση της δημιουργίας μίας κοινής, υπερκείμενης εν τω γενέσθαι ταυτότητας δύο κοινοτήτων, με διαφορετικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά, στο χωροχρονικό πλαίσιο του Δήμου Ασπροπύργου της δυτικής Αττικής. Στόχος είναι να διερευνηθεί πώς εκφράζεται η στοχοποίηση μίας μειονότητας, αυτής των Ρομά , από τον κυρίαρχο Λόγο, όπως αυτός εκφέρεται από τους θεσμικούς φορείς εξουσίας του τόπου, και πώς και κατά πόσον, μέσα από αυτή την στοχοποίηση σφυρηλατείται μία ενιαία υπερκείμενη ταυτότητα μεταξύ των δύο κοινοτήτων, που απαρτίζουν τον δήμο Ασπροπύργου – των Αρβανιτών του «Κέντρου» και των Πόντιων Παλινοστούντων από την πρώην ΕΣΣΔ, της «Γκορυτσάς». Ως υλικό για την πραγματοποίηση του στόχου χρησιμοποιήθηκε σύνολο καταχωρήσεων του τοπικού Τύπου, ο οποίος αποτελεί άμεσο και έμμεσο φορέα του Λόγου της Εξουσίας καθώς και συνεντεύξεις από Υποκείμενα – κλειδιά στο πολιτικό πεδίο.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Κατανόηση του πλαισίου έρευνας

Γεωγραφικά, ο Ασπρόπυργος καταλαμβάνει το κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Θριασίου Πεδίου, το οποίο αποτελεί λεκανοπέδιο με πρόσβαση στο Σαρωνικό κόλπο. Διοικητικά υπάγεται στην Περιφέρεια Αττικής και μαζί με τους δήμους Ελευσίνας, Ερυθρών, Μάνδρας - Ειδυλλίας, Φυλής, με τους οποίους συνορεύει και Μεγάρων, αποτελεί τον Δυτικό Τομέα της Περιφέρειας. Ο Δήμος έχει φυσικά όρια από το Νότο το παραλιακό μέτωπο του κόλπου της Ελευσίνας, από Βορρά τους πρόποδες της Πάρνηθας και το καταφύγιο «Βούτημα», από την Ανατολή το Ποικίλο Όρος (πρώην όρος Αιγάλεω) και από τη Δύση τον Σαρανταπόταμο (ξηρός βαθύς χείμαρρος) και την 112 Π.Μ. Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Ελευσίνας.

Όπως γίνεται αντιληπτό, ο δήμος Ασπροπύργου, αποτελεί έναν «τόπο» που απολαμβάνει γεωγραφική διακριτότητα σε σχέση με τις όμορες περιοχές και δήμους, ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι τα αρχικά διοικητικά όρια του δήμου δεν έχουν αλλάξει καθόλου από την αρχική τους οριοθέτηση το 1912 (Λέριου, Α. επιμ, 2010, 163). Με μία έκταση δε 101,9 τετρ.χλμ. αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους σε έκταση δήμους της Ελλάδας, ακόμα και μετά την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης¹, το οποίο και τον άφησε χωρικά αμετάβλητο.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η δημογραφική εξέλιξη του πληθυσμού που, όπως παρατηρείται και από τον Πίνακα 1, παρουσιάζει τρεις απότομες αυξήσεις.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 1

Πληθυσμός κατά απογραφή²

Έτος	Πληθυσμός	Αύξηση	Αύξηση%
1920	2730	-//-	-//-
1928	3391	661	24,21%
1940	4880	1489	43,91%
1951	5855	975	19,98%
1961	8162	2307	39,40%
1971	11183	3021	37,01%
1981	12541	1358	12,14%
1991	15715	3174	25,31%
2001	27741	12026	76,53%
2011	30251	27751	8,29%

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Οι αυξήσεις των δεκαετιών 1951-1960 και 1961-1970, εξηγούνται από την «αγροτική έξοδο» (βλ. ενδεικτικά Κυριαζή - Αλισον, 2004 και Κομνηνός, Ν. 1985) των πληθυσμών προς τα αστικά κέντρα, δεδομένου ότι ο Ασπρόπυργος αποτελεί το πλησιέστερο δυτικό προάστιο εκτός Λεκανοπεδίου Αττικής, που μπορούσε να προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης στο ήδη εξειδικευμένο αγροτικό δυναμικό. Η εξήγηση αυτή επιβεβαιώνεται και από σχετική πρωτογενή έρευνα για τη δημογραφική εξέλιξη του πληθυσμού (Σερέπας, Δ. 2014). Σύμφωνα με τον Σερέπα (2014) ένας από τους λόγους μη δημιουργίας συγκρούσεων κατά την αυτή περίοδο αύξησης του πληθυσμού, αποτελεί η πολιτισμική ομοιογένεια των πληθυσμών που μετεγκαταστάθηκαν στον Ασπρόπυργο, με κοινό χαρακτηριστικό την αρβανίτικη καταγωγή.

Η τρίτη περίοδος αποτελείται από μία «βίαιη» αύξηση του πληθυσμού κατά 76,53% την δεκαετία του 1990. Οι νέοι κάτοικοι της περιοχής είναι στην πλειοψηφία τους παλινοστούντες από την πρώην Σοβιετική Ένωση, και μάλιστα από την περιοχή της Απχαζίας (Σερέπας, Δ. 2014, σελ 32). Όπως φαίνεται από την πρωτογενή έρευνα, οι οικογενειακές μερίδες παλινοστούντων αριθμούν τις 2.136 από τις 4.297 κατά το έτος 2001, ενώ οι περισσότεροι από τους αλλοδαπούς κατοίκους που απέκτησαν την Ελληνική υπηκοότητα, χωρίς να έχουν χαρακτηριστεί εκ των προτέρων ως παλινοστούντες, προέρχονται και αυτοί από την πρώην Σοβιετική Ένωση και την περιοχή της Απχαζίας (Σερέπας, Δ. 2004, σελ 54). Επομένως, όπως γίνεται αντιληπτό, ο πληθυσμός ο οποίος εγκαταστάθηκε από την πρώην ΕΣΣΔ στον Ασπρόπυργο, παρουσιάζει υψηλή πολιτισμική ομοιογένεια.

Η πολιτισμική διαφοροποίηση των δύο κοινοτήτων, της μίας διαμορφωμένης έως και την δεκαετία του 1990 και της δεύτερης, των παλινοστούντων από την ΕΣΣΔ,

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

αποτυπώνεται γλαφυρά στο αστικό περιβάλλον. Η πρώτη κοινότητα, την οποία (εν μέρη καταχρηστικά) μπορούμε να ονομάσουμε «Αρβανίτες» ή «αρβανίτικη κοινότητα» είναι εγκατεστημένη, για ιστορικοκοινωνικούς λόγους, στο «Κέντρο», τον αστικό, δηλαδή, πυρήνα της πόλης, ο οποίος απολαμβάνει σειρά δημοσίων υπηρεσιών και τόπων ιστορικής μνήμης καθώς και μελετημένη ρυμοτομία.

Η δεύτερη κοινότητα, την οποία μπορούμε να ονομάσουμε «Πόντιοι», καθώς οι ίδιοι αυτοπροσδιορίζονται έτσι, εγκαταστάθηκε στην περιοχή «Γκορυτσά», βόρεια του αεροδρομίου της Ελευσίνας και τέσσερα χιλιόμετρα δυτικά από το «Κέντρο», καθώς εκεί βρήκαν κατά την άφιξή τους φτηνή αγροτική γη. Ο νέος αστικός χώρος που δημιουργήθηκε εκεί, χαρακτηρίζεται από άναρχη, χαμηλής ποιότητας και μη αδειοδοτημένη δόμηση (αυθαίρετα), χωρίς μελετημένη ρυμοτομία και τα ανάλογα πλεονεκτήματα που θα απέρρεαν από μία αντίστροφη κατάσταση.

Ενώ κατά τη πρώτη δεκαετία οι σχέσεις που χαρακτήριζαν τις δύο κοινότητες ήταν είτε καθαρά συγκρουσιακές, είτε αποφυγής, από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 οι σχέσεις άρχισαν να ομαλοποιούνται. Εθνογραφικού τύπου παρατηρήσεις που επιβεβαιώνουν τα ανωτέρω είναι η σταδιακή συμμετοχή στον εορτασμό του τοπικού πανηγυριού της Αγίας Παρασκευής από τους Πόντιους, η αποδοχή από τους Αρβανίτες των Ποντίων στο κεντρικό Γυμνάσιο και Λύκειο (πράγμα απαγορευτικό τα πρώτα χρόνια), η συμμετοχή των Αρβανιτών στην ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων, οι μεικτοί γάμοι, η πρόσληψη Ποντίων Παλιννοστούντων στο Δήμο ως υπαλλήλων, η συμμετοχή τους στα κοινά με αντιπροσώπευση, η οποία βαίνει συνεχώς αυξανόμενη κ.ά³. Στην προσέγγιση αυτή των δύο κοινοτήτων, επίσης, βοήθησε και το τοπικό ανθηρό οικονομικό πλαίσιο της εποχής αλλά το οποίο

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

εντάσσεται στην περίοδο του «εκσυγχρονισμού» και της «ανάπτυξης» (Σπουρδαλάκης, Μ. 2007), με τους αυξημένους ρυθμούς ανάπτυξης, που στο αναφερόμενο πεδίο αντικατοπτρίζονταν στην άνθιση της μέσης και μικρής βιοτεχνίας και του μεσαίου εμπορίου και χονδρεμπορίου, που αύξησαν τις αξίες γης και προσέφεραν αυξημένη και καλά πληρωμένη, χαμηλής εξειδίκευσης απασχόληση⁴.

Οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, ευνόησαν στην ανάπτυξη σχέσεων πατρωνίας, μεταξύ των κεφαλαιούχων Αρβανιτών (κάτοχοι γης ή έμποροι της μεσαίας τάξης) και της πλειονότητας των Ποντίων (φτηνό εργατικό δυναμικό) με την συνακόλουθη εμπλοκή και στο πολιτικό επίπεδο.

Ταυτόχρονα με την προσέγγιση των δύο κοινοτήτων, άρχισε να διαφαίνεται ένα κλιμακούμενο “πρόβλημα” σε σχέση με τους Ρομά/τσιγγάνους της περιοχής, καθώς ιδιαίτερα από τα μέσα της δεκαετίας του 2000-2010, η σύγκρουση των δύο κοινοτήτων με τους Ρομά πλέον οπτικοποιείται και βαίνει συνεχώς αυξανόμενη, ενώ εκφράζεται και στον θεσμικό δημόσιο Λόγο.

Προ του 2006 οι καταυλισμοί Ρομά ήταν λιγότεροι τον αριθμό, στην πλειονότητα νομαδικοί, εποχιακοί και παράνομοι (υπό την έννοια ότι καταπατούσαν, συνήθως, ιδιωτική γη). Μετά την εκλογή, στις αυτοδιοικητικές δημοτικές εκλογές (2006), του νυν (έκτοτε) Δημάρχου, ο οποίος πρόσκειται στον χώρο της συντηρητικής δεξιάς, υιοθετήθηκε μία διαφορετική πολιτική για τους τσιγγάνους. Σε πρώτο επίπεδο επιχειρήθηκε η αγορά από τον δήμο Ασπροπύργου μίας έκτασης του δήμου Ελευσίνας, στα σύνορα των δύο δήμων και πλησίον της 112ΠΜ, που αποτελούσε τόπο επιλογής των ιδίων των Ρομά για περιοδική εγκατάσταση. Μετά το ναυάγιο των

4

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

συνομιλιών για την αγοραπωλησία το 2008 επιχειρήθηκε μία πιο «δραστική» στρατηγική.

Σύμφωνα με μαρτυρίες των πληροφορητών – κλειδιών της έρευνας, πραγματοποιήθηκε επί της ουσίας ένα μη θεσμικό (ή μάλλον, περισσότερο παραθεσμικό) «πρόγραμμα» μόνιμης εγκατάστασης των τσιγγάνων στην περιοχή, όπου μεσίτες, σε άτυπη συνεργασία με τη νέα τότε (και παραμένουσα μέχρι σήμερα) δημοτική αρχή, αγόρασαν φτηνή αγροτική γη και την πούλησαν κατόπιν πρότερης συμφωνίας αποκλειστικά σε τσιγγάνους, με σκοπό την δημιουργία μόνιμων καταυλισμών/κοινοτήτων Ρομά. Έτσι, οι πρότεροι εποχιακοί καταυλισμοί, οι οποίοι βρίσκονταν πλησιέστερα στην Γκορυσά (και το Κέντρο), μετακινήθηκαν στις παρυφές των βιομηχανικών ζωνών (ΒΙΠΑ – ΒΙΟΠΑ) της περιοχής. Οι στόχοι της δημοτικής αρχής εμφανίζονται να είναι πολλαπλοί, με κύριους την απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων, την δημιουργία πελατειακών σχέσεων με τους Ρομά και την αύξηση της πολιτικής δύναμης της δημοτικής αρχής και δευτερευόντως η εξαφάνιση των καταυλισμών τσιγγάνων από τις παρυφές του αστικού ιστού. Οι στόχοι αυτοί επιβεβαιώνονται από την τοπική αντιπολίτευση, ενώ διαψεύδονται ή ανασκευάζονται από τη συμπολίτευση.

Ακολούθως, και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της κρίσης, παρατηρείται μία οπτικοποίηση (visualization) της σύγκρουσης μεταξύ των Ρομά και των άλλων δύο κοινοτήτων, η οποία εκδηλώνεται με ποικίλους τρόπους: Από παρεμβάσεις έναντι της πρόσβασης των Ρομά σε δημόσιες υπηρεσίες (ΚΕΠ, σχολεία, παιδικούς σταθμούς κλπ) την γκετοποίηση των παιδιών Ρομά σε σχολεία αποκλειστικά για Ρομά έως και την κλιμάκωση βίαιων συγκρούσεων μεταξύ των κοινοτήτων.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η κλιμάκωση αυτή και η προσπάθεια «θεσμικής» γκετοποίησης επί της ουσίας των Ρομά, δεν παρατηρείται (τουλάχιστον με ίδια ένταση) στους όμορους δήμους του Θριασίου Πεδίου, παρά την γεωγραφική εγγύτητα.

Κύρια ερωτήματα της Έρευνας

Η έρευνα έχει ως πρώτο κύριο ερευνητικό ερώτημα το αν και πώς διαμορφώνεται μία νέα υπερκείμενη ταυτότητα στην περιοχή μεταξύ των δύο κύριων πλειονοτικών ομάδων (Ρομά και Αρβανίτες) διαμέσου μίας συγκρουσιακότητας με τη μειονοτική ομάδα (Ρομά) σε επίπεδο Λόγου και κοινωνικής πρακτικής μέσω των θεσμικών φορέων δημόσιας εξουσίας: Το Δήμο (α' βαθμό ΟΤΑ) την Περιφέρεια (β' βαθμό ΟΤΑ) ως θεσμικούς εκπροσώπους του Λόγου των τριών κοινοτήτων, όπως ο Λόγος αυτός παρουσιάζεται μέσω του τοπικού Τύπου, ως φορέας άσκησης εξουσίας και συνεντεύξεων με πληροφορητές – κλειδιά. Δευτερευόντως θα προσπαθήσουμε να περιγράψουμε πώς φαίνεται να έχουν μεταβληθεί οι επιμέρους ταυτότητες στην πορεία του χρόνου, μέσω της ανωτέρω διαδικασίας.

Ως δεύτερο κύριο ερώτημα θα διερευνήσουμε, πώς η διαδικασία στιγματισμού, απονομιμοποίησης και εν τέλει απο-ανθρωπισμού μίας ολόκληρης κοινωνικής ομάδας (Ρομά), στο συγκεκριμένο χωροχρόνο, μέσω του θεσμικού Λόγου μπορεί να προσεγγιστεί ως μία δυναμική διαδικασία που διαμορφώνεται μέσα από συγκρουόμενους Λόγους και είναι κοινωνικά εντοπίσιμη - κατά το πρότυπο ανάλυσης του Tilegea (2007) – κατά την διάρκεια σχηματισμού ταυτοτήτων.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ο Tilegea (2007), αντλώντας από τον Bar Tal (1989) ορίζει την ανωτέρω διαδικασία (στιγματοποίησης) ως μία ψυχολογική διαδικασία που επιτρέπει τον ηθικό αποκλεισμό, επικεντρώνοντας στο πώς δημιουργείται, αναδημιουργείται και κοινώνεται η διαδικασία αυτή μέσω του καθημερινού Λόγου και πρακτικής και πώς εκτείνεται πέρα από την απόδοση στερεοτύπου, έως τον απο-ανθρωπισμό (dehumanisation) των «Ρομά». (Βλ.ΣΧΗΜΑ 1)

Εκκινώντας από αυτή την συλλογιστική, θα προσπαθήσουμε να δείξουμε πώς οι σχέσεις αυτές μεταξύ των ομάδων είναι διαλογικές ακολουθώντας την θεωρητική γραμμή των Bell & Gardiner (1989), Markova (2003) και Power & Peterson⁵ (2011) και όχι μονόδρομες (όπως εμφανίζονται στο σχήμα του Tilegea 2007) και πώς συμπλέκονται με την δημιουργία ταυτοτήτων κατά τη διάρκεια διαπραγμάτευσης της εξουσίας.

Επίσης, θα προσπαθήσουμε μέσω του ανθρωπολογικού έργου του Shweder (1991) να κατανοήσουμε πώς οι διαφορετικές ομάδες που διαντιδρούν, νοηματοδοτούν τις κοινωνικά κατασκευασμένες ηθικές αξίες διαφορετικά, μέσα από διαφορετικές οπτικές⁶.

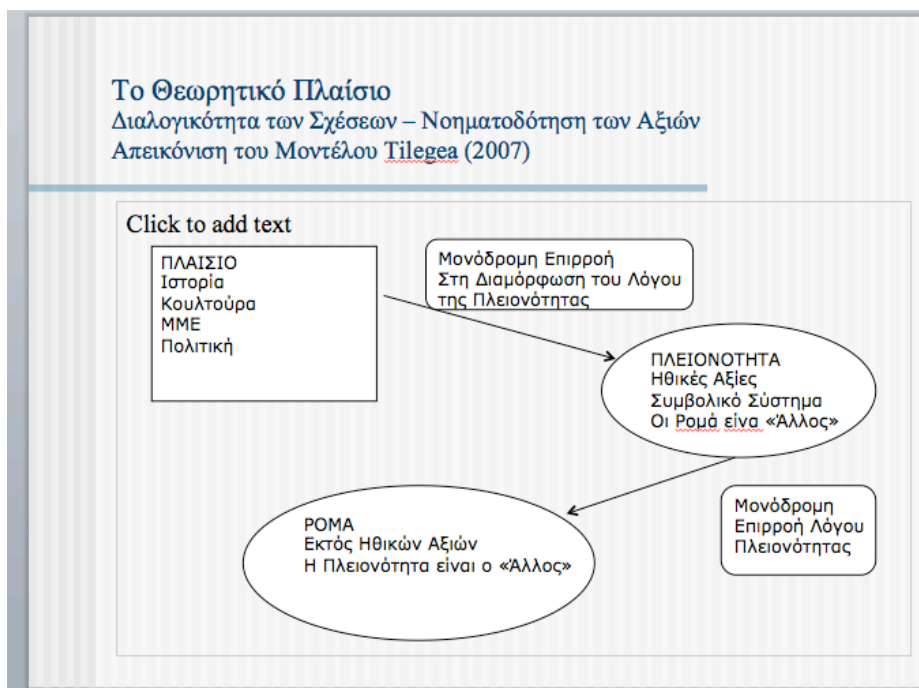
5

6

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Σχήμα 1

Διαλογικό μοντέλο Tilegea

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Θεωρητική πλαισίωση Προβληματικής

Η Δυναμική σχέση Ταυτότητας και Εξουσίας

Προσπαθώντας να κατανοήσουμε την αιτία της σύγκρουσης μεταξύ διακριτών κοινοτήτων, ως δυναμική διαδικασία, θα χρησιμοποιήσουμε το μοντέλο της Παραγωγικής Κοινωνικής Εξουσίας⁷ όπου ο Α έχει εξουσία, στο βαθμό που επιστρατεύει την ικανότητα δράσης των άλλων στην εξυπηρέτηση των σχεδίων του. Η Εξουσία αυτή μπορεί να παράγεται μέσω διαδικασιών Συναίνεσης (Επιρροή) όσο και μέσω διαδικασιών Σύγκρουσης (Εξαναγκασμός).

Οι περισσότερες σχέσεις εξουσίας αποτελούν ένα μείγμα Συναίνεσης και Σύγκρουσης, το οποίο εξαρτάται από το πόσο πρόδηλες ψυχολογικά είναι οι ταυτότητες Α & Β και πόσο πρόδηλη είναι η κοινή τους ταυτότητα σε υψηλότερο επίπεδο κοινωνικής συν-περίληψης ή οργάνωσης.

Αν η ταύτιση είναι πρόδηλη στο ανώτερο επίπεδο, τότε πιθανότερη είναι η συναινετική εξουσία. Αν οι ταυτότητες Α & Β, χαμηλότερου επιπέδου, είναι περισσότερο διακριτές, τότε είναι πιθανότερη η συγκρουσιακή εξουσία, μέσω της άσκησης κυριαρχίας. Η Κυριαρχία, βεβαίως, εξακολουθεί να βασίζεται στη συναίνεση, καθώς οι πόροι (υλικοί και μη) προϋποθέτουν τη συναίνεση γύρω από το νόημα, την αξία και τη νομιμότητά τους.

Σύμφωνα με τον Digeser (1992), η εξουσία εμφολωρεί στους τρόπους με τους οποίους πολιτικές δραστηριότητες και ρυθμίσεις ενθαρρύνουν ορισμένες ταυτότητες και περιθωριοποιούν άλλες (ο.π).

Ο Α μπορεί να επιδιώξει να χειριστεί ταυτότητες προκειμένου να δημιουργήσει μία σταθερή κοινωνιοψυχολογική βάση για την συναινετική επιστράτευση της

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

ικανότητας δράσης – επιστράτευση που δεν απαιτεί ούτε εξαναγκασμό, ούτε επένδυση σε ποινές και αμοιβές, ούτε επιτήρηση (Foucault, 1977, 1980).

Οι πιο ισχυροί κοινωνικοί δράστες είναι οι επιτηδευματίες ταυτότητας που επιστρατεύουν επιτυχώς την ικανότητα δράσης, (Reicher and Hopkins, 1996a, 1996b, 2001, Reicher et al. 1997).

Αυτού του είδους η εξουσία απαιτεί μία εξουσία συναινετική, που εμπλέκει μία υψηλότερου επιπέδου ταυτότητα – εν προκειμένω την υπερκείμενη ταυτότητα «Ασπρούργιοι».

Αυτή η ταυτότητα κινητοποιεί την κοινότητα των Αρβανιτών, μέσω των ισχυρών τοπικών δρώντων, προς εξυπηρέτηση των σκοπών της.

Ο στόχος των Αρβανιτών προβάλλεται στο τοπικό επίπεδο ως η δυνατότητα συνέχισης κατοχής των περισσότερων δυνατών υλικών πόρων, εν προκειμένω ακίνητα (γη) και χρηματικό κεφάλαιο, αλλά και της δυνατότητας ταυτόχρονης διαχείρισης αμέσως και εμμέσως του συνόλου του διαθέσιμου κεφαλαίου της περιοχής, της εργασίας συμπεριλαμβανομένης. Οι στόχοι αυτοί είναι ζητούμενο να εξυπηρετούνται είτε έμμεσα μέσω της ανάπτυξης τοπικού οικονομικού στρατηγικού σχεδιασμού είτε (ή και ταυτόχρονα) άμεσα με τη λειτουργία του διάχυτου συστήματος πολιτικής πατρωνίας.

Επομένως, η σύγκρουση μεταξύ Αρβανιτών & Ποντίων, δεν αποσοβείται τελείως, αλλά παραμένει σε χαμηλότερο επίπεδο αυτοκατηγοριοποίησης. Τις ταυτότητες αυτές, η κοινότητα των Αρβανιτών προσπαθεί διαρκώς να επανα-ορίσει, εξουδετερώσει ή περιθωριοποιήσει.

Η ταυτότητα υψηλότερου επιπέδου παίζει αποφασιστικό ρόλο στον καθορισμό της εργαλειακής αξίας των πόρων ή του κεφαλαίου, στον ορισμό των αξιών και στον

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

καθορισμό του πλαισίου αναφοράς και νοήματος για τα ιδιαίτερα σχέδια, συμφέροντα και ταυτότητες που μπορεί ο Α (εδώ Αρβανίτες) να ορίσει ή κατασκευάσει.

Στην περίπτωση των Ρομά, οι ταυτότητες σε χαμηλότερο επίπεδο είναι περισσότερο έκδηλες και εκδηλώνονται μέσω σύγκρουσης και κυριαρχίας. Από αυτή την ταυτότητα υψηλότερου επιπέδου, φαίνεται συστηματικά Αρβανίτες και Πόντιοι Παλινοστούντες να προσπαθούν να αποκλείσουν τους Ρομά.

Οι Ρομά, από την πλευρά τους, δεν φαίνεται να θέλουν να ενταχθούν σε αυτό το υψηλότερο επίπεδο συμπεριληπτικής ταυτότητας, καθώς φαίνεται να μην δέχονται τον καθορισμό των αξιών (ηθική) και το πλαίσιο αναφοράς για τα ιδιαίτερα σχέδια των άλλων δύο κοινοτήτων, σε σχέση με την τοπική ανάπτυξη (σε βάθος εκβιομηχάνιση της περιοχής – απόδοση επενδύσεων σε βάθος χρόνου μέσω στρατηγικού σχεδιασμού).

Στην περίπτωση των άλλων δύο κοινοτήτων, η αριθμητική πλειονότητα (Πόντιοι) δεν αποτελεί και την κοινότητα με την οικονομική και πολιτική Εξουσία (Αρβανίτες). Έχουμε δηλαδή σχηματικά την κοινότητα των Ποντίων ως μία πλειονότητα και μειονεκτούσα ομάδα και των Αρβανιτών, ως αριθμητικής μειονότητας αλλά πλεονεκτούσας ομάδας. Και οι δύο αποτελούν ισχυρούς «επιτηδευματίες ταυτότητας» με σκοπό την επιστράτευση δράσεων για την υλοποίηση ενδο-ομαδικών στόχων και την ικανοποίηση συμφερόντων δίνοντας μία ιδιαίτερη δυναμικότητα στην διαμόρφωση των ταυτοτήτων και χρησιμοποιώντας τους Ρομά, οι οποίοι αποτελούν την τρίτη και ισχνότερη αριθμητικά μειονότητα και μειονεκτούσα ομάδα, ως έξω-ομάδα αναφοράς.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Στους Ρομά, σε μία πρώτη ανάγνωση δεν μπορεί να αναγνωριστεί η δυνατότητα να δρουν ως επιτηδευματίες ταυτότητας, καθώς η απουσία τους από το Δημόσιο Λόγο, η έλλειψη εκπροσώπησης και η μη συμμετοχή σε δημόσια κανονιστικά πλαίσια (σχολείο, υπηρεσίες κλπ) με την ταυτόχρονη αντιμετώπιση των άλλων δύο κοινοτήτων προς αυτούς, δεν τους επιτρέπει τα περιθώρια να κινηθούν έτσι. Η κατάστασή τους αντιμετωπίζεται στο Δημόσιο Χώρο παθητικά, ως μία άφωνη αλλά οπτικοποιημένη ενοχλητική παρουσία.

Όμως, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, μέσω κυρίως της βοήθειας ενεργειών της Αντιπεριφέρειας Δυτικής Αττικής, και πολύ γρήγορα σε σχέση με την θεσμική τους εγκατάσταση στον Ασπρόπυργο, οι Ρομά περνούν στο πεδίο ανάληψης συλλογικής δράσης στο όνομα της ταυτότητας προβάλλοντας απαιτήσεις για το ποιοι είναι (Chrysochoou, 2003), προβάλλοντας ότι είναι Έλληνες ιθαγενείς με ίσα δικαιώματα και το πράττουν αισθανόμενοι ότι δεν τυγχάνουν τον σεβασμό και την αναγνώριση που τους αναλογεί (Lind and Tyler, 1980 από Chrysochoou 2003). Όχι μόνο η απουσία της κοινωνικής αναγνώρισης συνιστά μία ισχυρή απώλεια συγχρονικά, καθώς αποτελεί αποκλεισμό από το κοινωνικό (Markova, 2000 από Chrysochoou, 2003), αλλά στο συγκεκριμένο παράδειγμα αποτελεί μία ιδιότυπη μορφή απο-ανθρωποποίησης μέσω του κυρίαρχου Λόγου (Tilegea, 2007) της τοπικής εξουσίας.

Στο πεδίο μελέτης, η ανάληψη δράσης από τους Ρομά δεν αποτελεί «φυσικό» επακόλουθο, από την στιγμή που αποτελούν πλέον σταθερή κοινότητα στον τόπο, με σκοπό την αλλαγή της σχέσης τους με τις άλλες δύο ομάδες που βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση, διεκδικώντας, επί της ουσίας, πρόσβαση σε υλικούς και συμβολικούς πόρους. Η ανάληψη δράσης ξεκινάει με την εδραίωση της νέας τοπικής εξουσίας στην Αντιπεριφέρεια, για την οποία παραμένει το ερώτημα του κατά πόσο

**ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ**

με την δράση της και τον επίσημο θεσμικό της Λόγο, αποτελεί έναν καινούριο δρώντα στη διαχείριση των τοπικών ταυτοτήτων και συγκεκριμένα των Ρομά, αναδυόμενη ως ένας νέος επιτηδευματίας ταυτότητας, στο πλαίσιο εξυπηρέτησης ενός καινού και ευρύτερου πολιτικού project.

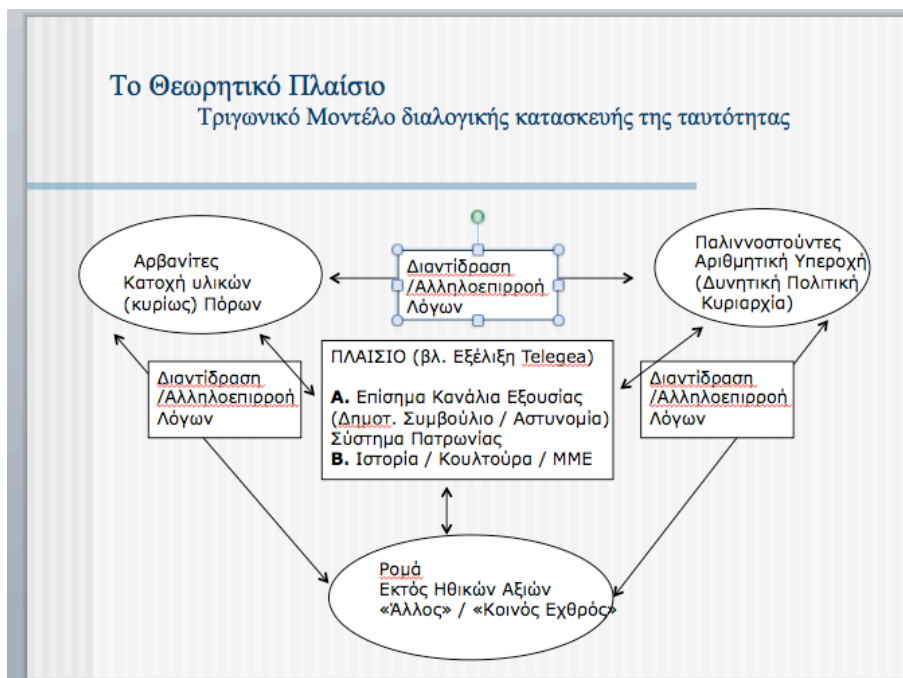
Επομένως, καταδεικνύεται ότι οι στρατηγικές εξουσίας, ως ικανότητας επιστράτευσης δράσης, είναι δυναμικές και διαλογικές, μεταξύ ομάδων (και των εκπροσώπων τους) που ανταγωνίζονται για την συμβολική επικράτηση της μίας επί της άλλης και κατά την διάρκεια της εφαρμογής τους δομούν ταυτότητα. (Βλ.

ΣΧΗΜΑ 2)

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Σχήμα 2

Τριγωνικό μοντέλο κατασκευής ταυτότητας

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
Συνθηματοποίηση, εξτρεμιστική δράση και υπερκείμενη ταυτότητα

Στο όλο διαλογικό παιχνίδι κατασκευής της υπερκείμενης ταυτότητας, είναι σημαντικό να δούμε πώς αναπτύσσεται από τον θεσμικό δημόσιο Λόγο μία ρητορική συνθηματοποίησης Αρβανιτών και Ποντίων. Εκκινώντας από τη λογική των Subasic E, Schmitt MT, Reynolds KL, (2011), όπου μελετάται η σχέση μεταξύ συνθηματοποίησης (convictimisation) και συμπεριληπτικής ταυτότητας ως κινήτρων για συλλογική δράση, μπορούμε να αναζητήσουμε στον δημόσιο Λόγο το κατά πόσο η συνθηματοποίηση έναντι των Ρομά, μέσω του δημόσιου Λόγου, έχει συμβάλει στην σφυρηλάτηση της κοινής υπερκείμενης ταυτότητας «Ασπροπυργιώτες» και έχει δικαιολογήσει την από κοινού δράση εναντίον των Ρομά, σε περιόδους έντασης, με κλιμακούμενες δράσεις από την επιτακτική παρέμβαση της πολιτείας κατά των καταυλισμών των Ρομά, τον θεσμικό αποκλεισμό των παιδιών Ρομά από τα σχολεία ή ακόμα έχει δημιουργήσει περιστατικά ευθείας παρέμβασης (direct action) με βίαια χαρακτηριστικά (ξύλοδαρμοί / « safari »⁸ και επιθέσεις – σπανιότερα- ακόμη και με πυροβόλα όπλα).

Στο πλαίσιο αυτό μπορούμε να μελετήσουμε την δημιουργία αυτής της κοινής υπερκείμενης συμπεριληπτικής ταυτότητας υπό την οπτική της «κοινής μοίρας» (common fate) (Subasic. E, Schmitt MT, Reynolds KJ, 2011, σ. 708 -709) ως μία μορφής αλληλεξάρτησης⁹ μεταξύ των ομάδων η οποία λειτουργεί ως πρόσφορο έδαφος για την συν-θηματοποίησή τους έναντι των Ρομά και προσφέρει την βάση για

8

9

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

την ανάληψη κοινής δράσης (αν και τα «πραγματικά» θύματα, με υλικούς όρους είναι οι Ρομά)¹⁰.

Ένα ερμηνευτικό πλαίσιο για το «γιατί» οι Πόντιοι να ριζοσπαστικοποιήσουν τη δράση τους έναντι των Ρομά, από κοινού με τους Αρβανίτες, και να μην προτάξουν την εθνοτική ή πολιτισμική τους ιδιαιτερότητα έναντι των Αρβανιτών της περιοχής με όρους μειονότητας, μπορούμε να αναζητήσουμε στους Simon, Reichert & Grabow (2013).

Η διπλή ταυτότητα των Ποντίων Παλινοστούντων, έχει περάσει από ισχυρές κανονιστικές διαδικασίες με σκοπό την αφομοίωσή τους, μέσω μίας πολιτικής ενσωμάτωσης (Τζωρτζοπούλου & Κοτζαμάνη, 2008). Παρόλα αυτά, η κοινότητα των Ποντίων του Ασπροπύργου είναι εθνοτικά αμιγής, με την πλειονότητά τους να είναι Απχάζιοι και με αποτέλεσμα την ύπαρξη μίας ισχυρής τοπικής ταυτότητας (Σερέπας, 2004).

Η ύπαρξη αυτής της διπλής εθνοπολιτισμικής ταυτότητας, κατά τους Simon, Reichert & Grabow (2013) δρα ως πολιτική συλλογική ταυτότητα που συνδυάζει αισθήματα ταλαιπωρίας (βλ. «αδικία») με αισθήματα δικαιωμάτων, που απορρέουν από την κοινωνία διαμονής.

Καθώς ακόμα δεν έχει μεσολαβήσει μία γενεά από την άφιξη των Ποντίων, έχουμε μία ταυτότητα η οποία είναι στη διαδικασία μίας ενσωμάτωσης, η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί¹¹. Όπως αναφέρουν οι Chrysochooou & Lyons (2011) ο πολιτισμικός διϋσμός (biculturalism) εκλαμβάνεται ως απειλή για την κοινωνική συνοχή. Από τον κυρίαρχο Λόγο επομένως η ταυτότητα Ποντίων εκλαμβάνεται ως

10

11

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

«επικίνδυνη». Ταυτόχρονα, όμως, προσφέρεται ως ταυτότητα την οποία πρέπει η «κυρίαρχη ομάδα» να διαχειριστεί, ως «επιτηδευματίας ταυτότητας», με τη στήριξη των κανονιστικών μηχανισμών που της προσφέρει η κεντρική εξουσία.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η τάση των πολιτισμικών μειονοτήτων είναι να προτιμούν την ένταξη με όρους πολυπολιτισμικότητας (Gaertner & Dovidio, 2000, Verkuyten & Brug, 2004), μπορούμε να θεωρήσουμε ότι στο πεδίο αυτή η πρακτική επιβεβαιώνεται.

Οι στρατηγικές της πλεονεκτούσας ομάδας (Αρβανίτες) έχουν ως σκοπό την ενσωμάτωση της μειονεκτούσας ομάδας και πλειονότητας, αλλά όχι της αφομοίωσή της. Τουναντίων, επικεντρώνουν στρατηγικά τη διατήρηση της πολιτισμικής διαφοράς και την εκδήλωση των διαφορετικών ταυτοτήτων με υλικούς όρους στο δημόσιο χώρο. Η δε μειονεκτούσα ομάδα (αλλά πλειονότητα, δηλ. Πόντιοι) αποδέχεται τη συμμόρφωση προς τις ηγεμονικές ιδεολογικές επιταγές αφ' ης στιγμής η πολιτισμική της ταυτότητα γίνεται αποδεκτή ως τέτοια και αφήνει τα περιθώρια για ανοδική κοινωνική κινητικότητα, κυρίως μέσω του συστήματος πατρωνίας, αναπτύσσοντας μία νέα ταυτότητα με ασυνέχειες και διαρκώς «ανοικτή».

Καθώς ταυτότητες και νόρμες είναι στενά συνυφασμένες μεταξύ τους (Turner Hogg, Oakes, Reicher & Wetherell, 1987) όταν τα μέρη μίας διπλής ταυτότητας βαρύνονται με ασυνέχειες ή συγκρούσεις, επέρχεται μία αίσθηση ανομίας (Merton, 1964) που οδηγεί σε περισσότερο αμφιλεγόμενες ή καταστρεπτικές μορφές πολιτικοποίησης, όπως η ριζοσπαστικοποίηση (Simon, Reichert & Grabow 2013).

Δεδομένης της προσπάθειας ενσωμάτωσης και της εξαρτησιακής σχέσης μεταξύ των κοινοτήτων Αρβανιτών και Ποντίων με το υπάρχον σύστημα πατρωνίας να επιβεβαιώνει και αναπαράγει την έως τώρα ισχυρή θέση της πρώτης έναντι της

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

δεύτερης κοινότητας, δεδομένου του κοινού συντηρητικού συστήματος αξιών που οι δύο κοινότητες μοιράζονται, αλλά και την άρνηση, από κοινού, της διαδικασίας ενσωμάτωσης στην τοπική ταυτότητα στην μειονεκτούσα ομάδα και μειονότητα (Ρομά), η ριζοσπαστικοποίηση και η στήριξη πιο «εξτρεμιστικών» πρακτικών από Αρβανίτες και Πόντιους έναντι των Ρομά, φαίνεται εξηγήσιμη.

Το ζήτημα που ερευνάται μέσω του δημοσίου Λόγου είναι κατά πόσον η δυνατότητα εξτρεμιστικής/ βίαιης δράσης μπορεί να δικαιολογείται από την διαδικασία συνθυματοποίησης των δύο πολυπληθέστερων κοινοτήτων έναντι των Ρομά, υπό τους όρους κατασκευής στο δημόσιο Λόγο ενός «εχθρού», ο οποίος καθιστά πραγματική απειλή και απειλεί τον «τόπο».

Η έννοια της απειλής του τόπου, είναι θεμελιώδης, καθώς οι δύο κυρίαρχες κοινότητες δομούν τις ταυτότητες γύρω του: Οι Αρβανίτες ως γηγενείς και κληρονόμοι της γης, οι Πόντιοι Παλινοστούντες ως «ξε-ριζομένοι» οι οποίοι βρίσκουν ένα νέο τόπο να «ριζώσουν» και να επαναδιαπραγματευτούν το ιστορικό αφήγημα της πολιτισμικής τους ταυτότητας και τέλος, οι δύο μαζί, ως Ασπροπύργιοι, κοινωνοί μίας «κοινής μοίρας» στο μέλλον του τόπου, ως μέλη μίας νέας φαντασιακής κοινότητας υλικά πραγματούμενης στον «τόπο».

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Μέθοδος της Έρευνας

Χρήση Ποιοτικών και Ποσοτικών Μεθόδων

Σε αυτό το κείμενο, υιοθετείται η μεθοδολογική οπτική που περιγράφει ο ανθρωπολόγος Peter Loizos στο «*Ο Θάνατος του Θετικισμού είναι Υπερβολή*» (1998). Ο Peter Loizos εκκινεί από μία κριτική στο ρεύμα της πολιτισμικής κριτικής και τις δομιστικές και μεταδομιστικές θεωρίες που ακολούθησαν, ασκώντας κριτική στις θετικιστικές μεθόδους και την χρήση ποσοτικών δεδομένων. Επιλέγει να προτείνει μία περισσότερο θετικιστική προσέγγιση, όχι μόνο για την ανθρωπολογία, αλλά και το σύνολο των κοινωνικών επιστημών. Εξηγεί την ανάγκη παραπληρωματικότητας στις ερευνητικές μεθόδους και μεθόδους ανάλυσης, υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα αναζήτησης μίας «πραγματικής γνώσης» η οποία να βασίζεται σε απτά, μετρήσιμα και αντικειμενικά δεδομένα, καθώς, για τον ίδιο, οι κοινωνικές επιστήμες οφείλουν να απολήγουν στη διαμόρφωση γενικευτικών κανόνων. Έτσι, προτείνει έναν «Θετικισμό 3ης γενιάς¹²», με μεθόδους που στοχεύουν στην ποσοτική απεικόνιση της κοινωνικής πραγματικότητας και το πάντρεμά του με περισσότερο «μαλακές» ερευνητικές πρακτικές, όπως η παλέτα των εθνογραφικών μεθοδολογικών εργαλείων.

Όπως είναι επομένως πρόδηλο, η παρούσα έρευνα θα ακολουθήσει έναν συνδυασμό ποσοτικών, ποσοτικοποιημένων ποιοτικών και ποιοτικών μεθόδων. Υπό αυτή τη συλλογιστική προηγήθηκε η περιγραφή του πεδίου έρευνας, του δήμου Ασπροπύργου, όσον αφορά τη δημογραφική του εξέλιξη και την ανθρωπογεωγραφική του περιγραφή, καθώς και περιγραφή στοιχείων και χαρακτηριστικών που είναι αποτέλεσμα παρατήρησης από την παραμονή στο πεδίο.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Οι παρατηρήσεις εθνογραφικού τύπου θα έχουν στη συνέχεια και άλλη μία χρησιμότητα – να εκπληρώσουν την αρχή της παραπληρωματικότητας «μαλακών» και «σκληρών» ερευνητικών εργαλείων και δεδομένων, αλλά και «ημικών» και «ητικών»¹³ στοιχείων-.

Η Επιλογή της Ανάλυσης Λόγου ως Κύριας Μεθόδου Ανάλυσης Δεδομένων

Η Ανάλυση Λόγου αποτελεί μία κοινωνιο-κονστροκτιβιστική προσέγγιση την οποία είναι εξαιρετικά δύσκολο να ορίσει κανείς ως μία συγκεκριμένη μέθοδο, καθώς χρησιμοποιείται από πλήθος διαφορετικών επιστημών και μεθοδολογικών παραδόσεων, όπως η ανθρωπολογία, η κοινωνιολογία, η πολιτική επιστήμη και η κοινωνική ψυχολογία. Το γεγονός όμως ότι βρίσκεται εντός της παράδοσης του κοινωνικού κονστροκτιβισμού μας επιτρέπει να δει κανείς πώς η κοινωνική κατασκευή της γνώσης και της «αλήθειας» διαμορφώνουν κοινωνικά αποτελέσματα και συνέπειες. Δηλαδή, αναλόγως με τη συγκεκριμένη κάθε φορά εννοιολόγηση ενός ζητήματος, σε άλλα ζητήματα θα δοθεί έμφαση, ενώ άλλες πιθανές διαφορετικές εναλλακτικές στις οποίες θα μπορούσε κανείς να εστιάσει απαξιώνονται και αποσιωπούνται στην ανάλυση (Backstrand & Lovbrand, 2006).

Αυτό στο οποίο πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία είναι, ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως μία απλή μέθοδος ανάλυσης «à la carte» εκεί που μας βολεύει για να τονίσουμε ή να επισκιάσουμε ένα ζήτημα αλλά πάντα σε συνδυασμό με τις

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

μεθοδολογικές και θεωρητικές της βάσεις, καθώς στην επιστημονική γνώση μέθοδος και θεωρία είναι διαρκώς αλληλένδετες και σε συνεχή διάλογο.

Το γεγονός αυτό, όπως αναφέρουν και οι Jorgensen & Phillips (2009: 22), δεν πρέπει βέβαια να δρα ανασταλτικά προς την δημιουργία πολυπρισματικών αναλύσεων, οι οποίες θα μπορούν να συνδυάσουν ποικίλες λογο-αναλυτικές και μη λογο-αναλυτικές θεωρήσεις σε ένα ενιαίο πακέτο, το οποίο θα συμβάλει στην πληρέστερη ερμηνεία του κοινωνικού φαινομένου υπό μελέτη.

Οι κοινωνικοί και πολιτικοί επιστήμονες, στην ανάλυση Λόγου, επικεντρώνουν συχνά σε μία προσπάθεια κατανόησης του πώς γίνεται επίκληση και χρήση συγκεκριμένων αναπαραστάσεων, πώς ορισμένοι Λόγοι έρχονται να καταλάβουν ηγεμονική θέση και τί πρακτικές και σχέσεις εξουσίας δημιουργούνται και αρθρώνονται από αυτή την ηγεμονία του Λόγου (Lindseth, 2006). Επομένως, η ανάλυση Λόγου χαρακτηρίζεται από την ανάλυση δύο διαστάσεων:

α) τη διάσταση του περιεχομένου: Τι έχει δηλαδή πράγματι ειπωθεί ή γραφτεί και

β) τη διάσταση του πλαισίου – την κοινωνική κατάσταση εντός της οποίας το κείμενο έχει δημιουργηθεί, από ποιόν, με ποιόν σκοπό και ποιόν αποδέκτη (van Dijk, 1999).

Εξάλλου, κατά τον M. Foucault, οι Λόγοι αποτελούν τόπους κατασκευής γνώσης και εξουσίας. Όπως υποστηρίζει, ο Λόγος δεν περιγράφει μόνο, αλλά και παράγει το κοινωνικό μέσω των τρόπων που νοηματοδοτεί τον κόσμο και τα πράγματα, παράγει μία συγκεκριμένη (κάθε φορά) αλήθεια που υποστηρίζει και δικαιολογεί τον τρόπο εξάσκησης της εξουσίας. Επομένως ο Λόγος μπορεί να αποτελέσει εφιαλτήριο ή

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

τροχοπέδη της δράσης, να αποτελέσει τόπο σύγκρουσης ή συμβιβασμού και συναίνεσης (Foucault, 1969).

Εκκινώντας, λοιπόν, από την παραδοχή αυτή, ότι τα κοινωνικά φαινόμενα κάθε είδους δομούνται μέσα στο Λόγο και δια μέσου του Λόγου, θα αντλήσουμε από τις αντίστοιχες στις κοινωνικο-κονστρουκτιβιστικές προσεγγίσεις και θα θέσουμε το Λόγο ως αντικείμενο της έρευνάς μας.

Στη λογική αυτών των κοινωνικο-κονστρουκτιβιστικών προσεγγίσεων, δε θεωρούμε δεδομένο ότι οι τρόποι με τους οποίους μιλάμε για τον κόσμο αντανακλούν μία ουδέτερη αντικειμενική πραγματικότητα, δεδομένες ταυτότητες και τις κοινωνικές σχέσεις. Αντίθετα, ο λόγος συμβάλλει ενεργά στη δημιουργία και την αλλαγή τους (Jorgensen & Phillips 2009: 18). Οι θεωρίες αυτές επικεντρώνουν στους τρόπους με τους οποίους το νόημα για τον κόσμο δημιουργείται, γίνεται διαπραγματευτό και τελικά παραμένει το ίδιο ή μεταβάλλεται (Schwandt, 2003). Πρόκειται δηλαδή, για θεωρίες δράσης, στις οποίες οι έννοιες της κοινωνικής κατασκευής, της επιτελεστικότητας και της ρητορικής έχουν κεντρικό ρόλο.

Ο όρος κοινωνικο-κονστρουκτιβιστικές θεωρίες αναφέρετε σε ένα σύνολο θεωριών, οι οποίες, όμως, διέπονται από ένα κοινό σύνολο αρχών, τις οποίες και πρέπει να λαμβάνουμε συνεχώς υπόψη μας κατά την ανάλυση.

Σύμφωνα με την ανάλυση της Burr (1995: 2-5)¹⁴ όλες οι κοινωνικο-κονστρουκτιβιστικές θεωρίες έχουν μία βάση τεσσάρων κοινών αρχών.

1. Η κριτική στάση προς τις γνώσεις που θεωρούνται δεδομένες.

Οι γνώσεις και οι παραστάσεις μας για τον κόσμο αποτελούν προϊόντα των δικών μας κατηγοριοποιήσεων.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

2. Η ιστορική και πολιτισμική ιδιαιτερότητα.

Οι απόψεις μας και οι γνώσεις μας για τον κόσμο είναι «προϊόντα των ιστορικά καθορισμένων διαδράσεων μεταξύ των ανθρώπων» (Gergen, 1985: 267) και επομένως ενδεχομενικές.

3. Σύνδεση γνώσης και κοινωνικών διαδικασιών.

Οι τρόποι ερμηνείας του κόσμου αναπαράγονται μέσω κοινωνικών διαδικασιών (Burr 1995: 4, Gergen 1985: 268) μέσω των οποίων η κοινή αλήθεια (συν)κατασκευάζεται. Η διαδικασία αυτή είναι κατεξοχήν συγκρουσιακή, καθώς διαπραγματευόμαστε το τι είναι σωστό και τι λάθος.

4. Σύνδεση γνώσης και κοινωνικής δράσης.

Η κοινωνική κατασκευή της γνώσης και της αλήθειας οδηγεί σε διαφορετικούς τύπους δράσης και έχει κοινωνικές συνέπειες. (Burr 1995: 5, Gergen 1985: 269).

Η ενδεχομενικότητα του κοινωνικού κονστρουκτιβισμού δε σημαίνει ότι, όλα τα νοήματα είναι ανά πάσα στιγμή ρευστά, καθώς το κοινωνικό πεδίο είναι άκρως ρυθμιστικό και διέπεται από κανόνες (νόρμες). Οι συγκεκριμένες κάθε φορά καταστάσεις θέτουν περιορισμούς στις ταυτότητες που μπορεί να ενδυθεί ένα υποκείμενο και στην παλέτα των εκφράσεων που μπορούν να γίνουν αποδεκτές ως φορείς νοήματος.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
Η προσέγγιση της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου

Από τις κοινωνικο-κονστρουκτιβιστικές μεθόδους που έχουμε στην διάθεσή μας, θα επιλέξουμε την Κριτική Ανάλυση Λόγου (στο εξής ΚΑΛ) και ιδιαίτερα την προσέγγιση του N. Fairlough.

Πιο αναλυτικά, στη θεωρητική επισκόπηση του πεδίου των ΚΑΛ, από τους Fairlough & Wodak (1997:271) οι προσεγγίσεις της ΚΑΛ έχουν πέντε (5) κοινά χαρακτηριστικά:

1. Ο χαρακτήρας των κοινωνικών και πολιτικών διαδικασιών και δομών είναι εν μέρει γλωσσικός-ρηματικός.

Ο τρόπος με τον οποίο δημιουργούνται και ερμηνεύονται τα κείμενα (ομιλία, γραφή και εικόνες) αποτελούν σημαντική μορφή κοινωνικής πρακτικής και συμβάλλουν στη συγκρότηση του κόσμου.

2. Ο λόγος συγκροτεί και συγκροτείται.

Ο λόγος, ως κοινωνική πρακτική έχει μία διαλεκτική σχέση με το κοινωνικό: διαμορφώνει και ταυτόχρονα αντανακλά τις κοινωνικές πρακτικές, καθώς είναι κομμάτι του. Όπως το θέτει ο ίδιος ο Fairclough :

Η άποψή μου είναι ότι δεν υπάρχει μία εξωτερική σχέση «μεταξύ» γλώσσας και κοινωνίας, αλλά μία εσωτερική και διαλεκτική σχέση. Η γλώσσα είναι μέρος την κοινωνίας. Τα γλωσσολογικά φαινόμενα είναι¹⁵ κοινωνικά φαινόμενα ενός συγκεκριμένου είδους, και τα κοινωνικά φαινόμενα είναι¹⁶ (εν μέρει) γλωσσολογικά φαινόμενα (2001:18).

15

16

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ο λόγος προσεγγίζεται ως μία μορφή δράσης που δυνητικά, μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, παραμένει όμως κοινωνικά και ιστορικά καθορισμένη.

Η ρηματική συγκρότηση της κοινωνίας δεν πηγάζει από ένα ελεύθερο παιχνίδι ιδεών στο μυαλό των ανθρώπων, αλλά από μία κοινωνική πρακτική που είναι βαθιά ριζωμένη στις πραγματικές κοινωνικές δομές και είναι προσανατολισμένη προς αυτές (Fairlough 1992β: 66).

3. Η χρήση της γλώσσας πρέπει να αναλύεται εμπειρικά στα κοινωνικά της συμφραζόμενα.

4. Ο λόγος λειτουργεί ιδεολογικά.

Η ΚΑΛ δεν επικεντρώνει απλά στις πρακτικές λόγου και στους τρόπους με τους οποίους κατασκευάζουν αναπαραστάσεις, κοινωνικά υποκείμενα και κοινωνικές σχέσεις. Ταυτόχρονα ενδιαφέρεται για το ρόλο που αυτές οι πρακτικές παίζουν στην προώθηση των συμφερόντων των ιδιαίτερων κοινωνικών ομάδων (Jorgensen & Phillips 2009: 121). Σε αντίθεση με άλλες κοινωνικο-κονστρουκτιβιστικές μεθόδους επικεντρώνουν στην αναπαραγωγή των σχέσεων που διέπονται από άνισες σχέσεις εξουσίας – δηλαδή εμπρόθετα επιστρατεύουν την ιδεολογία στη θεωρητικοποίηση των σχέσεων υποτέλειας των κοινωνικών ομάδων (ο.π:120)-.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

5. Η Κριτική Έρευνα.

Η ΚΑΛ δε θεωρεί ότι είναι πολιτικά ουδέτερη, αλλά υπηρετεί το πρόταγμα της κοινωνικής αλλαγής στο όνομα της χειραφέτησης των καταπιεσμένων κοινωνικά ομάδων (Jorgensen & Phillips 2009: 122).

Τα τέσσερα κύρια χαρακτηριστικά της ΚΑΛ που μας οδηγούν να την επιλέξουμε είναι οι παραδοχές ότι

- α) (2) ότι λόγος συγκροτεί και συγκροτείται.
- β) (3) ότι χρήση της γλώσσας πρέπει να αναλύεται εμπειρικά στα κοινωνικά της συμφραζόμενα.
- γ) (4) ότι ο λόγος λειτουργεί ιδεολογικά.
- δ) (5) ότι υπηρετεί το πρόταγμα της κοινωνικής αλλαγής.

Κριτική Ανάλυση Λόγου: Το σχήμα του Fairlough

Ο λόγος που επιλέγεται το σχήμα του Fairlough είναι ότι, πέραν του ότι θεωρείται κυρίαρχο στην ΚΑΛ, αποτελεί και μία καλά δομημένη μέθοδο ανάλυσης δεδομένων, η οποία δίνει έμφαση στη διενέργεια συστηματικών αναλύσεων. Επιπλέον, προσεγγίζει το λόγο ως δημιουργό και δημιούργημα του κοινωνικού, ενώ αντιμετωπίζει, όπως αναφέραμε, την κοινωνική δομή ως ένα πλέγμα κοινωνικών σχέσεων που αποτελείται από ρηματικά και μη ρηματικά στοιχεία (Fairlough

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

1992β:64). Μέσω αυτής της οπτικής, προσπαθεί να συγκεράσει διαφορετικές παραδόσεις (Fairlough 1992β:72):

- α) Την κειμενική ανάλυση
- β) Τη μακρο-κοινωνιολογική ανάλυση της κοινωνικής πρακτικής (οι κοινωνικές πρακτικές διαμορφώνονται από κοινωνικές δομές και σχέσεις εξουσίας)
- γ) Τη μικρο-κοινωνιολογική ερμηνευτική παράδοση της κοινωνιολογίας (η καθημερινή ζωή ως προϊόν ενεργειών των ατόμων που ακολουθούν ένα σώμα από νόρμες)

Σε κάθε επιμέρους ανάλυση διαχωρίζει

- A) Το επικοινωνιακό συμβάν (πχ ένα άρθρο, ένα Δελτίο Τύπου κοκ)
- B) Τη τάξη του λόγου – το είδος (genre) που συμβάλλει στην συγκρότηση μίας συγκεκριμένης κοινωνικής πρακτικής (εν προκειμένω, άρθρο γνώμης, ρεπορτάζ, καταχώρηση, αναδημοσίευση Δελτίου Τύπου)

Το επικοινωνιακό συμβάν (A) έχει τρεις διαστάσεις:

- 1- κείμενο (ομιλία, γραπτό, εικόνα ή συνδυασμό αυτών)
- 2 -ρηματική πρακτική, η οποία αφορά τον τρόπο παραγωγής του κειμένου :
 - κατά πόσον χρησιμοποιεί προϋπάρχοντα ρεπερτόρια λόγου κατά την παραγωγή του ή την ερμηνεία του από τα υποκείμενα,
 - κάτω από ποιες συνθήκες έχει γραφεί – για να απαντήσει σε κάτι, για να δικαιολογήσει κάτι, για να δηλώσει κάτι / πώς έχει διαβαστεί, σε ποιο μέσο, σε ποιο περιβάλλον κλπ.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

3- κοινωνική πρακτική ή όπως το θέτουν οι Jørgensen & Phillips (2009: 131)

«η σχέση ανάμεσα στα κείμενα και την κοινωνική πρακτική διαμεσολαβείται από τη ρηματική πρακτική. Τα κείμενα διαμορφώνουν την κοινωνική πρακτική και διαμορφώνονται από αυτήν με τη μεσολάβηση της ρηματικής πρακτικής, στην οποία τα άτομα χρησιμοποιούν τη γλώσσα για να παραγάγουν και να καταναλώσουν ποικίλα κείμενα» [...] Εδώ απαιτείται η συνδρομή της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας.

Μία συμβολή από την πολιτική επιστήμη: Τα μεθοδολογικά εργαλεία του Hajer

Ο Maarten Hajer, πολιτικός επιστήμονας, κινείται στην ίδια γραμμή με την Κριτική Ανάλυση Λόγου, ορίζοντας τον Λόγο ως «ένα σύνολο ιδεών, εννοιών και κατηγοριοποιήσεων που παράγεται, αναπαράγεται και μεταμορφώνεται εντός ενός συγκεκριμένου πλαισίου πρακτικών και μέσω του οποίου αποδίδεται νόημα στην φυσική και κοινωνική πραγματικότητα» (Hajer, 1995 :44). Ασχολούμενος με τη νοηματοδότηση προβλημάτων¹⁷ ορίζει ότι μέσω αυτών των «ιδεών», «εννοιών» και «κατηγοριοποιήσεων» είναι που στοιχειοθετείται ένα πρόβλημα ως τέτοιο. Ταυτόχρονα ο Λόγος μορφοποιεί και το κοινωνικό πλαίσιο εντός των οποίων αυτά τα φαινόμενα γίνονται αντιληπτά και με αυτό τον τρόπο προκαθορίζει τον ορισμό του προβλήματος (Hajer, 1993).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ο Hajer, εκκινώντας από τη φουκωική θεώρηση, αναπτύσσει τρεις έννοιες/ εργαλεία για την ανάλυση Λόγου, τη «μεταφορά» (metaphor), την «αφήγηση» (story line) και το «σύμπλεγμα λόγου» (discourse coalition), θέλοντας να δώσει περισσότερο χώρο στις ατομικές στρατηγικές δράσης.

Ο μηχανισμός της μεταφοράς είναι η δυνατότητα να επικεντρώνει, να απλοποιεί, να συμπυκνώνει και να επικαλείται. Για παράδειγμα, σε μία συγκρουσιακή κατάσταση το «να προστατέψουμε τα σπίτια μας» αποτελεί ένα πρόταγμα πολιτικής υποστήριξης για συγκεκριμένη δράση ή ο όρος «γύφτος» μπορεί να σημαίνει ταυτόχρονα Ρομά, εξαθλιωμένος και επικίνδυνος και να προκαλεί αισθήματα αποστροφής και ένα ερέθισμα προς λήψη δράσεων αποκλεισμού.

Η αφήγηση από την άλλη, αποτελεί μία συμπυκνωμένη δήλωση, η οποία εγκολπώνει μία σειρά διαφορετικών αφηγήσεων και μπορεί να ιδωθεί ως μία αφήγηση η οποία προσπαθεί να εξυπηρετήσει συγκεκριμένα τέλη. Όπως διαφαίνεται από το υλικό, «το πρόβλημα είναι φωτιές»/ «οι φωτιές είναι πρόβλημα» αποτελεί μία δήλωση, η οποία αναφέρεται στις φωτιές που ανάβουν σε άτακτα χρονικά διαστήματα οι Ρομά με σκοπό την αποκομιδή του χαλκού από καλώδια, και συμπυκνώνει το πρόβλημα της εγκληματικότητας και της αίσθησης γενικής ανομίας στην περιοχή, την όχληση των ομάδων Ρομά, το ζήτημα της περιβαλλοντικής ρύπανσης και συνεχούς περιβαλλοντικής όχλησης, τη στοχοποίηση της ομάδας των Ρομά αλλά και την επίκληση για την επίλυση των προβλημάτων αυτών στο τοπικό επίπεδο.

Κατά τον Hajer η μεταφορά και η αφήγηση παίζουν κεντρικό ρόλο στην διαμόρφωση πολιτικών (μέσω του Λόγου) μεταξύ δρώντων οι οποίοι δεν έχουν απαραίτητα την ίδια αντιμετώπιση πάνω σε ένα πρόβλημα. Έτσι μπορεί να συμβάλει

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

στη συνεννόηση μίας ομάδας δρώντων, που έχουν αρχικά αποκλίνουσες αναγνώσεις του προβλήματος.

Τέλος, ο Hajer ορίζει τα συμπλέγματα Λόγου ως μία ομάδα δρώντων η οποία, στο πλαίσιο μία αναγνωρίσιμης σειράς πρακτικών, χρησιμοποιεί την ίδια σειρά αφηγήσεων για μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο (Hajer, 2006). Οι δρώντες αυτοί μπορεί να ανήκουν σε διαφορετικές ομάδες ή υπο-ομάδες και να επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς ή να εξυπηρετούν διαφορετικά συμφέροντα στο πλαίσιο του δημόσιου διαλόγου.

Ο συνδυασμός των τριών εργαλείων έχει μία μεθοδολογική χρησιμότητα στο να εντοπίζεται ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί ο Λόγος, στο πλαίσιο ενός δημόσιου διαλόγου και δη εντός μια συγκρουσιακής κατάστασης μεταξύ διαφορετικών κοινωνικοπολιτικών προταγμάτων, όπως αυτά που εξετάζει η παρούσα εργασία.

Στην ανάλυση Λόγου, βέβαια, όπως ήδη έχει επισημανθεί, από τη μία πρέπει να κάνουμε μία εργαλειακή ανάλυση των κειμένων που πραγματευόμαστε, όμως πρέπει να λάβουμε υπόψιν και την επιτελεστική διάσταση του Λόγου. Όπως εξάλλου καταδεικνύει και η κλασική θεώρηση του John Austin (1962 :126) οι λέξεις από μόνες τους δεν κάνουν τίποτα, αλλά κάποιος μπορεί να κάνει πράγματα με τις λέξεις, εννοώντας ότι οι λέξεις δεν περιγράφουν απλώς την πραγματικότητα, αλλά αποτελούν και μία πρακτική που παράγει αυτό το οποίο ορίζει. Αυτή ακριβώς την παραγωγική ανάλυση, εντός του κοινωνικού υπογραμμίζει και ο Pierre Bourdieu (1982) παρά τη λεξιλογική ανάλυση του κειμένου. Κατά τον ίδιο, ο Λόγος γίνεται επιτελεστικός εντός συγκεκριμένου πολιτικού πλαισίου, το οποίο περιλαμβάνει την κοινωνική θέση του φορέα του μηνύματος, τη θέση του εντός του πεδίου του

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

προβλήματος, το πλαίσιο της παραγωγής και μετάδοσης του μηνύματος, το είδος του μηνύματος και τη σχέση μεταξύ της πηγής και του δέκτη του μηνύματος.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η μεθοδολογική ανάλυση

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι δύσκολο να οριστεί η Ανάλυση Λόγου ως μία μόνη μέθοδος, καθώς χρησιμοποιείται από μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών παραδόσεων. Η πλειονότητα των κονστρουκτιβιστικών ερευνών ανάλυσης Λόγου επικεντρώνει σε καθαρά ποιοτικές μεθόδους, όπως η συλλογή κειμένων και οι συνεντεύξεις με πληροφορητές – κλειδιά. Σε αυτή την έρευνα, ακολουθώντας αυτή την παράδοση, αν και είναι ξεκάθαρο ότι η Ανάλυση Λόγου είναι μία ποιοτική μέθοδος, υποστηρίζεται ότι, η χρήση ποσοτικοποιημένων μεθόδων μπορεί να δράσει με τέτοιο τρόπο ώστε να παράξει περισσότερο εύρωστα και αυστηρά αποτελέσματα, τα οποία μπορούν να υπόκεινται σε έλεγχο, τόσο ως προς τις λεξιλογικές ιδιότητες των υπό εξέταση κειμένων, όσο και προς το τρόπο που αυτά διαπλέκονται με το πεδίο του κοινωνικού.

Το σώμα του υλικού

Όσον αφορά το υλικό θα χρησιμοποιηθούν 2 κατηγορίες κειμένων:

- α) Κείμενα από τις 2 τοπικές εφημερίδες έντυπης μορφής της Δυτικής Αττικής, το «Θριάσιο» (*«Θριάσιο: Ημερήσια έκδοση για την περιοχή του Θριασίου Πεδίου και Αττικής»*) και η «Επικαιρότητα» (*«Επικαιρότητα Δυτικής Αττικής: Ημερήσια Εφημερίδα»*)
- β) Ημιδομημένες Συνεντεύξεις με δρώντες – κλειδιά.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Τα κείμενα των εφημερίδων

Η επιλογή των δύο (2) εφημερίδων γίνεται εξαιτίας της θέσης τους στην ανάπτυξη του δημοσίου διαλόγου, τη δυνατότητά τους να θέσουν την ατζέντα των ζητημάτων που απασχολούν τον Δήμο Ασπροπύργου και τις κοινότητές του, να διαμορφώσουν τις κοινωνικές αναπαραστάσεις της κοινής γνώμης και λόγω της διεισδυτικότητας τους λόγω της έντυπης μορφής (σε αντίθεση με μία ηλεκτρονική εφημερίδα ή ένα blog γνώμης, στα οποία υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση όσον αφορά τη γλώσσα, την πρόσβαση στα ηλεκτρονικά μέσα, τον ηλεκτρονικό αναλφαβητισμό, το επίπεδο εκπαίδευσης κοκ).

Οι δύο εφημερίδες δεν έχουν βέβαια το ίδιο status στην τοπική κοινωνία –για το λόγο αυτό έχει δοθεί ιδιαίτερη βάση στο, από που προέρχεται κάθε φορά το κείμενο επιλογής προς ανάλυση. Επομένως, δεν αντιμετωπίζονται και οι δύο ως τοπικός τύπος, αλλά ως δύο διαφορετικές πηγές τύπου τοπικού χαρακτήρα. Και οι δύο αποτελούν ημερήσιες, δεκαεξασέλιδες, δωρεάν (free press) εφημερίδες, οι οποίες εκδίδονται από Δευτέρα έως Παρασκευή, καθόλη τη διάρκεια του έτους, πλην επίσημων αργιών και 15 ημερών τον Αύγουστο (1^η και 2^η εβδομάδα Αυγούστου δεν εκδίδεται η *Επικαιρότητα*, 2^η και 3^η το *Θριάσιο*).

Η εφημερίδα *Θριάσιο* θεωρείται και η κατεξοχήν τοπική εφημερίδα: Έχει δημιουργηθεί από Ασπροπύργιο (κατά καταγωγή), έχει τα γραφεία της στο Ασπρόπυργο και είναι κατ' ουσίαν μονοπρόσωπη (εκδότης και συντάκτης είναι το ίδιο πρόσωπο). Ο εκδότης της έχει ισχυρή παρουσία στο δημόσιο χώρο, είναι αναγνωρίσιμος και απολαμβάνει σχετικής εμπιστοσύνης από όλους. Μοιράζει ο ίδιος κάθε μέρα την εφημερίδα του, κατά προτεραιότητα σε δημοτικά καταστήματα, δημοσίους φορείς, αθλητικά και πολιτιστικά κέντρα και οργανισμούς, τράπεζες,

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

εκκλησίες, την βιβλιοθήκη και χέρι – χέρι σε κεντρικά σημεία του Δήμου. Με το τρόπο αυτό διασφαλίζει την αναγνωσιμότητα του εντύπου του, και αυτό που έχει σημασία για την έρευνα είναι ότι με το τρόπο αυτό επιτυγχάνει τη διείσδυση του μηνύματος που θέλει να μεταδώσει σε μεγάλο πλήθος ανθρώπων (αφού η πρόσβαση είναι εύκολη, όταν το έντυπο βρίσκεται σε δημόσιο χώρο και η ανάγνωσή του πολλαπλές φορές από διαφορετικά υποκείμενα), ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνει διείσδυση σε διαφορετικές ομάδες, όσον αφορά τα ηλικιακά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά και το επίπεδο εκπαίδευσης (αφού μοιράζεται από τις εκκλησίες και τα «ΚΑΠΗ» έως το Δημοτικό Μέγαρο και τους αθλητικούς συλλόγους). Επιπλέον, η επιτόπια παρατήρηση έχει δείξει ότι η εφημερίδα έχει ζήτηση και χρησιμοποιείται συχνά στις αναφορές των ανθρώπων στον καθημερινό δημόσιο διάλογο. Τέλος, η εφημερίδα είναι διαθέσιμη και ηλεκτρονικά στο site της εφημερίδας και απολαμβάνει σχετικά καλή επισκεψιμότητα (όχι μόνο σύμφωνα με τα λεγόμενα του εκδότη της, αλλά και λόγω των αναδημοσιεύσεων που γίνονται στο κοινωνικό δίκτυο Facebook από τους κατοίκους του Ασπροπύργου).

Η εφημερίδα *Επικαιρότητα*, αποτελεί την κατεξοχήν τοπική εφημερίδα της Ελευσίνας. Η εκδότης της είναι κάτοικος Ελευσίνας, τα γραφεία της είναι σε κεντρικό σημείο της Ελευσίνας και αποτελείται από ολιγομελή συντακτική ομάδα (δεν είναι μονοπρόσωπη). Στον Ασπρόπυργο δεν είχε ιδιαίτερη διείσδυση, ούτε απήγηση, μέχρι πριν την έναρξη της προεκλογικής περιόδου των αυτοδιοικητικών εκλογών του 2014. Έως τότε η εταιρη εφημερίδα «Θριάσιο», δρούσε και μάλιστα κατά τον ίδιο τον εκδότη της ως «το μακρύ χέρι της εξουσίας», αναπαράγοντας την ατζέντα και τον Λόγο της τοπικής εξουσίας.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η επιρροή της «Επικαιρότητας» στον Ασπρόπυργο άρχισε να αυξάνεται καθώς, αμέσως πριν την προεκλογική περίοδο, ο νυν Δήμαρχος Ασπροπύργου, θέλοντας να ασκήσει πίεση στη απόπειρα κάλυψης της φωνής της νέας παράταξης που θα διεκδικούσε το Δήμο, άρχισε να μεταβιβάζει μέρος από τις νόμιμα πληρωμένες καταχωρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης από την εφημερίδα «Θριάσιο», στην εφημερίδα «Επικαιρότητα» προκαλώντας οικονομικό πρόβλημα στην πρώτη. Η ανάπτυξη της τακτικής αυτής διασφάλισε και την διείσδυση της «Επικαιρότητας» στον Ασπρόπυργο, σε πολύ πιο ήπια όμως μορφή, καθώς κάθε πρωί μοιράζονται μία σειρά αντιτύπων, μόνο όμως στις κύριες κτιριακές εγκαταστάσεις του Δήμου που έχουν πολλούς δημοτικούς υπαλλήλους (Δημαρχιακό Μέγαρο και εργοτάξιο). Ακόμα και σήμερα, δύο χρόνια μετά την αλλαγή αυτή, η εφημερίδα «Επικαιρότητα» δεν απολαμβάνει την ίδια προτίμηση μεταξύ των αναγνωστών, ούτε φαίνεται να θεωρείται ως «η τοπική εφημερίδα». Έχει όμως καταφέρει σταδιακά να αποτελεί τη «δεύτερη φωνή» και να θέτει ορισμένα ζητήματα στην δημόσια ατζέντα.

Τέλος και οι δύο, πλέον, εφημερίδες αναδημοσιεύουν τα Δελτία Τύπου του Δήμου και της Περιφέρειας και μοιράζονται πλέον, λιγότερο ή περισσότερο αναλόγως με τη συγκυρία, τις νόμιμες επί πληρωμή καταχωρήσεις του δήμου Ασπροπύργου.

Έχοντας ως στόχο τη μελέτη της διακοινοτικής σύγκρουσης στο δημόσιο Λόγο στο Δήμο Ασπροπύργου, συγκεντρώθηκε το σύνολο των δημοσιευμένων φύλλων των δύο εφημερίδων στο βάθος μίας πλήρους διετίας 2014 – 2015. Η επιλογή του χρόνου συμπίπτει με την «είσοδο» της «Επικαιρότητας» στον Ασπρόπυργο πριν από τις αυτοδιοικητικές εκλογές του 2014 και τελειώνει το 2015, σε μία περίοδο σχετικής ηρεμίας για τις κοινότητες του Δήμου. Επίσης το βάθος αυτής της διετίας εξυπηρετεί

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

τη μελέτη της διακοινοτικής σύγκρουσης καθότι στη διάρκειά της συνέβησαν τρία σημαντικά γεγονότα στη τοπική κοινωνία:

α) Οι αυτοδιοικητικές εκλογές του Μαΐου 2014 – όπου έθεσαν ένα δημόσιο ζήτημα (public issue) σχετικά με την αλλαγή της εξουσίας

β) Η «Ημερίδα για την εγκληματικότητα στα Νεόκτιστα» - όπου έθεσαν ένα ζήτημα σύγκρουσης (conflict issue) μεταξύ των κοινωνικών ομάδων

και

γ) Η φωτιά στο ΚΔΑΥ (Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών) «Λαζόπουλου» - όπου τέθηκε ένα ζήτημα πραγματικής απειλής (actual threat) της δημόσιας ασφάλειας.

Γεγονότα που αναζωπύρωσαν τις διαρκώς υποβόσκουσες συγκρούσεις μεταξύ των κοινοτήτων.

Έτσι στο σύνολο του υλικού δημιουργήθηκαν τέσσερις περίοδοι μελέτης

1. 1/1/2014 έως 18/05/2014: Έναρξη πρώιμης προεκλογικής περιόδου αυτοδιοικητικών εκλογών έως την ημέρα εκλογών.
2. 19/05/2014 έως 11/03/2015: Μετεκλογική περίοδος έως διοργάνωση «Ημερίδας για την εγκληματικότητα στα Νεόκτιστα»
3. 11/03/2015 έως 06/06/2015: Από την «Ημερίδα για την εγκληματικότητα στα Νεόκτιστα» έως την φωτιά στο ΚΔΑΥ «Λαζόπουλου»
4. 07/06/2015 έως 31/12/2015: Από την φωτιά στο ΚΔΑΥ «Λαζόπουλου» έως το τέλος του έτους.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Το σύνολο αυτού του υλικού αποτέλεσαν συνολικά 717 δεκαεξασέλιδα φύλλα (δηλ. 11.472 σελίδες) των δύο εφημερίδων και συγκεκριμένα 477 φύλλα του «Θριασίου» και 244 φύλλα της «Επικαιρότητας»¹⁸. Μετά από την πρώτη θεματική ανάγνωση, έγινε επιλογή και παραμετροποίηση, σύμφωνα με τις αρχές της ΚΑΛ, οι οποίες απέδωσαν τις παραμέτρους που αναφέρονται κατωτέρω αναλυτικά σε 245 κείμενα.

Στο σύνολο του υλικού έγινε μία πρώτη ανάγνωση για να επιβεβαιωθεί η σημαντικότητα των τεσσάρων προαναφερθέντων χρονικών περιόδων και για να εντοπιστούν θεματικές που αφορούν τις αναπαραστάσεις των ομάδων στο Λόγο. Επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθεί το σύνολο των κειμένων που αναφέρεται στους α) Ασπροπύργιους, β) Πόντιους Παλινοστούντες, γ) Ρομά.

Από την πρώτη ανάγνωση φάνηκε ότι, η αναφορά στους πρώτους (ως τέτοιοι) είναι σχεδόν ανύπαρκτη και πάντα σε σχέση με τις δύο άλλες κοινοτικές ομάδες, η αναφορά στους Πόντιους Παλινοστούντες είναι σαφώς σπανιότερη από τους Ρομά, ενώ η αναφορά στους Ρομά πολύ συχνή.

Ως προς τη θεματική τους, η αναφορά στους Ρομά επικέντρωνε συστηματικά στο αστυνομικό ρεπορτάζ και την εγκληματική δράση τους και σπανιότερα σε ζητήματα παρεμβάσεων για την επίλυση προβλημάτων, ενώ στους Πόντιους Παλινοστούντες, πλην μίας περίπτωσης εγκληματικής ενέργειας, όλες οι υπόλοιπες, σε δράσεις που αποσκοπούσαν στην ενσωμάτωση ή υπογράμμιση της ταυτότητάς τους.

Τέλος, σημαντικό για την ανάλυση θεωρήθηκε να διαχωριστεί η επικέντρωση ως προς το περιεχόμενο του μηνύματος. Έτσι τα κείμενα διαχωρίστηκαν ως προς το που επικεντρώνουν σε:

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- α) κείμενα που αναπαράγουν ευθέως το Λόγο της εξουσίας του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου (Δελτία Τύπου¹⁹, Λόγοι, Συνεντεύξεις)
- β) κείμενα που αναπαράγουν ευθέως το Λόγο της εξουσίας της Αντιπεριφέρειας Δυτικής Αττικής και του Αντιπεριφερειάρχη (Δελτία Τύπου, Λόγοι, Συνεντεύξεις)
- γ) Ρεπορτάζ ειδήσεων και ειδήσεις
- δ) Μεικτή επικέντρωση σε είδηση και αναπαραγωγή της εξουσίας του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου και
- ε) Μεικτή επικέντρωση σε είδηση και αναπαραγωγή της εξουσίας του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου της Αντιπεριφέρειας Δυτικής Αττικής και του Αντιπεριφερειάρχη
- ζ) Πληρωμένες καταχωρήσεις της αυτοδιοίκησης (ανακοινώσεις θεματικών Δημοτικού Συμβουλίου / Περιφερειακού Συμβουλίου, προσλήψεις κοκ).

Οι Ημιδομημένες Συνεντεύξεις

Με στόχο τον εντοπισμό της διαπλοκής των ταυτοτήτων στο Λόγο και τον εντοπισμό του «προβλήματος» που αποτελεί το πρόβλημα της διακοινοτικής σύγκρουσης διενεργήθηκαν

6 ημιδομημένες συνεντεύξεις κατά το πρότυπο προγραμματισμού των Powney & Watts (1987 :251).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ως υποκείμενα της έρευνας έχουν επιλεγεί άτομα τα οποία είναι κοινωνικοί και πολιτικοί δρώντες, πρόσωπα εγνωσμένου κύρους της κοινότητάς τους και συμμετοχοί στον πολιτικό διάλογο, είτε ως συμμετοχοί στα κοινά, είτε ως αντιπρόσωποι της πολιτιστικής τους ομάδας σε δημόσια πολιτικά forum. Κοινό κριτήριο για όλα τα υποκείμενα είναι, ότι με τη συμμετοχή τους στο δημόσιο διάλογο και χώρο αντιπροσωπεύουν την κοινότητά τους ως τέτοια προς τα «έξω» και σε σχέση με τα forum στα οποία αναπτύσσονται οι ζυμώσεις της τοπικής υπερκείμενης ταυτότητας, ενώ ταυτόχρονα δρουν ως επιτηδευματίες ταυτότητας, εξαιτίας της κοινωνικής και πολιτικής τους θέσης και της δράσης τους.

Οι συνεντεύξεις ήταν σχεδιασμένες να κατανεμηθούν αναλογικά, ανά τρεις, σε υποκείμενα των τριών κοινοτήτων: δηλ: Αρβανίτες, Πόντιους Παλινοστούντες και Ρομά. Όπως όμως εξηγείται και στην ανάλυση, δεν κατέστη εφικτό να γίνουν μαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις με εκπροσώπους των Ρομά παρά τις συνεχείς επικοινωνίες. Η ερμηνεία της μη απόκρισης αυτής εκτίθεται κατά την ανάλυση της κλάσης 4, του δευτέρου σώματος – κειμένου (σελ. 81).

Οι συνεντεύξεις έχουν ένα προγραμματισμό 50 λεπτών, απομαγνητοφωνήθηκαν λέξη προς λέξη και τα υποκείμενα υποβλήθηκαν ακριβώς στις ίδιες ερωτήσεις με σκοπό τα αποτελέσματα να είναι συγκρίσιμα.

Οι συνεντεύξεις διαιρούνται σε δύο τμήματα, η πρώτη με τέσσερις κατηγορίες και το δεύτερο με τρεις.

Στο πρώτο τμήμα εξετάζονται :

- α) Η ταυτότητα/ status του υποκειμένου: Τα βιογραφικά του στοιχεία
- β) Η επιλογή της κατοικίας/ «τόπου»,

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- γ) Οι υποκειμενικές θεωρήσεις ταυτότητας σε σχέση με την πολιτιστικά διακριτή ταυτότητα (εθνοτική ομάδα),
- δ) Η εκπροσώπηση: Η υποκειμενική κρίση για την ποιότητα εκπροσώπησης της πολιτιστικής/ εθνοτικής ομάδας στη συμπεριληπτική ταυτότητα,
- ε) Η εμπλοκή: Η ένταση συναισθηματικής εμπλοκής με τη συμπεριληπτική ταυτότητα και
- στ) Η στοχοποίηση: Ο εντοπισμός του προβλήματος που δημιουργεί τις συγκρούσεις.

Στο δεύτερο μέρος εξετάζονται οι απόψεις, περιγραφές και αιτιολογήσεις των τριών γεγονότων βάση των οποίων έχει γίνει ο χωρισμός στις τέσσερις χρονικές περιόδους της διετίας που εξετάζουμε (πλην των εκλογών): Δηλ. πριν και μετά την «Ημερίδα για την εγκληματικότητα στα Νεόκτιστα», πριν και μετά την φωτιά στα ΚΔΑΥ «Λαζόπουλου» και τρίτον, με σκοπό έρευνα στην περαιτέρω διαπλοκή των ταυτοτήτων, εξετάζεται το δημόσιο ζήτημα που προέκυψε σχετικά με την αναγνώριση της γενοκτονίας των Ποντίων και που οδήγησε σε σχετική συζήτηση σε επίπεδο Δημοτικού Συμβουλίου και ψήφισμα.

Για να μελετηθεί το υλικό, χρησιμοποιήθηκε το λεξικομετρικό πρόγραμμα Iramuteq. Η βασική λειτουργία του Iramuteq είναι να βρει λεξικά σχήματα στο Λόγο των Υποκειμένων, ακολουθώντας μία στατιστική ανάλυση των λέξεων στο σώμα – κειμένων (Reinert, 1983). Με άλλα λόγια, ταξινομεί το περιεχόμενο του κειμένου-σώματος σε συμπλέγματα λέξεων, τις θεματικές κλάσεις (clusters). Το πρόγραμμα δε μπορεί, ούτε έχει σαν στόχο να βρει το νόημα ενός κειμένου αλλά να προσδιορίσει πώς τα στοιχεία που συνθέτουν το κείμενο είναι οργανωμένα (Reinert, 1990).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Το πρόγραμμα απαιτεί μία τεχνική προετοιμασία του κειμένου – σώματος και μία φάση κωδικοποίησης. Τα κείμενα από τις εφημερίδες και από τις συνεντεύξεις, συγκεντρώνονται σε δύο ξεχωριστά κείμενα με format *.txt*. Σε κάθε κείμενο - σώμα τοποθετείται μία σειρά μεταβλητών, ενώ στις συνεντεύξεις τοποθετούνται επιπλέον συσχετιστικές θεματικές παράμετροι σε κάθε ερώτηση (πρβλ. Παράρτημα Γ).

Όπως έχει προκύψει από την προηγούμενη περιγραφή, οι μεταβλητές που χρησιμοποιούνται εδώ είναι:

<p>Για όλα τα κείμενα σε όλο το corpus</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αύξων Αριθμός (ΑΑ) 2. Ημερομηνία Δημοσίευσης/ Παραγωγής κειμένου 3. Χρονική Περίοδος στην οποία αναφέρεται (Στις συνεντεύξεις αυτό συμβαίνει μόνο για το Β μέρος, ως θεματικές παράμετροι)
<p>Για τα κείμενα που προέρχονται από τον τοπικό τύπο</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πηγή (ποια εφημερίδα) 2. Επικέντρωση κειμένου ως προς το περιεχόμενο (ποιού το Λόγο αντιπροσωπεύει) 3. Επικέντρωση κειμένου ως προς ομάδα που αναφέρεται/ ποιον στοχοποιεί 4. Ποιότητα Αναπαράστασης που δημιουργεί (θετική, αρνητική, μεικτή)

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

<p>Για τις Ημιδομημένες Συνεντεύξεις</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Ταυτότητα / status του Υποκειμένου / ΑΑ2. Λόγος επιλογής του τόπου3. Υποκειμενική ταύτιση με εθνοτική/ πολιτισμική ταυτότητα4. Ποιότητα συμμετοχής της εθνοτικής/ πολιτισμικής ταυτότητας στην Υπερκείμενη5. Συναισθηματική εμπλοκή με Υπερκείμενη Ταυτότητα6. Εντοπισμός του κοινωνικού προβλήματος7. Ξεχωριστές μεταβλητές για γεγονότα σταθμούς.
--	--

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η Ανάλυση

Το Iramuteq κατηγοριοποιεί το σύνολο του υλικού σε εδάφια / χωρία με φθίνουσα σειρά στατιστικής σημαντικότητας, σε διαφορετικές κλάσεις (clusters) που ανταποκρίνονται σε διαφορετικές λέξεις ή συμπλέγματα λέξεων. Εντοπίζει επίσης συζεύξεις λέξεων μεταξύ διαφορετικών λέξεων, βοηθώντας τον ερευνητή να καταλάβει ποια είναι η σχέση μεταξύ τους. Για παράδειγμα, το πρόγραμμα δεν μπορεί μόνο να μετρήσει πόσες φορές οι λέξη «αθίγγανου» επαναλαμβάνεται στο κείμενο, αλλά με ποιες άλλες λέξεις σχετίζεται τόσο στην κάθε κλάση, όσο και στο σύνολο. Αν, υποθετικά, η λέξη «αθίγγανου» σχετίζεται στενότερα με τη λέξη «κλοπές» απ' ό τι με τη λέξη «εκπαίδευση», αυτό θα έχει διαφορετικές συνέπειες στην ερμηνεία του πώς τα υποκείμενα αντιλαμβάνονται την έννοια του αθίγγανου. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα παραγοντικών αντιστοιχιών σε διαγράμματα, καθώς και ο τρόπος που οι κλάσεις συνδέονται με μεταξύ τους, επιτρέποντας συσχετισμούς εντός του κάθε επιμέρους σώματος – κειμένου (corpus).

Αυτή η στατιστική ανάλυση των χαρακτηριστικών του κειμένου-σώματος παρέχει μία καλή βάση στην οποία μπορεί να γίνει η ερμηνεία των δεδομένων. Βασική λειτουργία σε αυτή την κατεύθυνση είναι η δυνατότητα να εντοπιστούν συγκεκριμένες τάσεις κάθε πηγής ή υποκειμένου να αρθρώσει συγκεκριμένα επιχειρήματα ή ιδέες, τα οποία κατόπιν αποκτούν νόημα σε συσχετισμό με τα χαρακτηριστικά της πηγής ή του υποκειμένου. Υπό την οπτική του Hajer, οι λεκτικοί συσχετισμοί είναι αυτοί που μπορούν να «προδώσουν» συγκεκριμένες αφηγήσεις, τις οποίες δεν έχουμε εκ των προτέρων εντοπίσει στο υλικό ή «απλά» θέλουμε να τις επιβεβαιώσουμε στατιστικά. Επιπλέον, είναι δυνατόν να εντοπίσουμε (ή επιβεβαιώσουμε) συμπλέγματα Λόγου, ομάδες δηλαδή που αναπαράγουν ένα

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

συγκεκριμένο είδος Λόγου. Καθώς οι συσχετισμοί λέξεων γίνονται χωρίς να ληφθεί υπόψιν η πηγή («ποιος λέει τι») η επαναληψιμότητα συγκεκριμένων υποδειγμάτων Λόγου γίνεται «οριζόντια», δηλαδή ανά θεματική. Από την στιγμή όμως που ξέρουμε από πού προέρχεται κάθε χωρίο που ανάγεται σε πρότυπο, μπορούμε να ανατρέξουμε στην αρχική πηγή και να κάνουμε τους συσχετισμούς ώστε να δούμε ποια ομάδα αναδύει αυτό το πρότυπο Λόγου.

Εφαρμόζοντας το μοντέλο του Fairclough και τα εργαλεία του Hajer στη βάση του υλικού μας, θα προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε τα εξής:

Σε ένα πρώτο επίπεδο πώς i. κατασκευάζονται στο λόγο η έννοια του «Εαυτού» σε σχέση με τη τοπική και εθνική ταυτότητα, ii. πώς κατασκευάζεται ο Καταστατικά Εκτός²⁰ (Butler, 1993:1) iii. και πώς κατασκευάζεται ο «Άλλος».

Σε ένα δεύτερο επίπεδο (ρηματικές πρακτικές) πώς τα αποτελέσματα της ανάλυσης – οι κατά Hajer μεταφορές, αφηγήσεις και συμπλέγματα λόγου – αλληλεπιδρούν με την κατά Fairclough «ιδεολογία», δηλαδή το παραγόμενο νόημα στην υπηρεσία της εξουσίας. Θα επιχειρήσουμε να δούμε πώς αλληλοδιαπλέκονται τα ρεπερτόρια στην χρήση τους και, κατά την κατασκευή του λόγου, στην κατασκευή των εθνικών και υπερκείμενων ταυτοτήτων.

Τέλος, σε ένα τρίτο επίπεδο θα προσπαθήσουμε να δούμε πώς οι ρηματικές πρακτικές τίθενται στην υπηρεσία της εξουσίας, του πληθυσμού και της μειονότητας, στην προσπάθεια άσκησης επιρροής. Πώς αυτά τα αφηγηματικά ρεπερτόρια του «ανήκειν» κατασκευάζουν ανταγωνιστικές σχέσεις μεταξύ i. της εξουσίας και του πληθυσμού ii. της εξουσίας και της μειονότητας iii. της κοινωνικής επιρροής ανάμεσα στη μειονότητα και τον πληθυσμό.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
Ανάλυση πρώτου κειμένου – σώματος

Πρώτα θα δούμε την ανάλυση του κειμένου-σώματος που αφορά τα κείμενα που έχουν εξαχθεί από τις δύο τοπικές εφημερίδες.

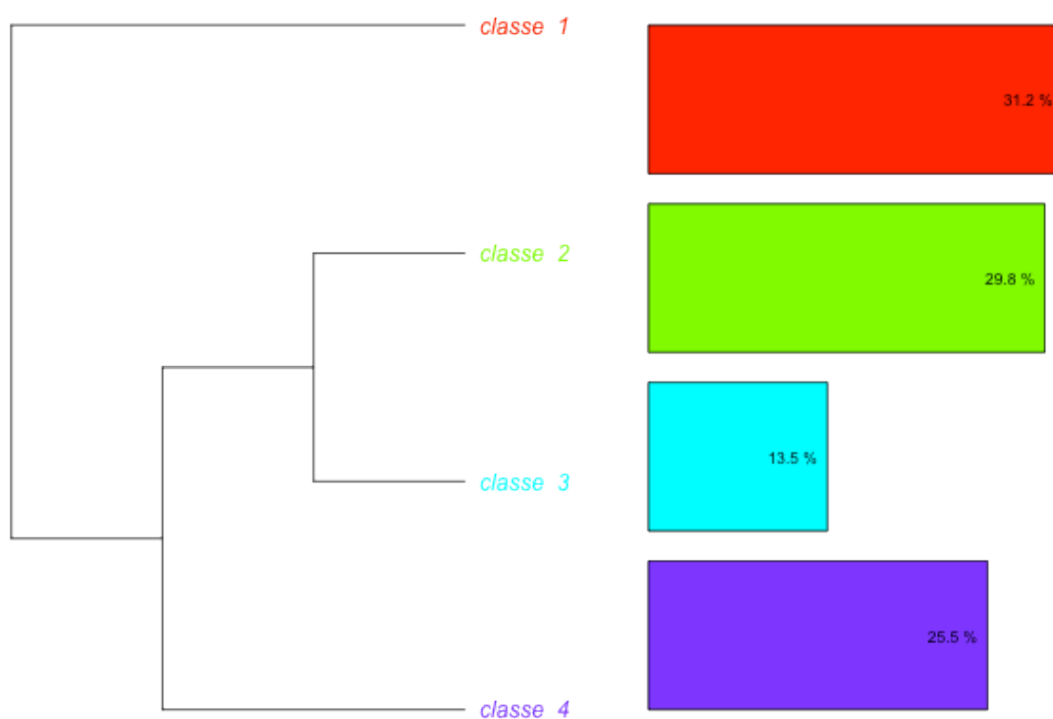
Το Iramuteq αναγνωρίζει σε ένα σύνολο 245 κειμένων: 3203 χαρακτηριστικά χωρία (segments) και 14.807 χαρακτηριστικές λεκτικές φόρμες τις οποίες ομαδοποιεί σε τέσσερα (4) χαρακτηριστικά συμπλέγματα λέξεων (κλάσεις – clusters).

Το *διάγραμμα 1* παρουσιάζει τις 4 κλάσεις στις οποίες κατανέμεται το υλικό και πώς συνδέονται μεταξύ τους. Οι κλάσεις, όπως φαίνεται, δεν είναι ισομερώς κατανεμημένες.

Η κλάση 1 και 2 να καταλαμβάνουν και να ισομοιράζονται συνολικά το 61% των χωρίων, την κλάση 4 να αντιπροσωπεύει το 25.5% και την κλάση 3 να εκπροσωπεί μόλις το 13,5%. Από την άλλη, η κλάση 1, αντιπροσωπεύοντας το 31,2%, φαίνεται να ξεχωρίζει και να συνδέεται συνολικά με το σύνολο του υπόλοιπου υλικού, οι κλάσεις 2 και 3 να έχουν την στενότερη σύνδεση μεταξύ τους και η κλάση 4 να συνδέεται με τις 2 και 3 ως σύνολο.

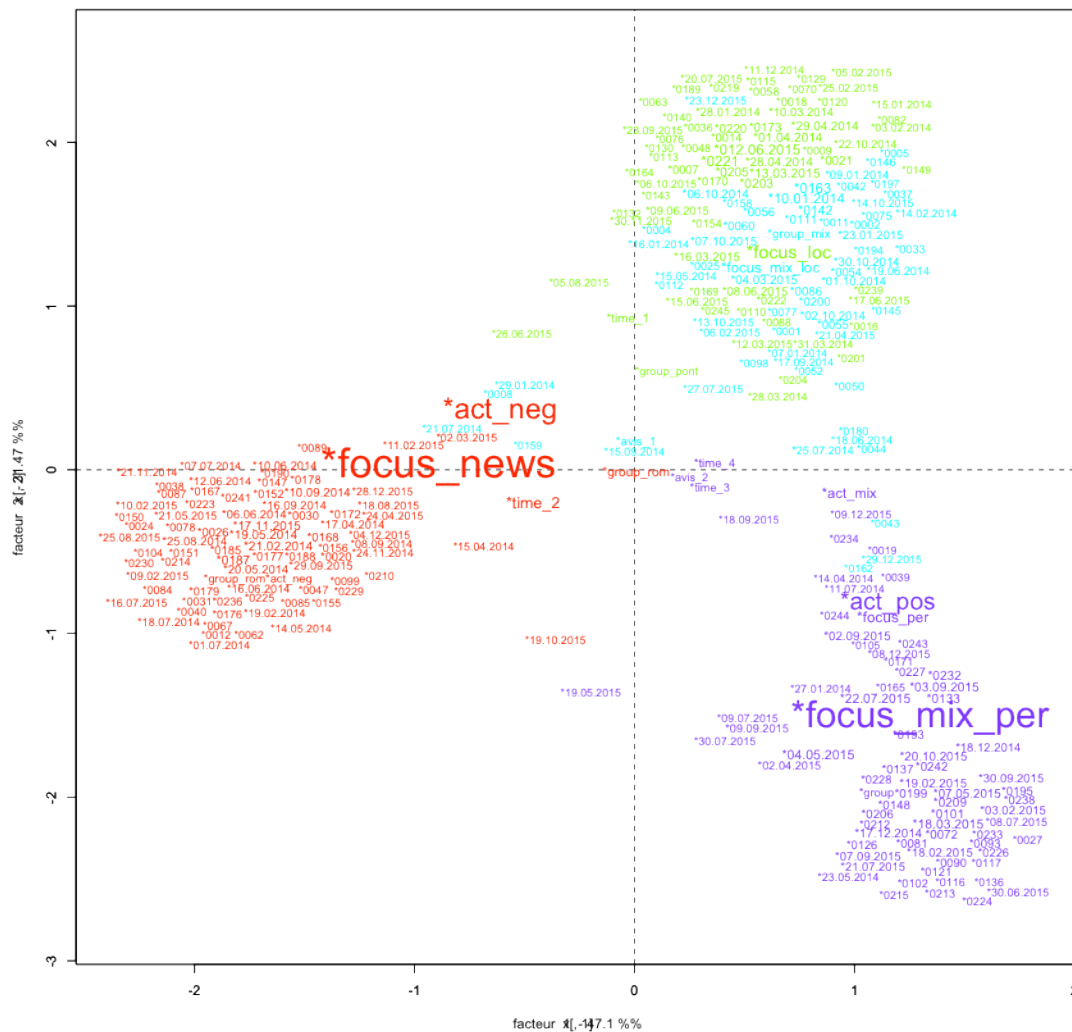
Για να φανεί η σημασία των ανωτέρω χαρακτηριστικών πρέπει να γίνει μία πρώτη ταυτοποίηση των κλάσεων. Μία καλύτερη σύνδεση των αντιστοιχιών στο χώρο βάσει των παραμέτρων ανάλυσης μπορούμε να πάρουμε από το *διάγραμμα 2*.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 1, Κλάσεις πρώτου κειμένου – σώματος

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 2, Σύνδεση- Αντιστοιχίες Κλάσεων πρώτου κειμένου – σώματος στον Χώρο κατά Παραμέτρους

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Όσο πιο κοντά είναι η μία κλάση με την άλλη, τόσο μεγαλύτερη σχέση έχουν. Η κλάση 1 (κόκκινη) και η κλάση 4 (μωβ) είναι αρκετά διακριτές μεταξύ τους και σε αντίθετη κατεύθυνση, ενώ οι κλάσεις 2 (πράσινο) & 3 (γαλάζιο) είναι πολύ στενά συνδεδεμένες.

Το *διάγραμμα 2* παρουσιάζει, τις διασυνδέσεις με τις κύριες μεταβλητές οι οποίες εκπροσωπούνται σε κάθε κλάση, παρέχοντάς μας άμεση πληροφορία για την πηγή, την χρονική περίοδο, τη στόχευση και την ποιότητα στοχοποίησης των κειμένων της κλάσης.

Στην κλάση 1, για παράδειγμα, φαίνεται να υπάρχει μία υπερεκπροσώπηση αρνητικών αναπαραστάσεων για τους Ρομά, κυρίως σε κείμενα της εφημερίδας «Θριάσιο» που αφορούν ειδήσεις και ρεπορτάζ κατά τη δεύτερη χρονική περίοδο που έχουμε ορίσει (μετεκλογικά έως την «Ημερίδα για την εγκληματικότητα στα Νεόκτιστα» - πρβλ. παραμέτρους σε Παράρτημα Α).

Αντίστοιχα, η κλάση 4 φαίνεται να εκπροσωπεί κυρίως τον Λόγο της Αντιπεριφέρειας, στην ανάληψη θετικών και συμπεριληπτικών δράσεων κοινωνικών ομάδων, όπως κυρίως παρουσιάζεται μέσω της εφημερίδας «Επικαιρότητα» στις 2 τελευταίες χρονικές περιόδους του υλικού, δηλαδή, αφού έχει εκφραστεί δημόσια το πρόβλημα της εγκληματικότητας μέσω της «Ημερίδας» και της «πραγματικής απειλής» από τη φωτιά στο ΚΔΑΥ «Λαζόπουλου».

Τέλος, οι στενά συνδεδεμένες κλάσεις 3 και 4 φαίνεται να περιστρέφονται γύρω από τη πρώτη περίοδο δημοσίου διαλόγου, δηλαδή την προεκλογική των τοπικών εκλογών περίοδο, όπου εγείρεται το δημόσιο ζήτημα πρώτη φορά επιτακτικά ενώ, ο

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Λόγος της κυρίαρχης τοπικής εξουσίας φαίνεται να ηγεμονεύει και επομένως να καθορίζει τους άξονες του διαλόγου.

Κατόπιν της ταυτοποίησης, πρέπει να κατανοήσουμε το περιεχόμενο κάθε κλάσης. Για το λόγο αυτό θα παρουσιάζουμε για κάθε κλάση τις 30 πρώτες λεκτικές φόρμες που «σκοράρουν ψηλά» (παρουσιάζουν δηλ. υψηλή στατιστική σημαντικότητα) στην κλάση, ώστε σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά της κλάσης και την χρήση των χαρακτηριστικών χωρίων που έχουν σύμφωνα με το Iramuteq υψηλό σκορ²¹, να προσπαθήσουμε να τις ερμηνεύσουμε.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 2

Κλάση πρώτη: Η κατασκευή της απειλής

1 Classe 1 746/2391 31.2%		2 Classe 2 713/2391 29.82%		3 Classe 3 322/2391 13.47%		4 Classe 4 610/2391 25.51%		
num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p	
0	116	120	96.67	252.25	nr	ληστείες	< 0,0001	
1	82	82	100.0	187.24	nr	εγκληματική	< 0,0001	
2	90	95	94.74	186.05	nr	έρευνα	< 0,0001	
3	75	75	100.0	170.74	nr	συνελήφθησαν	< 0,0001	
4	120	153	78.43	169.87	nr	δύο	< 0,0001	
5	95	109	87.16	166.58	nr	μέλη	< 0,0001	
6	74	79	93.67	148.53	nr	δράστες	< 0,0001	
7	92	112	82.14	142.06	nr	είχαν	< 0,0001	
8	59	59	100.0	133.39	nr	οικίες	< 0,0001	
9	83	100	83.0	130.46	nr	βάρος	< 0,0001	
10	53	53	100.0	119.52	nr	σπείρας	< 0,0001	
11	53	53	100.0	119.52	nr	ημεδαποί	< 0,0001	
12	58	62	93.55	115.27	nr	προέκυψε	< 0,0001	
13	83	107	77.57	112.2	nr	ρομα	< 0,0001	
14	394	897	43.92	108.27	nr	από	< 0,0001	
15	76	96	79.17	107.2	nr	κλοπές	< 0,0001	
16	47	47	100.0	105.72	nr	συλληφθέντες	< 0,0001	
17	108	160	67.5	105.26	nr	ενώ	< 0,0001	
18	52	56	92.86	101.55	nr	ηλικίας	< 0,0001	
19	56	63	88.89	100.32	nr	ετών	< 0,0001	
20	53	58	91.38	100.29	nr	αστυνομική	< 0,0001	
21	61	72	84.72	99.07	nr	ευρώ	< 0,0001	
22	44	44	100.0	98.84	nr	αναζητούνται	< 0,0001	
23	43	43	100.0	96.56	nr	κατασχέθηκαν	< 0,0001	
24	55	63	87.3	94.87	nr	άτομα	< 0,0001	
25	42	42	100.0	94.27	nr	χρηματικό	< 0,0001	
26	45	47	95.74	93.04	nr	αυτοκίνητο	< 0,0001	
27	57	68	83.82	90.29	nr	επιχείρηση	< 0,0001	
28	42	43	97.67	90.14	nr	ποσό	< 0,0001	
29	54	63	85.71	89.58	nr	περιπτώσεις	< 0,0001	
30	39	39	100.0	87.42	nr	απειλή	< 0,0001	

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η **πρώτη κλάση** αναφέρεται στο Λόγο που αναπτύσσεται από τις ίδιες τις τοπικές εφημερίδες, κυρίως από την κατεξοχήν τοπική εφημερίδα «Θριάσιο» και δευτερευόντως από την «Επικαιρότητα», σχετικά με τους Ρομά. Αποτελεί συγκέντρωση του αστυνομικού ρεπορτάζ και ειδήσεων των εφημερίδων.

Όπως φαίνεται τόσο από τον πίνακα 2 όσο και από το σύννεφο της κλάσης 1 (*Διάγραμμα 3*), οι Ρομά αναπαριστώνται συστηματικά ως μία ενιαία ομάδα («σπείρα», «εγκληματική» ομάδα), η οποία καταφεύγει συνεχώς σε εγκληματικές ενέργειες προσβάλλοντας περιουσίες (βλ. «ληστείες», «οικίες», «χρηματικό ποσό», «αυτοκίνητο» κοκ) .

Αυτή η «σπείρα» «ημεδαπών» (ο οποίος αποτελεί συχνό όρο αντικατάστασης, αφού έχουν κατονομαστεί οι υπεύθυνοι ως «ρομά», «roma », «αθίγγανοι» κ.ο.κ) φαίνεται να μαίνεται τη Δυτική Αττική και το Θριάσιο Πεδίο στο σύνολό του ιδιαίτερα – καθιστώντας έτσι μία πραγματική απειλή για την περιοχή. Επιπλέον παρουσιάζεται να βρίσκεται σε διαρκή σύγκρουση με τις αρχές δημόσιας τάξης, όπως φαίνεται από τα χαρακτηριστικά χωρία της κλάσης 1 (*Πίνακας 3*).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 3

Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 1: Οι Ρομά και οι αρχές Δημόσιας Τάξης

**** *0229 *18.08.2015 *time_4 *avis_2 *focus_news *group_rom *group_pont
*act_ne

score :
2175.12

εξαρθρώθηκε μετά από συντονισμένη αστυνομική επιχείρηση εγκληματική ομάδα
τα μέλη της οποίας διέπρατταν ληστείες και κλοπές στην περιοχή των μεγάλων πιο
συγκεκριμένα συνελήφθησαν 5 ημεδαποί ρομα ενώ ταυτοποιήθηκαν και αναζητείται
1 επιπλέον συνεργός εξιχνιάστηκαν συνολικά 23 περιπτώσεις

**** *0237 *29.09.2015 *time_4 *avis_2 *focus_news *group_rom *act_neg

score :
1996.37

«συνελήφθησαν βραδινές ώρες της 20 9 2015
στα άνω λίσια μετά από συντονισμένη επιχείρηση αστυνομικών του
σμήματος ασφαλείας άνω λισίων δύο 2 ημεδαποί ρομα ηλικίας 22 και
29 ετών μέλη εγκληματικής οργάνωσης που διέπραττε ληστείες και κλοπές σε διά
φορες περιοχές της δυτικής αττικής

**** *0210 *04.05.2015 *time_3 *avis_2 *focus_news *group_rom *act_ne

score :
1988.87

000 ευρώ εξαρθρώθηκε μεταμ απομ συντονισμενη αστυνομικημ επιχειρηση
στα μεγαρα εγκληματικημ ομαμδα τα μεμλη της οποιμας διεμπρατταν ληστειμεμς
και κλοπεμς στα μεμγαρα και την νεμα πεμραμο πιο
συγκριμεμνα συνελημφθησαν 7 ημεδαποιμ ρομα μεμλη της σπειμρας

**** *0094 *02.04.2015 *time_3 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_ne

score :
1949.59

αναζητούνται ακόμα δύο άγνωστοι συνεργοί τους όπως προέκυψε από την έρευνα
του α τ α αχαρνών οι συλληφθέντες από κοινού με
τους συνεργούς τους είχαν συστήσει το τελευταίο τρίμηνο εγκληματική ομάδα και
διέπρατταν με διαφορετική σύνθεση κάθε φορά διαρρήξεις κλοπές από οικίες στην
περιοχή

**** *0179 *16.06.2014 *time_2 *avis_2 *focus_news *group_rom

*act_ne
score :
1816.64

όπως προέκυψε από την έρευνα οι δράστες είχαν συγκροτήσει το τελευταίο εξάμηνο
ο εγκληματική ομάδα με διαρκή και δομημένη δράση και ενεργώντας
με διαφορετική σύνθεση κάθε φορά διέπρατταν ληστείες και διαρρήξεις κλοπές απ
ό οικίες σε περιοχές της βορειοανατολικής αττικής

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Στη πρώτη κλάση επομένως, έχουμε την παρουσία ενός συμπλέγματος Λόγου κατά Hajer, όπου:

- (α) μία ομάδα δρώντων, αυτή των τοπικών ΜΜΕ,
- (β) χρησιμοποιεί μία σειρά αφηγήσεων, αυτή της ύπαρξης μίας οργανωμένης εγκληματικής οργάνωσης με συγκεκριμένα φυλετικά χαρακτηριστικά η οποία πλήττει την κοινωνική ευταξία,
- (γ) σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ηγεμονεύοντας εν προκειμένω τον δημόσιο διάλογο κατά την προεκλογική περίοδο – χωρίς βέβαια κατά την υπόλοιπη περίοδο να σταματάει τη στοχοποίηση.

Αν και φαινομενικά, κάποιος θα μπορούσε να σημειώσει ότι η επικέντρωση στο χώρο δε δικαιολογεί την χρήση των χωρίων για την κατασκευή ενός δημοσίου ζητήματος, καθότι τα ρεπορτάζ καλύπτουν περιοχές πέρα του Ασπροπύργου, χρησιμοποιώντας εμπειρικά και κοινωνικά συμφραζόμενα, όπως η ΚΑΛ επιτάσσει, γίνεται κατανοητό ότι η αρθρογραφία δημιουργεί μία συγκεκριμένη εικόνα. Στοχεύει περιοχές οι οποίες στο κοινωνικό φαντασιακό αποτελούν οικείες ομάδες, αποτελούν τμήμα του «δικού» και όχι του καταστατικού Άλλου. Επομένως δίνεται βαρύτητα στο το συμβαίνει στα Λιόσια και τα Μέγαρα (πρώην αρβανιτοχώρια με κοινές πολιτισμικές προσλαμβάνουσες) σε αντίθεση με την πλήρη απουσία του τι συμβαίνει στο Χαϊδάρι, το Περιστέρι και την Αγία Βαρβάρα, όπου υπάρχει δραστηριότητα των Ρομά και χιλιομετρικά οι αποστάσεις είναι ανάλογες.

Η ύπαρξη της πραγματικής αυτής απειλείς, σε σχέση και την φυσική / γεωγραφική τοποθέτηση των περιοχών, δίνει την συμβολική αίσθηση «στραγγαλισμού» του Ασπροπύργου, ο οποίος βάλλεται περιμετρικά αφήνοντας μόνη γεωγραφική διέξοδο

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

... την θάλασσα. Έτσι επιτελεί μία σαφή ιδεολογική, κατά ΚΑΛ, λειτουργία αφού προωθεί τα συμφέροντα της τοπικής άρχουσας τάξης σε μία στρατηγική κλιμάκωσης ενός σχήματος (ιδιαίτερα κατά την προεκλογική περίοδο) όπου διάφορες απειλές απειλούν τον Ασπρόπυργο, δηλαδή την ίδια του την ύπαρξη ως τόπου και στις οποίες ο Ασπρόπυργος οφείλει να αντισταθεί.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 4

Κλάση δεύτερη: Ένα τοπικό πρόβλημα: αποκλεισμός και συμπερίληψη

1 Classe 1 746/2391 31.2%		2 Classe 2 713/2391 29.82%		3 Classe 3 322/2391 13.47%		4 Classe 4 610/2391 25.51%	
num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p
0	260	396	65.66	291.24	nr	είναι	< 0,0001
1	198	357	55.46	131.85	nr	ότι	< 0,0001
2	85	121	70.25	99.54	nr	αυτό	< 0,0001
3	45	51	88.24	84.97	nr	χρόνια	< 0,0001
4	65	91	71.43	78.26	nr	πρέπει	< 0,0001
5	101	169	59.76	77.91	nr	έχει	< 0,0001
6	31	34	91.18	62.04	nr	έχουμε	< 0,0001
7	30	34	88.24	56.24	nr	εμείς	< 0,0001
8	42	56	75.0	55.93	nr	νεόκτιστα	< 0,0001
9	115	224	51.34	54.69	nr	αλλά	< 0,0001
10	30	35	85.71	53.03	nr	Δεν	< 0,0001
11	49	72	68.06	51.86	nr	όταν	< 0,0001
12	32	41	78.05	46.36	nr	γιατί	< 0,0001
13	25	29	86.21	44.6	nr	κάτι	< 0,0001
14	33	44	75.0	43.72	nr	όλοι	< 0,0001
15	33	44	75.0	43.72	nr	αυτά	< 0,0001
16	52	86	60.47	40.03	nr	αυτή	< 0,0001
17	84	165	50.91	37.66	nr	ένα	< 0,0001
18	36	53	67.92	37.6	nr	σήμερα	< 0,0001
19	35	51	68.63	37.5	nr	όλα	< 0,0001
20	24	30	80.0	36.55	nr	εδώ	< 0,0001
21	20	23	86.96	36.23	nr	κάποιοι	< 0,0001
22	15	15	100.0	35.52	nr	άνθρωποι	< 0,0001
23	29	40	72.5	35.41	nr	ασπρόπυργου	< 0,0001
24	32	46	69.57	35.4	nr	κάνει	< 0,0001
25	22	27	81.48	34.83	nr	κάνουν	< 0,0001
26	36	55	65.45	34.16	nr	όμως	< 0,0001
27	25	33	75.76	33.74	nr	κατοίκους	< 0,0001
28	27	37	72.97	33.44	nr	τόπο	< 0,0001
29	21	26	80.77	32.6	nr	γεγονός	< 0,0001
30	18	21	85.71	31.63	nr	τότε	< 0,0001

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η **δεύτερη κλάση** αντιπροσωπεύει πρώτιστα τον λόγο της τοπικής εξουσίας όπως προέρχεται κυρίως από τις δημοσιεύσεις που αντιπροσωπεύουν απευθείας το Λόγο της τοπικής εξουσίας του Ασπροπύργου (Λόγος Δημάρχου, δημοτικών συμβούλων και δημοτικού συμβουλίου συνολικά ανεξαρτήτως εθνοτικής/ πολιτισμικής καταγωγής), είτε από μεικτά σχήματα αναφοράς ειδήσεων που εμπεριέχουν αναφορές στο Λόγο της τοπικής εξουσίας.

Στα χαρακτηριστικά χωρία εκφράζεται ο Λόγος της τοπικής εξουσίας του Ασπροπύργου, αδιαίρετος και ομοιογενής μεταξύ Αρβανιτών και Ποντίων εκπροσώπων, εκφρασμένος ως ενιαίος – αν και στην πραγματικότητα υπερεκπροσωπείται από τους Αρβανίτες. Ταυτόχρονα εκφράζεται η χαρακτηριστική αγωνία και ένταση ως προς το πρόβλημα των Ρομά και μάλιστα στην περιοχή των Νεοκτίστων από την πλευρά των κατοίκων. Επειδή η σύνδεση του προβλήματος με το συνοικισμό των Νεοκτίστων εκ πρώτης όψεως δεν είναι εμφανής από τον Πίνακα 3 και τα επιλεγμένα χωρία που παρατίθενται, το διάγραμμα 4 παρουσιάζει τη σύνδεση της λέξης «Νεόκτιστα» με τις υπόλοιπες λεκτικές φόρμες²² της κλάσης 2.

Η σημασία της λεκτική φόρμας «Νεόκτιστα» καθίσταται εμφανής ιδιαίτερα, όταν επιλέξουμε να παρουσιάσουμε το σύννεφο των λέξεων²³ όλης της κλάσης 2, όπως φαίνεται από το διάγραμμα 5, όπου γίνεται εμφανής επικέντρωση σε μία «χρόνια» «κατάσταση», στα «Νεόκτιστα», η οποία αποτελεί ένα «πρόβλημα» στο «σήμερα» για το «εμείς».

22

23

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 4, Η σύνδεση της λεκτική φόρμας «Νεόκτιστα» με τις υπόλοιπες λεκτικές φόρμες²⁴ της κλάσης 2

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Στα χαρακτηριστικά χωρία της κλάσης 2 (*Πίνακας 5*) φαίνεται ότι το πρόβλημα στοιχειοθετείται από συνεχείς παραβάσεις και παρανομίες ομάδων Ρομά, οι οποίες όμως δεν χαρακτηρίζονται ευθέως ως «εγκληματικές ενέργειες» (σε αντίθεση με την λογική της πρώτης κλάσης). Το ίδιο φαίνεται και σε χωρία όπου ζητήθηκε ο συσχετισμός της λεκτική φόρμας «Νεόκτιστα» (*Πίνακας 6*).

Τελικά, το «πρόβλημα» συνίσταται σε μία χρόνια κατάσταση που είναι συνδυασμός ύπαρξης καταυλισμών και αυθαίρετης και κακής ποιότητας δόμησης, της παρακώλυσης της ομαλής λειτουργίας της βιομηχανικής ζώνης και την ύπαρξη κλοπών και επιθέσεων με σκοπό την κλοπή, την διατάραξη της κοινής ειρήνης, την ασφάλεια των παιδιών στη σχολική μονάδα των Νεοκτίστων, τις παιδικές χαρές, αλλά και η συμμετοχή των παιδιών ρομά στους αθλητικούς συλλόγους – πραγματικότητα που δημιουργεί μία χρονίζουσα σύγκρουση μεταξύ των Ρομά και των μη Ρομά κατοίκων των Νεοκτίστων, όπως φαίνεται και από το διάγραμμα 6.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 5

Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 2: Παραβάσεις και παρανομίες Ρομά

**** *0014 *10.03.2014 *time_1 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_neg

score :

861.87

αναρωτήθηκα **γιατί** να **συμβαίνει αυτό** έμαθα **λοιπόν ότι** για τις προπονήσεις **είναι** δεκτά **όλα** τα **παιδάκια χωρίς** διακρίσεις αρκεί να τηρηθούν **κάποιες** συγκεκριμένες προϋποθέσεις βασική προϋπόθεση **είναι** το **κάθε** παιδί που **θέλει** να συμμετέχει στις προπονήσεις **πρέπει** να **έχει** ιατρική γνωμάτευση

**** *0203 *13.03.2015 *time_3 *avis_2 *focus_mix_loc *group_rom

score :

861.24

όμως εμείς θέλουμε να λύσουμε το **πρόβλημα** οργανωμένα και προγραμματισμένα **όσοι** δεν **θέλουν** να ενσωματωθούν **μπορούν** να **πάνε** στο **καλό πρέπει** να διακριθούν οι μόνιμοι και οι περαστικοί ρομά **Δ ε ν μπορούμε** να **πούμε ότι όλοι** συλλήβδην **είναι** εγκληματίες

**** *0018 *01.04.2014 *time_1 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_neg

score :

814.33

οι κλοπές και **κάθε είδους** όχληση και παρανομία **είναι όχι** συχνό **αλλά** καθημερινό **φαινόμενο** στα **νεόκτιστα** πρόσφατα έμαθα για **ένα άλλο σπίτι** που **έκλεψαν** όπου σε **αυτήν** την περίπτωση **υπάρχει κάτι** ιδιαίτερο και δηλώνει **ότι αυτοί** οι κλέφτες **δεν έχουν ούτε** ιερό **ούτε** όσιο

**** *0203 *13.03.2015 *time_3 *avis_2 *focus_mix_loc *group_rom

score :

808.40

η πολεοδομία καλείται να ελέγξει τίτλους ιδιοκτησίας **όταν πάνε** να στήσουν παράνομες παράγκες και δεν έρχεται. **Άλλος κάτοικος** διαφώνησε με τον κ μελετή του λέγοντάς του **ότι είναι πολλά χρόνια Δήμαρχος** και δεν **μπορεί** να μην **έχει** λύσει **αυτά** τα προβλήματα και να περιμένει προτάσεις από τους **κατοίκους**

**** *0007 *28.01.2014 *time_1 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_ne

score :

746.47

τότε κανείς δεν **μπορεί** να σκεφτεί **κάτι** διαφορετικό από το **ότι** δεν **είναι καθόλου** τυχαίο το **ότι** εγκαταλείφθηκε η περιοχή επί **χρόνια** και δεν γινόταν **κανένα έργο τότε** δεν **είναι καθόλου** τυχαίο που αφήθηκαν οι ρομα ανεξέλεγκτοι στα **νεόκτιστα**

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 6

Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «νεόκτιστα» σε χωρία κλάσης 2

**** *0120 *20.07.2015 *time_4 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_neg

η περιοχή νεοκτιστα ασπροπυργου πολιορκείται απο εμπρησμοσ γράφει ο χρήστος ρούσσοσ σε καθημερινή βάση πλέον βάζουν φωτιές στα **νεόκτιστα** με αποκορύφωμα τον εμπρησμό του μικρού καταπράσινου λόφου της περιοχής όπου βρίσκεται και το δημοτικό σχολείο το οποίο έσωσαν από τον εμπρησμό με μεγάλεσ προσπάθειεσ οι πυροσβέστεσ

**** *0203 *13.03.2015 *time_3 *avis_2 *focus_mix_loc *group_rom

ο διάλογος είναι η μόνη λύση αλλιώς πάμε σε περαιτέρω γκετοποίηση έτσι πετύχαμε να επαναδρομολογηθεί η μεταφορά μαθητών στα **νεόκτιστα** αφού οι ίδιοι οι τσιγγάνοι πλέον δεν επιτρέπουν να παρενοχλούνται τα πούλμαν

**** *0120 *20.07.2015 *time_4 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_neg

η τακτική είναι να στέλνονται μικρά ανήλικα παιδιά για τις κλοπές και τις πυρκαγιές ώστε σε περίπτωση σύλληψησ να μην υπάρχουν ποινικές συνέπειεσ ο απώτεροσ σκοπόσ αυτών τον ενεργιών είναι να εκφοβίσουν τουσ κατοίκουσ της περιοχής και να τουσ εξαναγκάσουν σε φύγει για να κάνουν τα **νεόκτιστα** απόλυτο καταυλισμό τσιγγάνων

**** *0234 *18.09.2015 *time_4 *avis_2 *focus_news *group_rom *act_neg

στα **νεόκτιστα** ασπροπύργου 17 χιλιόμετρα από την αθήνα βασιλεύει η ανασφάλεια και ο φόβοσ ψάχνουν λύση για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας του πετροπόλεμου σύσκεψη υπό τον ΓΓ

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Στα χωρία που σκοράρουν στατιστικά ψηλά στην κλάση (*Πίνακας 5*) βλέπουμε, επίσης, ότι εκφράζεται μία αγωνία σχετικά με το ότι δε μπορεί να στοχοποιηθεί η ομάδα των Ρομά στο σύνολό της, η έλλειψη κατασταλτικών και ελεγκτικών αρμοδιοτήτων από τον Δήμο ως φορέα εξουσίας και η σύγκρουση μεταξύ των κατοίκων των Νεοκτίστων και του Δημοτικού Συμβουλίου για την μη επίλυση του προβλήματος.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το πρόβλημα των Νεοκτίστων, ενώ θα μπορούσε να επιτείνει τις παλαιότερες, χρονικά, συγκρούσεις μεταξύ των συνοικισμών της πόλης, οι οποίοι είχαν και διαφορετικές εθνοτικές πλειονότητες, δρα συνεκτικά στη δημιουργία μίας υπερκείμενης ταυτότητας. Δηλαδή, θεωρητικά θα μπορούσε η σύγκρουση να εξελιχθεί σε μία διαφορετική κατεύθυνση, ενεργοποιώντας φυγόκεντρες δυνάμεις, όπου οι κάτοικοι των Νεοκτίστων, Ρομά και μη Ρομά, στρέφονται ενάντια στη τοπική εξουσία ή τις άλλες δύο κοινότητες, το κέντρο και την Γκοριτσά, εξαιτίας του ότι δίνεται προτεραιότητα σε αυτές και παραγκωνίζονται τα Νεόκτιστα. Βλέπουμε όμως αντίθετα ότι οι κάτοικοι των Νεοκτίστων μετέχουν του κυρίαρχου Λόγου, που στοχοποιεί τους Ρομά ως το καθ' αυτό πρόβλημα και τελικά, αν και διαμορφώνουν μία ελεγχόμενη θεσμική σύγκρουση με την τοπική εξουσία (το Δημοτικό Συμβούλιο), συμπράττουν μαζί της στο ότι το κυρίαρχο πρόβλημα είναι οι ίδιοι οι Ρομά, αναγνωρίζοντας τους εν τέλει ως τον κοινό εξωτερικό εχθρό. Χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του Hajer θα μπορούσαμε να πούμε ότι κάτοικοι των Νεοκτίστων και Εξουσία ακολουθούν την ίδια σειρά αφηγήσεων, η οποία δρα ως μία συνεκτική, ομογενοποιητική διαδικασία στη διαμόρφωση της υπερκείμενης ταυτότητας, δημιουργώντας ένα σταθερό καταστατικό Άλλο.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται ακόμα και στη τέταρτη χρονική περίοδο, μετά το ατύχημα στο ΚΔΑΥ Λαζόπουλου, όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε αν χειριστούμε μόνο τα χωρία της τέταρτης χρονικής περιόδου. Αντί ως πρόβλημα να εντοπίζεται ο έλεγχος των επικίνδυνων για το περιβάλλον επιχειρήσεων και η βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών, όπως μετά από ένα βιομηχανικό ατύχημα θα περίμενε κανείς, στο προσκήνιο επανέρχονται οι Ρομά ως πρόβλημα χρησιμοποιώντας και «ανανεώνοντας» το ίδιο σώμα αφηγήσεων. Χαρακτηριστικά αυτό φαίνεται σε τρία κείμενα που συνδέονται με τα χωρία με τα υψηλότερα σκορ της κλάσης:

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 7

Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 2: Οι Ρομά ως υπαίτιοι του προβλήματος

**** *0120 *20.07.2015 *time_4 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_neg

score :

696.18

εγώ τελικά έφυγα από την περιοχή αν με συνδέει ακόμα **κάτι είναι ένα οικοπέδο** που **έμεινε** και **ότι μέρα παρά μέρα πρέπει** να βρίσκομαι **εκεί** για να ταΐζω τις τρεις γάτες μου που προσωρινά **έχω** αφήσει ώσπου να μπορέσω να της πάρω μαζί μου

Προηγουμένως: Η περιοχή Νεοκτίστων τα τελευταία χρόνια πολιορκείται από ληστρικές επιδρομές τσιγγάνων που έχουν κατακλέψει τα σπίτια των κατοίκων. Έχουν δημιουργήσει μια αφόρητη κατάσταση με σχέδιο να εκδιώξουν τους κατοίκους της περιοχής. Από πέρση άρχισαν να βάζουν φωτιές. Είναι μικροί τσιγγάνοι, παιδιά δηλαδή που τους καθοδηγούν οι μεγάλοι να βάζουν φωτιές και να εξαφανίζονται κατόπιν με τα ποδήλατα. Επανειλημμένος έχουν γίνει αντιληπτά τσιγγανακία να προβαίνουν σε τέτοιες ενέργειες αλλά έχει σταθεί αδύνατον να πιαστεί κάποιος γιατί εξαφανίζονται τρέχοντας αμέσως αφού πυροδοτήσουν τα ξερά χόρτα.

**** *0115 *26.06.2015 *time_4 *avis_1 *focus_news *group_rom *act_neg

score :

687.64

επανειλημμένος στο **παρελθόν είχα** γράψει για **αυτό** το θέμα και επεσήμεινα το **γεγονός ότι** η εκπομπή δηλητηριωδών αερίων στον ασπρόπυργο δεν **είναι** ανησυχητικό θέμα **μόνο** για το **θριάσιο** πεδίο **αλλά αφορά όλο** το λεκανοπέδιο

Στην συνέχεια: Πέραν όμως από τα μεγάλα συμφέροντα, είναι και τα μικρά συμφέροντα μικροκέρδους για επιβίωση των πολυάριθμων τσιγγάνων που ζουν στην περιοχή τα τελευταία χρόνια, οι οποίοι ανεξέλεγκτα σε καθημερινή βάση καίνε σκουπίδια και καλώδια για να πάρουν το μέταλλο. Αυτές οι καθημερινές μικροπυρκαγιές, μεμονωμένα αλλά και συσσωρευτικά είναι ένα τεράστιο και εξίσου επικίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων πρόβλημα και άκρως επιβαρυντικό για το περιβάλλον.

**** *0221 *012.06.2015 *time_4 *avis_2 *focus_loc *group_rom *act_neg

score :

675.35

κάθε ασπροπυργιώτικο **σπίτι έχει** και έναν καρκινοπαθή **αυτή είναι** η πραγματικότητα **αλλά** τους έτσουξε **γιατί** τους μύρισε και πιο πέρα . Κερατζάκης **πρέπει** να προστατεύσουμε τους **πολίτες** και να τους ενημερώσουμε για το τι **πρέπει** να **κάνουν** σε αντίστοιχα περιστατικά

Στη συνέχεια: Το πρόβλημα ουσιαστικά είναι η ευαίσθητη ομάδα για την οποία μιλάμε. [...] Οι Πόντιοι που πήραν και προς τιμήν τους το νόμο στα χέρια τους είναι ακόμη μπλεγμένοι. Ξέρω ότι οι καταυλισμοί είναι άβατο και ποτέ κανένα περιπολικό δεν πήγε παρά την καταγγελία μου. Δήμαρχος: Ο κ.Λαφαζάνης είναι αναρμόδιος γι' αυτή την ομάδα. Αρμόδιοι είναι ο κ. Πανούσης υπουργός δημοσίας τάξης και το υπουργείο εσωτερικών για την ένταξη αυτής της ομάδας. Οι τσιγγάνοι αυτοί δεν είναι δημότες μας είναι περιφερόμενοι και καταπατούν εκτάσεις των δημοτών μας. Μετά τη δύση του ηλίου η αστυνομία και η πυροσβεστική δεν μπαίνει στις περιοχές των τσιγγάνων

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 8

Κλάση τρίτη: Ρωγμές εντός της υπερκείμενης ταυτότητας, οι εξω-κοινοτικές διαστάσεις του προβλήματος.

1 Classe 1 746/2391 31.2%	2 Classe 2 713/2391 29.82%	3 Classe 3 322/2391 13.47%	4 Classe 4 610/2391 25.51%				
num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p
0	25	28	89.29	139.76	nr	υπουργείου	< 0,0001
1	24	27	88.89	133.3	nr	συμβουλίου	< 0,0001
2	19	19	100.0	123.06	nr	ενω	< 0,0001
3	20	21	95.24	121.56	nr	Δημοτικό	< 0,0001
4	22	25	88.0	120.43	nr	κος	< 0,0001
5	28	39	71.79	115.74	nr	δήμαρχος	< 0,0001
6	19	21	90.48	107.81	nr	Δημοτικού	< 0,0001
7	16	17	94.12	95.57	nr	αθίγγανων	< 0,0001
8	27	42	64.29	94.74	nr	φυλής	< 0,0001
9	23	35	65.71	83.2	nr	συμβούλιο	< 0,0001
10	20	28	71.43	81.68	nr	χαλανδρίου	< 0,0001
11	20	28	71.43	81.68	nr	σχολείου	< 0,0001
12	18	24	75.0	78.77	nr	υπουργό	< 0,0001
13	12	12	100.0	77.49	nr	οικισμού	< 0,0001
14	16	20	80.0	76.61	nr	αποκεντρωμένης	< 0,0001
15	16	21	76.19	71.52	nr	μετεγκατάσταση	< 0,0001
16	12	13	92.31	69.72	nr	ζητά	< 0,0001
17	27	51	52.94	69.68	nr	μελετίου	< 0,0001
18	17	24	70.83	68.46	nr	απόφαση	< 0,0001
19	15	20	75.0	65.53	nr	Διοίκησης	< 0,0001
20	19	30	63.33	64.83	nr	είπε	< 0,0001
21	14	18	77.78	64.37	nr	επικεφαλής	< 0,0001
22	11	12	91.67	63.29	nr	δημοτικός	< 0,0001
23	21	37	56.76	60.43	nr	υπουργείο	< 0,0001
24	14	19	73.68	59.59	nr	όρος	< 0,0001
25	9	9	100.0	58.05	nr	γραμματέα	< 0,0001
26	9	9	100.0	58.05	nr	12ου	< 0,0001
27	21	38	55.26	57.88	nr	λύση	< 0,0001
28	11	13	84.62	56.78	nr	κατεδάφιση	< 0,0001
29	11	13	84.62	56.78	nr	αποκεντρωμένη	< 0,0001
30	16	26	61.54	52.12	nr	χυτα	< 0,0001

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η **τρίτη κλάση**, είναι και η μικρότερη καλύπτοντας το 13,5% των χωρίων. Παρουσιάζει μία σειρά χαρακτηριστικών τα οποία δεν είχαν εντοπιστεί κατά τη πρώτη θεματική ανάλυση. Οι τριάντα πρώτες λεκτικές φόρμες μας δείχνουν ότι υπάρχει, με επίκεντρο τους Ρομά, κάποιο πρόβλημα μεταξύ αυτοδιοικητικών και κεντρικών κρατικών υπηρεσιών. Στα χωρία με υψηλή στατιστική σημαντικότητα φαίνεται να εντοπίζονται προβλήματα λειτουργίας σχολικών μονάδων.

Στο διάγραμμα (7) παρουσιάζεται η διαπλοκή αυτής της προβληματικής αν λάβουμε υπόψη μας ως κέντρο την λεκτική φόρμα «αθίγγανων» ώστε να δούμε με ποιες λεκτικές φόρμες συνδέεται.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 9

Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 3: Ρομά και προβλήματα στις σχολικές μονάδες

**** *0163 *10.01.2014 *time_1 *avis_2 *focus_loc *group_rom *act_pos

score :

816.44

το **Δημοτικό συμβούλιο** στην **συνεδρίαση** του **Δημοτικού συμβουλίου ασπροπύργου** στις 19/12 ήρθε προς **συζήτηση** και **σχετική λήψη απόφασης** για το **θέμα** της κατάργησης ή μη του **12ου Δημοτικού σχολείου** το κλείσιμο του **σχολείου** εισηγήθηκε του **υπουργείου παιδείας** και οι **αρμόδιες** υπηρεσίες στην Δυτική αττική

**** *0154 *30.11.2015 *time_4 *avis_1 *focus_mix_loc *group_pont *act_mix

score :

728.23

απάντηση του **δημάρχου** ν **μελετίου** αναφορικά με την **ανακοίνωση** της **δημοτικής παράταξης** ' **αλλάζουμε** αλλά και σε σχέση με **όσα** ισχυρίστηκαν στο **δημοτικό συμβούλιο** ο **διευθυντής** του **4ου γυμνασίου** και ο **πρόεδρος** του 15μελούς μαθητικού **συμβουλίου** ο **δήμαρχος ασπροπύργου** κ

**** *0163 *10.01.2014 *time_1 *avis_2 *focus_loc *group_rom *act_pos

score :

725.10

ο Δημοτικός **σύμβουλος** της ελάσσονος **αντιπολίτευσης** **κος** **σπυρίδωνας** νίκας επίσης τάχθηκε **υπέρ** της **απόφασης** του **υπουργείου** για την **κατάργηση** του **12ου Δημοτικού σχολείου** και **ανέφερε** ότι δεν πρέπει να **υπάρχει** ρατσισμός οι Δημοτικοί **σύμβουλοι** κ

**** *0077 *06.02.2015 *time_2 *avis_1 *focus_mix_loc *group_rom *act_mix

score :

681.47

ηλία για **έκτακτο** **Δημοτικό συμβούλιο** με **μοναδικό θέμα** το οξύ **πρόβλημα** της παραβατικότητας στα νεόκτιστα **συνάντηση** με τον **σύλλογο γονέων** του **Δημοτικού σχολείου** στα νεόκτιστά ο **συνδυασμός ασπρόπυργος** **αλλάζουμε** συναντήθηκε με το **συλλογο γονεών** και **κηδεμόνων** του **Δημοτικού** σχολείου νεοκτίστων στις 2φεβρουαρίου 2015 όπου και συζητήθηκαν τα **προβλήματα** που αντιμετωπίζονται

**** *0163 *10.01.2014 *time_1 *avis_2 *focus_loc *group_rom *act_pos

score :

662.82

όπως ενημερωθήκαμε **χθες** από τον **Δήμο** η **απόφαση** αυτή του **Δημοτικού συμβουλίου** αποτέλεσε ανάχωμα στα σχέδια του **υπουργείου παιδείας** αφού το 12ο **Δημοτικό σχολείο παραμένει** ανοικτό χωρίς όμως να αποκλείεται το **ενδεχόμενο** να καταργηθεί με την λογική του «αποφασίζουμε και διατάσσουμε» των υπηρεσιών του **υπουργείου παιδείας**

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Καταφεύγοντας στα ίδια τα χωριά (και στα κείμενα τα οποία μας παραπέμπουν) βλέπουμε ότι τα σχολεία αυτά αποτελούν σχολεία «γκέτο» της περιοχής στα οποία φοιτούν κυρίως παιδιά Ρομά. Το δε 12^ο σχολείο έχει χαρακτηριστεί κατ' επανάληψη από τον εθνικό τύπο σε σχετικά ρεπορτάζ ως «σχολείο φυλακή» και «σχολείο γκέτο», ενώ η ύπαρξή του αποτέλεσε αφορμή προσφυγών των Ρομά της περιοχής (Σαμπάνης κατά Ελλάδος: 32526/06 59608/09, 7973/10) στο ΕΔΑΔ (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), όπου ο Δήμος Ασπροπύργου καταδικάστηκε (CEDH449/11.12.2012) για δημιουργία συνθηκών αποκλεισμού των Ρομά – χωρίς το σχολείο έκτοτε να έχει κλείσει ή να έχει γίνει περισσότερο πολυπολιτισμικό.

Η κλάση αυτή παρουσιάζει τον προβληματισμό γύρω από ζητήματα που αποτελούν κατεξοχήν τοπικό προβλήματα, αυτά της εκπαίδευσης, υπό την έννοια ότι ανήκουν στην αρμοδιότητα του Δήμου και η τοπική εξουσία τα χειρίζεται με σκοπό την κατασκευή της υπερκείμενης ταυτότητας.

Μπορούμε να τα χωρίσουμε σε δύο κλάδους:

α) Αυτά που σχετίζονται με τους Ρομά, όχι όμως σε μία απευθείας σύγκρουση της τοπικής εξουσίας με τους Ρομά, αλλά με την κεντρική εξουσία και την Διεθνή Δικαιοσύνη, οι οποίοι εκλαμβάνονται ως υποστηρικτές των Ρομά και κατ' επέκταση εχθροί της τοπικής ευημερίας.

Για παράδειγμα .στο πρώτο χωρίο του πίνακα 9 α/α 0163, το οποίο αποτελεί μεταφορά της συζήτησης στο Δημοτικό Συμβούλιο του Ασπροπύργου και αντιπροσωπεύει τον Κυρίαρχο Λόγο, στο αντίστοιχο κείμενο αναφέρεται

«η απόφαση αυτή του Δημοτικού Συμβουλίου αποτέλεσε ανάχωμα στα σχέδια του Υπουργείου Παιδείας, αφού το 12ο Δημοτικό Σχολείο παραμένει ανοικτό, χωρίς όμως να αποκλείεται το ενδεχόμενο να καταργηθεί με την λογική του

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

«αποφασίζουμε και διατάσσουμε» των υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας. [...] Επειδή το ζήτημα της εκπαίδευσης των ονομαζόμενων roma, δηλαδή των περιφερόμενων, σκηνιτών αθίγγανων, αντιμετωπίζεται από το αρμόδιο Υπουργείο πρόχειρα, αποσπασματικά, και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη γενικά παραδεκτές αρχές της Παιδαγωγικής Επιστήμης, προτείνεται στο Σώμα η λήψη απόφασης με την οποία να εκφράζεται η κατηγορηματική αντίθεσή μας στο ενδεχόμενο που προτείνει το Υπουργείο, κι αυτό, διότι, η εν λόγω πρόταση δεν λαμβάνει υπόψη της ορισμένες πραγματικότητες που θα λειτουργήσουν σε βάρος όλου του μαθητικού δυναμικού του Ασπρόπυργου, στην περίπτωση που γίνει αποδεκτή η εμβολωματική λύση που το Υπουργείο προκρίνει. Συγκεκριμένα, δεν είναι δυνατόν σε ομοιογενείς τάξεις παιδιών σχολικής ηλικίας να τοποθετούνται έφηβοι μαθητές 15 ή 16 ετών. Και οι λόγοι που καθιστούν απαγορευτική μια τέτοια «λύση» είναι προφανέστατοι!!»

[Η πρακτική επαναλαμβάνεται και σε άλλα κείμενα ομοίως]

β) Σε αυτά που υποστηρίζουν την εμπρόθετη στρατηγική δημιουργίας μίας υπερκείμενης ταυτότητας: Στο δεύτερο χωρίο (Πίνακας 9, α/α 164), το οποίο αποτελεί δημοσιευμένη απάντηση του Δημάρχου σε κριτική της αντιπολίτευσης για κακές συνθήκες σε σχολείο του ποντιακού συνοικισμού της Γκοριτσάς αναφέρει:

«Όλοι γνωρίζουμε, πώς και υπό ποιές συνθήκες, υπερ- διπλασιάστηκε ο πληθυσμός της πόλης μας, τις τελευταίες δεκαετίες. Όλοι γνωρίζουν, επίσης, ότι ο Δήμος μας ανέλαβε -σχεδόν αποκλειστικά- το τεράστιο βάρος της υποδοχής και ενσωμάτωσης, στον κοινωνικό κορμό του Ασπρόπυργου, των 20 χιλιάδων και πλέον, νέων Συμπολιτών μας, Ελλήνων με καταγωγή από τον Πόντο, που

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

‘ξεφόρτωσε’ στον τόπο μας η Πολιτεία, και τους άφησε στη μοίρα τους, αθετώντας όσα -γραπτώς- τους είχε υποσχεθεί. Φυσικοί αυτουργοί, στο συγκεκριμένο, εθνικό έγκλημα, ήταν τα πολιτικά και πνευματικά αφεντικά, αυτών που σήμερα επιχειρούν να εκμεταλλευτούν το αίσθημα της αδικίας που πλημμυρίζει τις ψυχές των Παδιών του 4ου Γυμνασίου, για το γεγονός ότι, εξακολουθούν να κάνουν μάθημα, στις λυόμενες αίθουσες που στήθηκαν, τη δεκαετία του 1990, για να καλύψουν ‘προσωρινά’ τις εκπαιδευτικές ανάγκες του τόπου μας.

Όπως απέδειξαν τα 25 χρόνια που πέρασαν, απαξάπαντες οι πολιτικοί ταγοί των εκφραστών της σημερινής ανησυχίας, άλλα είχαν κατά νουν. Έθεσαν σε εφαρμογή και κρατούν ζωντανό, ένα μελετημένο σχέδιο, που είχε ως στόχο να κρατήσει για πάντα, τα παιδιά των Ποντίων Συμπατριωτών μας, στο πνευματικό και κοινωνικό περιθώριο!»

Με το τρόπο αυτό παρουσιάζεται ως εγγυητής της κοινωνικής ενσωμάτωσης αλλά και της υπερκείμενης ταυτότητας έναντι της κεντρικής εξουσίας που δεν μερίμνησε ούτε για την διαβίωση των Ποντίων παλλινοστούντων και ταυτόχρονα ενσωματώνοντας ένα σχολείο με κατεξοχήν ομοιογενή ποντιακό πληθυσμό στην κοινή αφήγηση του τόπου και της ύπαρξης μίας ενιαίας ταυτότητας:

«Οι μαθητές του Ασπρόπυργου είναι τα παιδιά μας. Είναι το μέλλον της πόλης μας. Είναι άξιοι συνομιλητές και αυριανοί συμπολίτες μας. Οι μαθητές του Ασπρόπυργου ονειρεύονται έναν καλύτερο Ασπρόπυργο και μαζί και εμείς.»

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Μελετώντας περισσότερο τα κείμενα στην κλάση, φαίνεται ότι η τοπική εξουσία εδώ δεν λειτουργεί αδιαίρετα, αλλά συγκρουσιακά. Η σύγκρουση όμως δε βρίσκεται μεταξύ των εκπροσώπων των δύο κοινοτικών ομάδων (Αρβανιτών και Ποντίων Παλινοστούντων) σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος της εκπαίδευσης όπως και, πιθανόν, θα ήταν αναμενόμενο δεδομένου ότι στο κέντρο υπάρχουν σαφώς καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις, αλλά μεταξύ των παρατάξεων της συμπολίτευσης και της αντιπολίτευσης.

Η δε σύγκρουση δεν αφορά την κατ' ουσίαν επίλυση του προβλήματος ένταξης των Ρομά στην εκπαίδευση ή την εξισορρόπηση των τεχνικών παροχών εκπαίδευσης μεταξύ Γκοριτσάς και κέντρου, αλλά την πάλι μεταξύ δύο διαφορετικών συστημάτων πολιτικής πατρωνίας, ένα εγκατεστημένο (συμπολίτευση) και ένα εν τω γενάσθαι (αντιπολίτευση), σε μία μάχη επιρροής του συνόλου των δύο κοινοτήτων από τους πολιτικούς τους εκπροσώπους. Τα δύο συστήματα πατρωνίας πλειοδοτούν τους τρόπους με τους οποίους θα αντιμετωπίσουν το τοπικό πρόβλημα «προς τα έξω», θέλοντας, με διαφορετικό τρόπο το κάθε ένα να παρουσιαστεί ως ο προστάτης της του τόπου και κατ' επέκταση της τοπικής υπερκείμενης ταυτότητας και να κατηγορήσει το άλλο σύστημα ως διαπλεκόμενο με το σύστημα κεντρικής εξουσίας.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 10

Κλάση τέταρτη: Η κατασκευή της συναινετικής προοπτικής

1 Classe 1 746/2391 31.2%		2 Classe 2 713/2391 29.82%		3 Classe 3 322/2391 13.47%		4 Classe 4 610/2391 25.51%		
num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p	
0	278	495	56.16	308.57	nr	ρομά	< 0,0001	
1	109	117	93.16	296.26	nr	βασιλείου	< 0,0001	
2	95	101	94.06	260.74	nr	ανάγκη	< 0,0001	
3	72	76	94.74	197.94	nr	αντιπεριφερειάρχης	< 0,0001	
4	68	70	97.14	194.7	nr	συλλόγων	< 0,0001	
5	101	138	73.19	175.17	nr	τσιγγάνων	< 0,0001	
6	208	405	51.36	171.39	nr	αττικής	< 0,0001	
7	58	68	85.29	131.63	nr	δυτικής	< 0,0001	
8	120	204	58.82	130.23	nr	Δυτικής	< 0,0001	
9	46	49	93.88	123.03	nr	αντιπεριφερειάρχη	< 0,0001	
10	38	39	97.44	107.92	nr	στήριξης	< 0,0001	
11	36	36	100.0	106.71	nr	προώθηση	< 0,0001	
12	49	59	83.05	105.39	nr	θέματα	< 0,0001	
13	41	47	87.23	96.11	nr	αντιπεριφέρεια	< 0,0001	
14	32	32	100.0	94.7	nr	διαμεσολαβητών	< 0,0001	
15	41	49	83.67	89.05	nr	δράσεις	< 0,0001	
16	30	30	100.0	88.7	nr	κοινοτήτων	< 0,0001	
17	33	35	94.29	88.41	nr	συλλόγου	< 0,0001	
18	28	28	100.0	82.72	nr	forum	< 0,0001	
19	35	40	87.5	82.26	nr	φορέων	< 0,0001	
20	32	37	86.49	73.52	nr	εκπρόσωποι	< 0,0001	
21	38	49	77.55	71.29	nr	γιάννης	< 0,0001	
22	28	31	90.32	69.42	nr	δράσεων	< 0,0001	
23	43	60	71.67	68.99	nr	συνάντηση	< 0,0001	
24	29	33	87.88	68.49	nr	συνεργασίας	< 0,0001	
25	26	28	92.86	67.62	nr	βίου	< 0,0001	
26	27	30	90.0	66.48	nr	πρόγραμμα	< 0,0001	
27	25	27	92.59	64.66	nr	Δήμων	< 0,0001	
28	28	33	84.85	61.99	nr	προγράμματα	< 0,0001	
29	30	37	81.08	61.07	nr	κοινωνικής	< 0,0001	
30	22	23	95.65	60.12	nr	προγράμματος	< 0,0001	

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Τέλος η **τέταρτη κλάση** αντιπροσωπεύει το Λόγο της αντιπεριφέρειας σχετικά με το πρόβλημα των Ρομά. Εδώ υπάρχει μία διαφορετική προσέγγιση ενός Λόγου ο οποίος, σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα, δεν εκφράζεται με απευθείας μετάδοση του Λόγου της εξουσίας της Περιφέρειας, αλλά με προσεγμένες «μεικτές» καταχωρήσεις ειδήσεων και μετάδοσης των απόψεων και δράσεων που φαίνεται να οργανώνει προσωπικά ο Αντιπεριφερειάρχης Δυτικής Αττικής. Οι παρεμβάσεις για τους Ρομά παρουσιάζονται σχεδόν ως προσωπικό project του Αντιπεριφερειάρχη για την προσπάθεια ένταξης των Ρομά στους Δήμους τους οποίους ανήκουν, μέσω της προσπάθειας ίδρυσης συλλόγων Ρομά, εύρεσης πολιτισμικών διαμεσολαβητών, χρησιμοποίηση των ήδη υπαρχόντων μη Ρομά συλλόγων και τη δημιουργία κοινωνικών προγραμμάτων που θα βοηθήσουν στην ένταξη.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 11

Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 4: Ρομά και Αντιπεριφέρεια

**** *0101 *04.05.2015 *time_3 *avis_1 *focus_mix_per *group_rom *act_pos

score : 1964.82

ιδιαίτερα των γυναικών ανάγκη ενημέρωσης κοινοτήτων ρομά για θέματα δημόσιας υγείας «η καύση καλωδίων είναι ουσιαστικά αυτοκτονική» ο αντιπεριφερειάρχης Δυτικής αττικής κ Γιάννης βασιλείου έκανε συνολική αναφορά στον βαθύτατα κοινωνικό χαρακτήρα των προβλημάτων που σχετίζονται με την πληθυσμιακή ομάδα των ρομά

**** *0116 *30.06.2015 *time_4 *avis_1 *focus_mix_per *group_rom *act_mix

score : 1933.26

ο αντιπεριφερειάρχης δυτικής αττικής κ γ βασιλείου έκανε ειδική αναφορά εκ νέου για την ανάγκη δραστηριοποίησης των συλλόγων τσιγγάνων στο θέμα της αποφυγής καύσης καλωδίων και υλικών τη συμμετοχή τους σε δράσεις διαμεσολάβησης και

περιορισμού φαινομένων ανομίας σε συγκεκριμένες γειτονιές των δήμων της δυτικής αττικής

**** *0224 *09.07.2015 *time_4 *avis_2 *focus_mix_per *group_rom *act_pos

score : 1791.47

ο αντιπεριφερειάρχης Δυτικής αττικής κ γ βασιλείου έκανε ειδική αναφορά εκ νέου για την ανάγκη δραστηριοποίησης των συλλόγων τσιγγάνων και συμμετοχή τους σε δράσεις διαμεσολάβησης και

περιορισμού φαινομένων ανομίας σε συγκεκριμένες γειτονιές των Δήμων της Δυτικής αττικής

**** *0193 *18.12.2014 *time_2 *avis_2 *focus_mix_per *group_rom *act_mix

score : 1647.15

ο αντιπεριφερειάρχης Δυτικής αττικής κ Γιάννης βασιλείου τόνισε στην ομιλία του την επιτακτική ανάγκη η

περιφερειακή αυτοδιοίκηση να βοηθήσει στην οικοδόμηση μιας διαφορετικής σχέσης μεταξύ των ρομά και της τοπικής αυτοδιοίκησης στη βάση της αξίας του πολίτη και των κοινωνικών δικαιωμάτων και όχι της εφήμερης ψηφοθηρικής συναλλαγής

**** *0195 *03.02.2015 *time_2 *avis_2 *focus_loc *focus_mix_per *group_rom *act_mix

score : 1628.33

γιάννης βασιλείου έκανε αναφορά στο πρόσφατο θετικό παράδειγμα διαβούλευσης στα νεόκτιστα ασπροπύργου για την διευκόλυνση πρόσβασης του πούλμαν μεταφοράς των μαθητών και στην πρωτοβουλία της περιφερειακής ενότητας

Δυτικής αττικής για την λειτουργία ενός δικτύου συνεργασίας με τη συμμετοχή των

Δήμων της περιοχής και των εκπροσώπων των ρομά έτσι ώστε να αναδειχθούν

τα σημαντικά θέματα

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Στη τέταρτη κλάση επομένως, έχουμε πάλι την παρουσία ενός συμπλέγματος Λόγου κατά Hajer, όπου (α) μία ομάδα δρώντων, της ομάδας της αντιπεριφέρειας, όπως προσωποποιείται γύρω από τον ίδιο τον Αντιπεριφερειάρχη, (β) χρησιμοποιεί μία σειρά αφηγήσεων, αυτή της προσπάθειας δημιουργίας μίας συναινετικής προοπτικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ ρομά και ΟΤΑ ά βαθμού υπό την καθοδήγηση της αντιπεριφέρειας, (γ) σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ηγεμονεύοντας εν προκειμένω το δημόσιο διάλογο κατά τη δεύτερη και τρίτη περίοδο, όπου πλέον το πρόβλημα της «εγκληματικότητας», δηλαδή της εγκληματικής δράσης των Ρομά ως πρόβλημα ασφάλειας, έχει εκφραστεί ανοικτά ως τέτοιο μέσω παρεμβάσεων, ημερίδων κλπ.

Είναι ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε ότι η ιδεολογική λειτουργία του Λόγου της αντιπεριφέρειας χρησιμοποιεί τις αφηγήσεις του κυρίαρχου Λόγου της τοπικής εξουσίας, όπως στο «πρόβλημα» με τις «φωτιές», τα «σκουπίδια» και το «περιβάλλον» επιβεβαιώνοντας τη θέση του Hajer για τον κεντρικό ρόλο των αφηγήσεων μεταξύ διαφορετικών δρώντων, οι οποίοι δεν έχουν την ίδια αντιμετώπιση πάνω σε ένα πρόβλημα. Παρατηρούμε, επομένως, μία ενδιαφέρουσα διαδικασία όπου η ιδεολογική λειτουργία του Λόγου δρα διαλεκτικά στην προσπάθεια επανορισμού του περιεχομένου κυρίαρχων αφηγήσεων.

Στο σημείο αυτό θα άξιζε να σημειώσουμε ότι, η τέταρτη κλάση επιβεβαιώνει το δεύτερο ερώτημα της έρευνας, καθώς καταδεικνύει ότι η διαδικασία στιγματισμού της ομάδας των Ρομά είναι δυναμική, κοινωνικά εντοπίσιμη και διαμορφώνεται μέσα από συγκρουόμενους Λόγους. Χρησιμοποιώντας τις ίδιες αφηγήσεις με τον τοπικό Λόγο, ο Λόγος της αντιπεριφέρειας επιβεβαιώνει το στιγματισμό της διακριτής

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

ομάδας στην προσπάθειά του, αλλαγής του περιεχομένου των κυρίαρχων κοινωνικών προσλήψεων.

Άξια αναφοράς είναι επίσης η πλήρης απουσία και έλλειψη αντίδρασης του δήμου στο δημόσιο χώρο και Λόγο σχετικά με τις δράσεις αυτές. Μία πρώτη ερμηνεία στη βάση εμπειρικών παρατηρήσεων θα ήταν ότι, εφόσον δεν αμφισβητεί την στιγματοποίηση των Ρομά, δεν αποτελεί άμεση απειλή στον εξουσιαστικό τοπικό Λόγο, τη στιγμή που μάλιστα μπορεί να παρουσιαστεί ως ένα project προσπάθειας πολιτικής χειραγώγησης των Ρομά από την αντιπεριφέρεια και με το τρόπο αυτό να ενσωματωθεί στον κυρίαρχο τοπικό Λόγο, προσφέροντας έναν ακόμα «εχθρό» (τον αντιπεριφερειάρχη-προστάτη των Ρομά) τον οποίο το τοπικό πεδίο πρέπει να πολεμήσει.

Πάντως, γεγονός είναι ότι, η δράση αυτή μορφοποιεί μία διακριτή μεν ταυτότητα για τους Ρομά αλλά με διαφορετικό περιεχόμενο, στους οποίους «δίνει φωνή» στο δημόσιο χώρο μέσω της ανάδειξης «μεσολαβητών Ρομά» και τους παρέχει το όχημα ώστε να δράσουν συμπεριληπτικά ως ενεργοί πολίτες στην τοπικότητά τους.

Το σημαντικό ως προς την παρούσα εργασία, η οποία μελετάει την διαμόρφωση των ταυτοτήτων σε ένα συγκεκριμένο συγκρουσιακό πλαίσιο του δήμου Ασπροπύργου είναι ότι η παρέμβαση του Αντιπεριφερειάρχη φαίνεται να έχει κινητοποιήσει τις ομάδες των Ρομά όλων των περιοχών, του Ασπροπύργου συμπεριλαμβανομένου, προς δράσεις θετικού περιεχομένου (σχολικές εκδηλώσεις, συζητήσεις, αποκομιδές απορριμμάτων κοκ).

Ο Αντιπεριφερειάρχης επομένως, ιδίως κατά τη τρίτη και τέταρτη χρονική περίοδο, κατά την οποία έχει εκφραστεί στον Ασπρόπυργο ανοικτά το πρόβλημα της εγκληματικότητας των Ρομά, στην «Ημερίδα για την εγκληματικότητα στα

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Νεόκτιστα» και μετά την εκδήλωση «πραγματικής απειλής» από τους Ρομά, μετά την εκδήλωση της φωτιάς στα ΚΔΑΥ «Λαζόπουλου», εντάσσεται ως ένας νέος επιτηδευματίας ταυτότητας, προσπαθώντας να χειριστεί με νέους όρους τη ταυτότητα των Ρομά στην περιοχή.

Επιβεβαίωση της παραπάνω υπόθεσης μπορεί να αποτελέσει και η άρνηση των φερόμενων ως εκπροσώπων Ρομά να συμμετάσχουν στην έρευνα, χωρίς τη πρότερη συνεννόηση (δηλ. άδεια) του γραφείου Αντιπεριφερειάρχη – η οποία παρεμπιπτόντως δεν ήρθε ποτέ, είτε εξαιτίας μίας άρνησης της Αντιπεριφέρειας την οποία δεν μπορούμε να επιβεβαιώσουμε, είτε της απροθυμίας των Ρομά να επικοινωνήσουν με την Αντιπεριφέρεια ώστε να πάρουν τις σχετικές κατευθύνσεις. Έτσι, αν και η παρούσα μελέτη κλείνει χωρίς την ίδια «φωνή» των Ρομά, μένει η απουσία της, η οποία, όπως έχει καταδείξει και η ανθρωπολογική θεωρία, πολλές φορές μπορεί να πει περισσότερα, επιβεβαιώνοντας την ύπαρξη ενός πραγματικού δικτύου εξουσίας ή και πατρωνίας.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
Ανάλυση δεύτερου κειμένου – σώματος

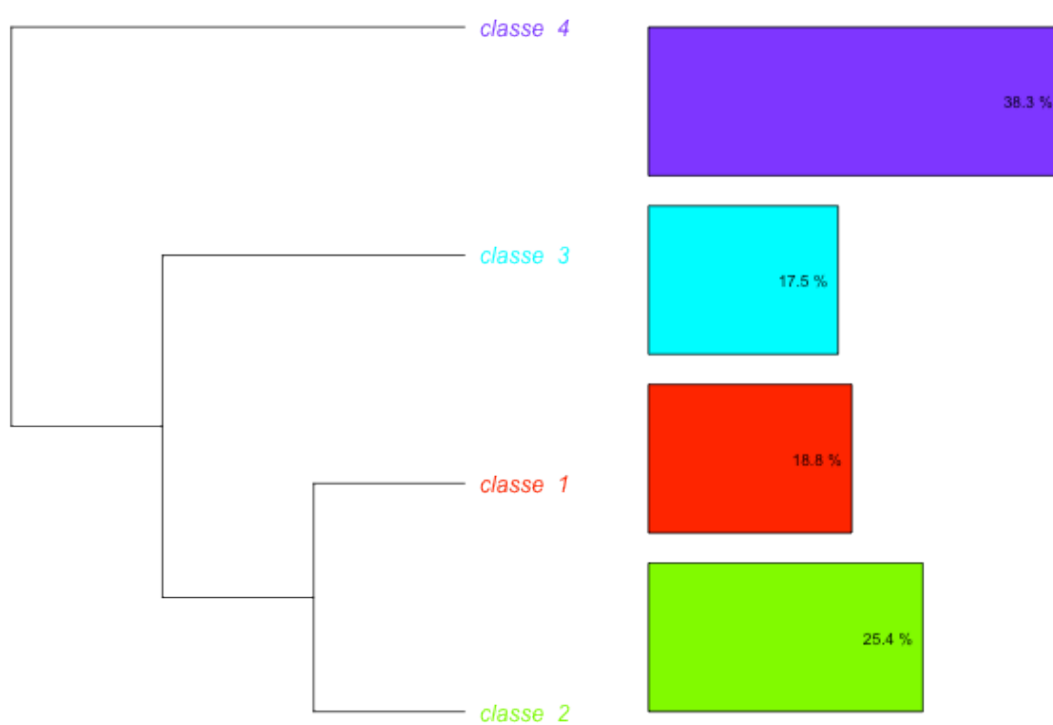
Το Iramuteq αναγνωρίζει σε ένα σύνολο 6 κειμένων: 872 χαρακτηριστικά χωρία (segments) και 4.822 χαρακτηριστικές λεκτικές φόρμες τις οποίες ομαδοποιεί σε τέσσερα (4) χαρακτηριστικά συμπλέγματα λέξεων (clusters).

Το διάγραμμα 8 παρουσιάζει τις τέσσερις κλάσεις στις οποίες κατανέμεται το υλικό και πώς συνδέονται μεταξύ τους. Οι κλάσεις, όπως φαίνεται, δεν είναι ισομερώς κατανεμημένες.

Η κλάση που σαφώς ξεχωρίζει είναι η κλάση 4 (μωβ), η οποία καταλαμβάνει το 38,3%, ενώ ταυτόχρονα ξεχωρίζει από το σύνολο του υλικού. Οι κλάσεις 1 (κόκκινο) και 2 (πράσινο), φαίνεται να έχουν την στενότερη σύνδεση μεταξύ τους καταλαμβάνοντας το 44,2% του σώματος του υλικού. Η κλάση 3 (γαλάζιο) καταλαμβάνει το 17,5% του υλικού και φαίνεται να είναι διακριτή από την κλάση 4 και τον συνδυασμό των κλάσεων 1 (κόκκινο) και 2 (πράσινο).

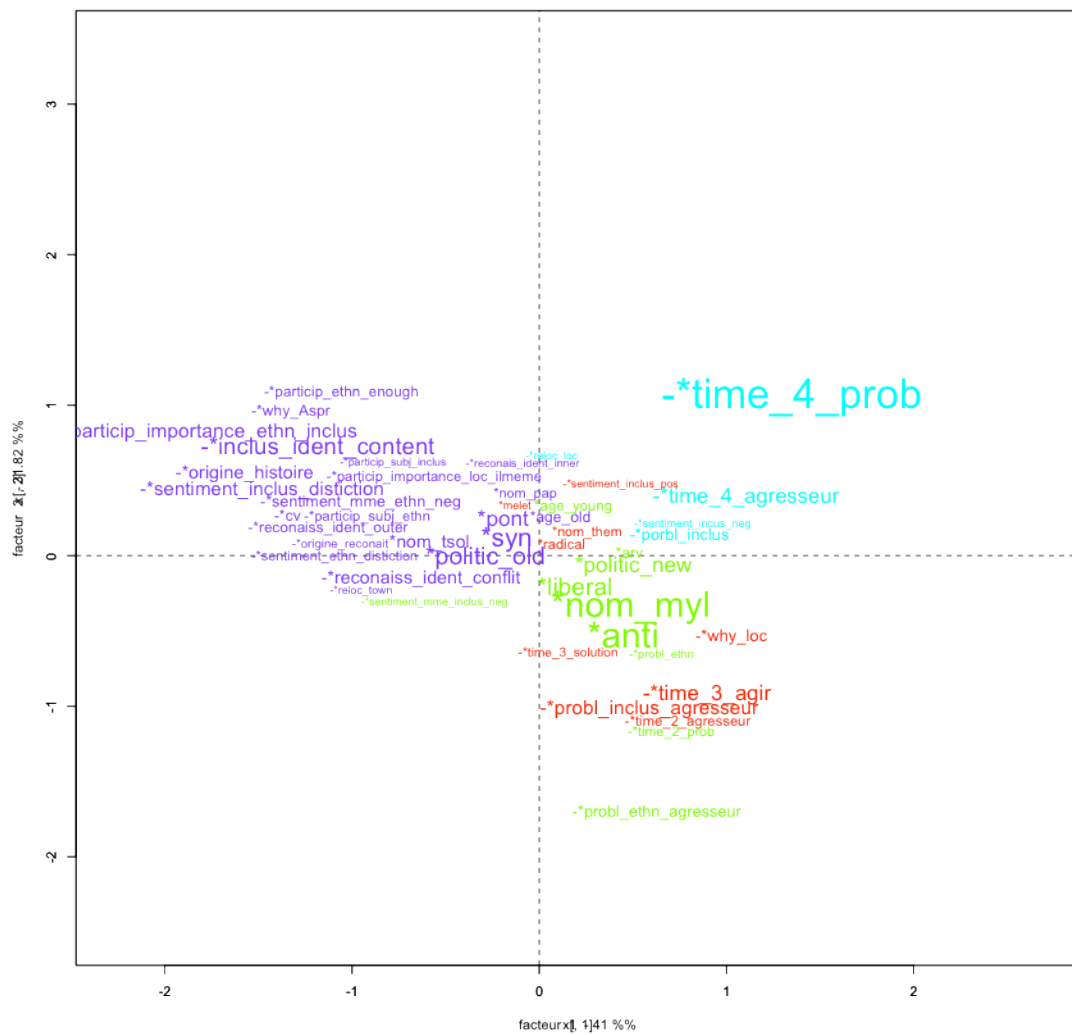
Για να φανεί η σημασία των ανωτέρω χαρακτηριστικών πρέπει να γίνει μία πρώτη ταυτοποίηση των κλάσεων. Μία καλύτερη σύνδεση των αντιστοιχιών στον χώρο μπορούμε να πάρουμε από το διάγραμμα (*Διάγραμμα 9α*) το οποίο παρουσιάζει την κατανομή των παραμέτρων, οι οποίες ορίστηκαν, όπως έχουμε δει, σύμφωνα με την μεθοδολογία της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, παρέχοντας άμεση πληροφόρηση για το υποκείμενο της συνέντευξης, τον πολιτικό του προσανατολισμό, την εμπλοκή του με την υπερκείμενη ή εθνοτική ταυτότητα, τον εντοπισμό των προβλημάτων του Ασπρόπυργου και συγκεκριμένα γεγονότα στα οποία έχουμε σταθεί στο ερωτηματολόγιο.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 8, Κλάσεις Υλικού δεύτερου κειμένου-σώματος

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 9α, Σύνδεση- Αντιστοιχίες Κλάσεων δεύτερου κειμένου - σώματος στον Χώρο κατά Παραμέτρους

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Όσο πιο κοντά είναι η μία κλάση με την άλλη, τόσο μεγαλύτερη σχέση έχουν. Η κλάση 3 (γαλάζιο) και η κλάση 4 (μωβ) είναι αρκετά διακριτές μεταξύ τους και σε αντίθετη κατεύθυνση, ενώ οι κλάσεις 1 (κόκκινο) & 2 (πράσινο) διαπλέκονται.

Η κλάση 3 (γαλάζιο) , φαινομενικά είναι η πλέον ξεκάθαρη. Επικεντρώνει στη τέταρτη χρονική περίοδο, μετά την πυρκαγιά («φωτιά») στο ΚΔΑΥ «Λαζόπουλου» («εγκαταστάσεις»), όπου στοχοποιούνται καθαρά οι Ρομά (θεματικές παραμέτρος “- *time_4_agresseur και *time_4_prob πρβλ. Παράρτημα Γ, σελ147) ως εμπλεκόμενοι – αν όχι υπαίτιοι – της φωτιάς (βλ. σε συνδυασμό με λεκτικές φόρμες σε διάγραμμα 10). Συνδέεται, επίσης, στενά με την αναγνώριση του προβλήματος ως προβλήματος όλου του Ασπροπύργου (δηλ. της υπερκείμενης ταυτότητας) καθώς και με την συναισθηματική εμπλοκή των Υποκειμένων κατά την προσβολή της υπερκείμενης ταυτότητας όταν υπόκεινται σε κριτική.

Από την άλλη, η κλάση 4 (μωβ) , φαίνεται επίσης διακριτή, συγκεντρώνοντας μία πληθώρα παραμέτρων, οι οποίες περιστρέφονται γύρω από τις υποκειμενικές προσλήψεις της ταυτότητας: της αυτοεικόνας των υποκειμένων, των χαρακτηριστικών που αναγνωρίζουν σε άλλους και της συναισθηματικής τους εμπλοκή με κάθε ταυτότητα, επιμέρους ή υπερκείμενη.

Η κλάσεις 1 (κόκκινο) και 2 (πράσινο) είναι οι δύο κλάσεις που διαπλέκονται μεταξύ τους. Όπως φαίνεται και από το αντίστοιχο *διάγραμμα 9β* το οποίο απεικονίζει πώς συνδέονται στον χώρο οι λεκτικές φόρμες με τη μεγαλύτερη συχνότητα, εδώ έχουμε τον εντοπισμό του ίδιου «προβλήματος» του Ασπροπύργου, όπως αναπτύσσεται μέσα από μία διαφορετικού είδους σύγκρουση.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ανατρέχοντας στις ορισμένες παραμέτρους, παρατηρούμε ότι η κλάση 1 (κόκκινο) , αντιπροσωπεύει τη ριζοσπαστική δεξιά²⁵, πολιτική πτέρυγα της εξουσίας, η οποία αποτελεί τη συμπολίτευση. Τα Υποκείμενα που ανήκουν σε αυτή δεν έχουν πρόβλημα να χρησιμοποιήσουν μη «πολιτικά ορθούς» όρους όπως “γύφτος” ή να κατονομάσουν το πρόβλημα ως τέτοιο καθώς και να αποδώσουν ευθύνες στην ομάδα την οποία θεωρούν θύτη, δηλαδή τους Ρομά.

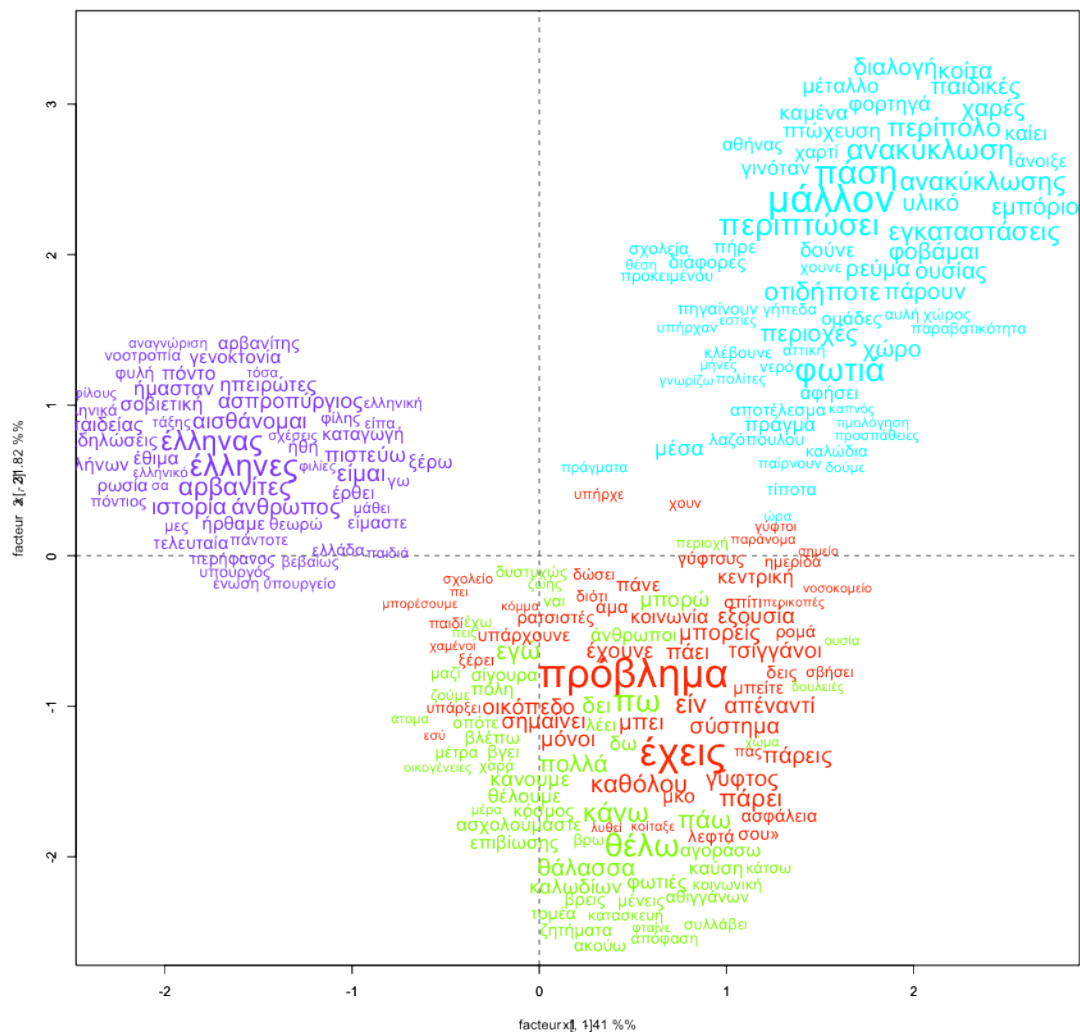
Από την άλλη η κλάση 2 (πράσινο) , αν και περιστρέφεται γύρω από το ίδιο “πρόβλημα”, αντιπροσωπεύει ένα λόγο πιο “πολιτικά ορθό”, περισσότερο φιλελεύθερο και επικεντρώνει το “πρόβλημα”, όχι ως γενικό και καθολικό, αλλά σε σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα, όπως το πρόβλημα των Νεοκτίστων (θεματική παράμετρος -*time2_prob πρβλ. Παράρτημα Γ, σελ 147). Τέλος, φαίνεται να υπερεκπροσωπείται από τον λόγο αρβανιτών, οι οποίοι διατηρούν ευκρινέστερο το διαχωρισμό μεταξύ των δύο κοινοτήτων, πάντα όμως εντός του πλαισίου της υπερκείμενης ταυτότητας – όπως φαίνεται εν τέλει από τον καταμερισμό της κλάσης 4.

Κατόπιν της ταυτοποίησης, πρέπει να κατανοήσουμε το περιεχόμενο κάθε κλάσης. Για το λόγο αυτό θα παρουσιάσουμε για κάθε κλάση τις 30 πρώτες λεκτικές φόρμες που «σκοράρουν ψηλά» στην κλάση, ώστε σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά της κλάσης και την χρήση των χαρακτηριστικών χωρίων που έχουν σύμφωνα με το Iramuteq υψηλό σκορ²⁶, να προσπαθήσουμε να τις ερμηνεύσουμε.

25

26

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 9β, Σύνδεση- Αντιστοιχίες Κλάσεων δεύτερου κειμένου - σώματος στον Χώρο κατά λεκτικές φόρμες

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 12

Κλάση πρώτη: Οι «τσιγγάνοι» και οι «γύφτοι» ως «πρόβλημα».

1 Classe 1 132/702 18.8%		2 Classe 2 178/702 25.36%		3 Classe 3 123/702 17.52%		4 Classe 4 269/702 38.32%			
num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p		
0	24	37	64.86	54.28	nr	πρόβλημα	< 0,0001		
1	12	12	100.0	52.72	nr	έχεις	< 0,0001		
2	8	9	88.89	29.33	nr	είν	< 0,0001		
3	6	6	100.0	26.13	nr	καθόλου	< 0,0001		
4	9	12	75.0	25.25	nr	πάρει	< 0,0001		
5	5	5	100.0	21.75	nr	σύστημα	< 0,0001		
6	5	5	100.0	21.75	nr	μπει	< 0,0001		
7	5	5	100.0	21.75	nr	γύφτος	< 0,0001		
8	5	5	100.0	21.75	nr	πάρεις	< 0,0001		
9	5	5	100.0	21.75	nr	απέναντί	< 0,0001		
10	8	11	72.73	21.28	nr	τσιγγάνοι	< 0,0001		
11	8	11	72.73	21.28	nr	μπορείς	< 0,0001		
12	7	9	77.78	20.77	nr	εξουσία	< 0,0001		
13	6	7	85.71	20.73	nr	οικόπεδο	< 0,0001		
14	6	7	85.71	20.73	nr	σημαίνει	< 0,0001		
15	6	7	85.71	20.73	nr	μόνοι	< 0,0001		
16	13	24	54.17	20.35	nr	έχουνε	< 0,0001		
17	22	52	42.31	20.32	nr	πάει	< 0,0001		
18	12	22	54.55	19.0	nr	πολιτεία	< 0,0001		
19	7	10	70.0	17.42	nr	κεντρική	< 0,0001		
20	4	4	100.0	17.37	nr	καταλάβει	< 0,0001		
21	5	6	83.33	16.51	nr	φοβάται	< 0,0001		
22	5	6	83.33	16.51	nr	μκο	< 0,0001		
23	5	6	83.33	16.51	nr	κοινωνία	< 0,0001		
24	11	21	52.38	15.99	nr	πάνε	< 0,0001		
25	8	14	57.14	13.75	nr	υπάρχουνε	0.00020		
26	6	9	66.67	13.68	nr	άμα	0.00021		
27	3	3	100.0	13.01	nr	λεωφόρο	0.00030		
28	3	3	100.0	13.01	nr	σου»	0.00030		
29	3	3	100.0	13.01	nr	μπείτε	0.00030		
30	5	7	71.43	12.83	nr	λεφτά	0.00034		

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ανατρέχοντας στις ορισμένες παραμέτρους (Διάγραμμα 9α), παρατηρούμε ότι η κλάση 1, αντιπροσωπεύει τη ριζοσπαστική δεξιά, πολιτική πτέρυγα της εξουσίας, η οποία αποτελεί τη συμπολίτευση. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις λεκτικές φόρμες οι οποίες αναδεικνύονται σε μεταφορές.

Κυρίαρχη λεκτική φόρμα αποτελεί η λέξη «πρόβλημα», όπως ξεκάθαρα φαίνεται και από το σύννεφο λέξεων της κλάσης (Διάγραμμα 10).

Στα χαρακτηριστικά χωρία της κλάσης η συντριπτική πλειοψηφία αναφέρεται στους Ρομά ως πρόβλημα²⁷ (Πίνακας 13). Οι κύριες αφηγήσεις είναι δύο: α) η αναγνώριση των Ρομά καθ' αυτών ως «πρόβλημα» και β) η στήριξη των Ρομά από την Πολιτεία και τη Δικαιοσύνη. Οι λύσεις που προτείνονται σε αυτές τις αφηγήσεις είναι κυρίως κατασταλτικές.

Η τρίτη αφήγηση που περιστρέφεται γύρω από τη μεταφορά «πρόβλημα» αναδεικνύεται όταν ζητηθεί ο συσχετισμός της λεκτικής φόρμας στα χωρία της κλάσης, όπου, όπως φαίνεται από τον Πίνακα 14, αποκτά ως περιεχόμενο την εγκληματική δράση των Ρομά. Βλέπουμε ότι στην αφήγηση αυτή, η οποία δεν κατηγορεί τους Ρομά ως «πρόβλημα» καθ'αυτό, αλλά τις παραβατικές τους συμπεριφορές, συμμετέχουν και υποκείμενα που είναι περισσότερο φιλελεύθερα – ποιοτική διαφοροποίηση η οποία είναι εξαιρετικά σημαντική.

Οι αφηγήσεις ελέγχθηκαν χρησιμοποιώντας ως λεκτική φόρμα συσχέτισης τις λέξεις «τσιγγάνοι», «γύφτος» και «πολιτεία», οι οποίες παρουσιάζουν υψηλή στατιστική σημαντικότητα ($p < 0,0001$) και καταλήξαμε σε όμοια αποτελέσματα.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 10, Η λεκτική φόρμα πρόβλημα στην κλάση 1

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 13

Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 1: Οι Ρομά ως πρόβλημα από τη πλειοψηφία της κλάσης

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
168.65

κι έχουν γίνει επανειλημμένα επεισόδια γιατί η **αστυνομία** δεν έχει **πάρει** τις αρμόδιες **εντολές** τις κατάλληλες να **δώσει** μια **τάξη** δε **λέω** ότι τους **φοβάται** η **αστυνομία** οποιαδήποτε **στιγμή** μπορεί να **μπει** να κάνει μια επίθεση και να **δοθεί** μια **λύση** σ όλο αυτό το **πρόβλημα**

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

score :
133.95

τους προστατεύει το **σύστημα** το ευρωπαϊκό **σύστημα** της ευρωπαϊκής οργάνωσης των **ρομά** φαντάσου ότι αν **έχεις** κάποιο **δικαστήριο** με κάποιο γύφτο όταν θα **πας** στο **δικαστήριο** θα εκπροσωπείται από τους καλύτερους **δικηγόρους** ο **γύφτος** μέσα από την οργάνωσή τους το οποίο έχει γίνει πρόσφατα

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

score :
118.89

οι **πόντιοι** δεν έχουν καμία σχέση και οι ασπροπυργιώτες με τους τσιγγάνους οι **τσιγγάνοι** δημιουργούν προβλήματα όπου και να **πάνε** και στη έρημο να **πάνε** θα ενοχλήσουν **μόνοι** τους να είναι κάποιο **πρόβλημα** θα **δημιουργήσουν**

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
111.93

αλλά εάν εξαλειφθεί το θέμα εάν δεν **καταλάβει** η **πολιτεία** ότι οι **τσιγγάνοι** είναι το μεγαλύτερο **πρόβλημα** της Ελλάδας και δεν τους τακτοποιήσει πως δηλαδή στον ασπρόπυργο ζούνε περίπου 4 000 **τσιγγάνοι** σε διάφορα σημεία

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
108.89

και δε θέλει να το αγγίξει η **κεντρική εξουσία** γιατί αν το αγγίξει πρέπει να απολογηθεί για κάποια **λεφτά** που **χουν πάρει** φαντάζομαι τότε κι έχουν **πάει** αλλού πρέπει να απολογηθεί γιατί δεν τους έχει **αποκαταστήσει** με διάφορους νόμιμους καταυλισμούς

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 14

*Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «πρόβλημα» στην κλάση 1: Οι Ρομά και οι
παραβατικές τους συμπεριφορές*

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

φύγανε το ίδιο βράδυ και πήγανε σ άλλη πόλη και κρυφτήκανε οπότε δεν τους συμφέρει να είναι μόνιμοι αυτοί λοιπόν είναι και το μεγαλύτερο **πρόβλημα** των νεοκτίστων είναι οι διερχόμενοι τσιγγάνοι οι οποίοι κάνουν όλες τις ζημιές εκεί πέρα

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

αποτελούν βασικότατο **πρόβλημα** ειδικά τώρα με την κρίση και που είναι τόσο παραβατικοί που κλέβουνε συνέχεια πολύ βασικό πρόβλημα ποιότητα ζωής μιας περιοχής στηρίζεται στην ασφάλεια που δεν υπάρχει στις παροχές υγείας που όταν πας εσύ στο θριάσιο να κάνεις εξετάσεις σε περιμένουνε 10 γύφτοι και προηγούνται εσού

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

κοίταξε υπήρχε ένα βασικό **πρόβλημα** το οποίο διαιωνίζετο δεν είναι σημερινό **πρόβλημα** όπου μία γραμμή οασα πήγαινε σε ένα συγκεκριμένο σημείο και οι οδηγοί είχανε παράπονα διότι τους πλακώνανε τους πιάνανε με τις πέτρες οι ρομά στα νεότειστα

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

για το **πρόβλημα** της περιοχής μας καταρχήν η απεριόριστη ανοχή στην οποία έχουμε δείξει πρώτα εμείς ως πολίτες σε τέτοια γεγονότα που βλέπουμε φωτιά και παίρνει και δεν κάνουμε τίποτα «λέμε α πάλι καίει» και τ αφήνουμε στην τύχη του άντε να βγάλουμε και μία οργή στο facebook έτσι

**** *nom_004

*arv *anti *liberal *age_young *politic_new

ο καθένας με βάση την κατάστασή του θα σου πει κάποιο αντίστοιχο **πρόβλημα** το νούμερο ένα **πρόβλημα** στην περιοχή αν θες να το ιεραρχήσουμε σίγουρα είναι η καύση των καλωδίων γιατί όλους μας αφορά

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 15

Κλάση δεύτερη: η «φιλελεύθερη» αντιμετώπιση του «προβλήματος»

1 Classe 1 132/702 18.8%		2 Classe 2 178/702 25.36% *		3 Classe 3 123/702 17.52%		4 Classe 4 269/702 38.32%		
num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p	
0	13	13	100.0	38.99	nr	θέλω	< 0,0001	
1	21	28	75.0	37.97	nr	πω	< 0,0001	
2	13	15	86.67	30.44	nr	κάνω	< 0,0001	
3	15	20	75.0	26.81	nr	πάω	< 0,0001	
4	31	58	53.45	26.36	nr	εγώ	< 0,0001	
5	13	17	76.47	24.05	nr	πολλά	< 0,0001	
6	8	8	100.0	23.82	nr	θάλασσα	< 0,0001	
7	10	12	83.33	21.68	nr	δει	< 0,0001	
8	18	30	60.0	19.87	nr	μπορώ	< 0,0001	
9	16	26	61.54	18.68	nr	κάνουμε	< 0,0001	
10	6	6	100.0	17.82	nr	καλωδίων	< 0,0001	
11	7	8	87.5	16.51	nr	δω	< 0,0001	
12	7	8	87.5	16.51	nr	φωτιές	< 0,0001	
13	7	8	87.5	16.51	nr	θέλουμε	< 0,0001	
14	5	5	100.0	14.82	nr	καύση	0.00011	
15	5	5	100.0	14.82	nr	ασχολούμαστε	0.00011	
16	5	5	100.0	14.82	nr	επιβίωσης	0.00011	
17	5	5	100.0	14.82	nr	αγοράσω	0.00011	
18	12	19	63.16	14.74	nr	άνθρωποι	0.00012	
19	10	15	66.67	13.82	nr	εγκληματικότητα	0.00020	
20	10	15	66.67	13.82	nr	λέει	0.00020	
21	13	22	59.09	13.66	nr	πόλη	0.00021	
22	9	13	69.23	13.47	nr	σίγουρα	0.00024	
23	8	11	72.73	13.25	nr	κόσμος	0.00027	
24	7	9	77.78	13.24	nr	βλέπω	0.00027	
25	7	9	77.78	13.24	nr	βγει	0.00027	
26	11	18	61.11	12.48	nr	αστυνομία	0.00041	
27	15	28	53.57	12.27	nr	προβλήματα	0.00046	
28	4	4	100.0	11.84	nr	βρεις	0.00057	
29	4	4	100.0	11.84	nr	μένεις	0.00057	
30	4	4	100.0	11.84	nr	τομέα	0.00057	

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η κλάση 2 περιστρέφεται γύρω από το ίδιο «πρόβλημα» που παρουσιάζεται στην κλάση 1, αλλά αντιπροσωπεύει ένα λόγο πιο «πολιτικά ορθό», περισσότερο φιλελεύθερο και επικεντρώνει στα προβλήματα που προκαλεί η παραβατικότητα των Ρομά στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας αλλά και σε σχέση με το ζήτημα των Νεοκτίστων (πρβλ. Παράρτημα θεματική παράμετρος -*time2_prob) όπως φαίνεται και από τα χαρακτηριστικά χωρία της κλάσης (*Πίνακας 16*).

Το ότι υπερεκπροσωπείται, σε σύνολο χαρακτηριστικών χωρίων, από τον λόγο αρβανιτών, οι οποίοι βρίσκονται στον ισχυρό πόλο του συστήματος πατρωνίας και διατηρούν ευκρινέστερο το διαχωρισμό μεταξύ των δύο κοινοτήτων, δεν προκαλεί έκπληξη ερμηνευτικά. Αυτό όμως εντός του πλαισίου της υπερκείμενης ταυτότητας – όπως φαίνεται εν τέλει από τον καταμερισμό της κλάσης 4, όπως θα δούμε παρακάτω.

Δεδομένης της ισχυρής συσχέτισης της κλάσης 1 και 2 και του περιεχομένου της «αφήγησης» των δύο κλάσεων, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε την κλάση 2 ως μία τέταρτη αφήγηση της κλάσης 1, η οποία όμως εκφράζεται μέσα από ένα άλλο πολιτικό Υποκείμενο, περισσότερο φιλελεύθερο.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 16

Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 2: Προβλήματα από την παραβατικότητα Ρομά

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
170.29

αν **εγώ πάω** να **αγοράσω** σαν **επιχειρηματίας** να **κάνω** μια **επιχείρηση** σε μια **περιοχή** των νεοκτίστων ή της **νέας ζωής** που θα **δω** αυτή τη μάζα των **ανθρώπων** που έχουνε **ληλατήσει** έχουνε **κλέψει** έχουν **βάλει** φωτιά

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
168.20

με τις ελίτσες μου που **θέλω** να **κάνω** το λάδι και κατασκηνώνουνε **κάποιοι** τσιγγάνοι **πάω εγώ** λοιπόν να τους βγάλω έξω να τους **πω** «ρε παιδιά » δε βγαίνουν έχει πάει η μκο και τους έχει πει

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

score :
150.01

έτσι δε **θέλω** να **πω** ότι στοχοποιώ τους ρομά στο ένα **θέμα** και δε στοχοποιώ στο άλλο υπάρχουν τα **προβλήματα** στην **περιοχή** είναι χιλιάδες **σίγουρα** στην **καύση** των **καλωδίων ξέρουμε** ποιοι είναι υπεύθυνοι

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

score :
125.40

μάλιστα ειδικά στη **«νέα ζωή»** αυτό που **λέγεται** κι αυτό το οποίο το 'χουμε **δει** είναι ότι είναι **μαζί** με τους **αθίγγανους** με μία **ομάδα αθιγγάνων** γιατί δε **μπορώ** να **πω** ότι όλοι συνολικά οι **αθίγγανοι** είναι έτσι

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

score :
114.94

εγώ από τη στιγμή που δε **βλέπω** την πολιτεία να κάνει κάτι τι να **κάνω** να **κάτσω** με σταυρωμένα τα **χέρια** να παρακολουθώ τις **φωτιές** όχι πρέπει να δράσω άρα λοιπόν πρέπει να στραφούμε στην **ιδιωτική πρωτοβουλία**

**** *nom_005 *pont *syn *liberal *age_old *politic_old

score :
111.39

απάν αυτού δε **μπορώ** να **πω** τίποτα δηλαδή δε **θέλω** να κατηγορίες πουθενά αλλά είναι εμπρησμός εσκεμμένος είναι εμπρησμός εσκεμμένος και εγκαταλειφθήκαν τα πάντα και την κοπανήσαν αυτά που **ακούω** τώρα είναι πως το λένε **τηλέφωνο** αρβύλα

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
108.04

θα σας **πω** το **θέμα** είναι καθαρά της πολιτείας δεν εφαρμόζει επαρκώς τους νόμους είναι πολύ ευαίσθητοι σ αυτό το κομμάτι δηλαδή **εγώ θέλω** να είμαι νόμιμος αλλά να είναι απέναντι μου νόμιμος κι ο κάθε ένας που μένει στην Ελλάδα έτσι

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 17

Κλάση τρίτη: Η πραγματική απειλή

1 Classe 1 132/702 18.8%		2 Classe 2 178/702 25.36%		3 Classe 3 123/702 17.52%		4 Classe 4 269/702 38.32%	
num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p
0	13	15	86.67	50.71	nr	μάλλον	< 0,0001
1	16	24	66.67	41.53	nr	φωτιά	< 0,0001
2	11	13	84.62	41.26	nr	πάση	< 0,0001
3	10	12	83.33	36.59	nr	περιπτώσει	< 0,0001
4	7	7	100.0	33.28	nr	ανακύκλωση	< 0,0001
5	6	6	100.0	28.49	nr	ανακύκλωσης	< 0,0001
6	6	6	100.0	28.49	nr	περίπολο	< 0,0001
7	6	6	100.0	28.49	nr	εγκαταστάσεις	< 0,0001
8	9	12	75.0	27.91	nr	οτιδήποτε	< 0,0001
9	9	13	69.23	24.51	nr	περιοχές	< 0,0001
10	5	5	100.0	23.71	nr	υλικό	< 0,0001
11	5	5	100.0	23.71	nr	εμπόριο	< 0,0001
12	5	5	100.0	23.71	nr	χαρές	< 0,0001
13	5	5	100.0	23.71	nr	φοβάμαι	< 0,0001
14	5	5	100.0	23.71	nr	παιδικές	< 0,0001
15	5	5	100.0	23.71	nr	κοίτα	< 0,0001
16	5	5	100.0	23.71	nr	διαλογή	< 0,0001
17	8	11	72.73	23.57	nr	χώρο	< 0,0001
18	6	7	85.71	22.75	nr	ρεύμα	< 0,0001
19	6	7	85.71	22.75	nr	πάρουν	< 0,0001
20	6	7	85.71	22.75	nr	ουσίας	< 0,0001
21	18	42	42.86	19.84	nr	μέσα	< 0,0001
22	4	4	100.0	18.94	nr	καίει	< 0,0001
23	4	4	100.0	18.94	nr	φορτηγά	< 0,0001
24	4	4	100.0	18.94	nr	πτώχευση	< 0,0001
25	4	4	100.0	18.94	nr	δακ	< 0,0001
26	4	4	100.0	18.94	nr	όρθιο	< 0,0001
27	4	4	100.0	18.94	nr	υποδομές	< 0,0001
28	4	4	100.0	18.94	nr	σκουπιδιών	< 0,0001
29	4	4	100.0	18.94	nr	σκουπίδια	< 0,0001
30	4	4	100.0	18.94	nr	παρασκευή	< 0,0001

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Όπως είδαμε στον διάγραμμα 9α (σελ. 88) η κλάση επικεντρώνει κυρίως γύρω από την κατάσταση που δημιουργήθηκε μετά την πυρκαγιά στο ΚΔΑΥ «Λαζόπουλου», όπου έφερε στο προσκήνιο το ζήτημα των Ρομά ως μία πραγματική απειλή, με υλικούς όρους προς το σύνολο της κοινότητας. Αυτό καθίσταται εμφανές και από την κυριαρχία της θεματικής παραμέτρου *time_4_agresseur που αντιστοιχεί στην ερώτηση 31 του ερωτηματολογίου «Οι Ρομά της περιοχής κατηγορήθηκαν για τη δημιουργία επιπλέον προβλημάτων στην κατάσταση. Τι πιστεύετε;».

Στις σχετικές απαντήσεις των ερωτήσεων 30 και 31 (πρβλ. Παράρτημα Γ) ενώ η αφήγηση ξεκινάει από τα περιβαλλοντικά ζητήματα και την ανάγκη ελέγχου των επιχειρήσεων ανακύκλωσης, πολύ γρήγορα φτάνει στα προβλήματα που δημιουργούν οι Ρομά. Υποδεικνύονται ως υπαίτιοι της συγκεκριμένης πυρκαγιάς είτε σε συνεργασία με τον ιδιοκτήτη, είτε ως δολιοφθορά, είτε ως ατύχημα που προκλήθηκε εξαιτίας τους. Πέρα από τις καταστροφές με σκοπό την κλοπή (αυτοκίνητα, μεταλλικά κουφώματα, καλώδια κοκ) τα χωρία επιβεβαιώνουν την κυρίαρχη αφήγηση της δημόσιας σφαίρας γύρω από τις «φωτιές». Στο κοινωνικό φαντασιακό υπάρχει η εικόνα των «γύφτων» που «βάζουν φωτιές» συνεχώς περιμετρικά της πόλης και «καίνε καλώδια» με σκοπό την αφαίρεση χαλκού. Η αίσθηση «ασφυξίας» επιτείνεται καθώς συχνά, για λόγους κυρίως αντιπολίτευσης, αρκετοί αναρτούν φωτογραφίες από τις ταρατσες τους με εστίες καπνού περιμετρικά της πόλης, αναφερόμενοι στο «γνωστό πρόβλημα με τις φωτιές».

Η κεντρικότητα της λεκτικής φόρμας «φωτιά» αναδεικνύει την χρήση της ως «μεταφορά» στη συγκεκριμένη αφήγηση, όπως φαίνεται στο *διάγραμμα 11* που απεικονίζει το σύννεφο των λεκτικών μορφών της κλάσης 3.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 11, «Σύννεφο» λεκτικών μορφών Κλάσης 3 : Η ανάδειξη της φωτιάς ως μεταφοράς

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η χρήση της λεκτικής φόρμας «φωτιά» ως μεταφορά εντοπίζεται στα χωρία όχι μόνο όταν ζητείται ο συσχετισμός της λέξης αλλά και στα χαρακτηριστικά χωρία της κλάσης που «σκοράρουν» στατιστικά ψηλά. Στα δεύτερα αναπτύσσεται ένα πλέγμα «αφηγήσεων» στο αφηγηματικό ρεπερτόριο στοχοποίησης των Ρομά, όπου οι εμπρησμοί συνυπάρχουν με λοιπές εγκληματικές πράξεις και κυρίως καταστροφές.

Αξίζει να γίνει ειδική μνεία στο χωρίο όπου φαίνεται ότι οι Ρομά αποτελούν απειλή και/ επειδή δεν επιτελούν καμία χρησιμότητα στην περιοχή, σε αντίθεση με τους «Πακιστανούς»²⁸ οι οποίοι, ναι μεν καταφεύγουν σε εγκληματικές πράξεις, αλλά είναι χρήσιμοι γιατί συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία του τόπου (γεωργία).

Η συγκεκριμένη κλάση επομένως επιβεβαιώνει την χρήση της «φωτιάς» ή πιο ολοκληρωμένα όπως εμφανίζεται στον δημόσιο λόγο «το γνωστό πρόβλημα με τις φωτιές», ως κεντρική μεταφορά στην αφήγηση όπου συμπλέκει το πρόβλημα της ασφάλειας, του περιβάλλοντος και της υγείας αναδεικνύοντας ως κύριο υπαίτιο τους Ρομά και ανάγοντάς τους σε ένα είδος απόλυτου εχθρού του τόπου και της κοινότητας. Η αφήγηση αυτή δε, είναι ομοιόμορφη από όλα τα Υποκείμενα, τα οποία αντιμετωπίζουν το πρόβλημα ως πρόβλημα του Ασπροπύργου συνολικά, συμβάλλοντας στη μορφοποίηση δια μέσω του Λόγου της κοινής υπερκείμενης ταυτότητας «Ασπροπύργιος», τόσο μέσω της θυματοποίησης, με τη μη διάκριση μεταξύ κοινοτήτων ή συνοικιών που επηρεάζονται περισσότερο από το πρόβλημα (παρότι το κέντρο είναι σαφώς ασφαλέστερο) όσο και από την κατασκευή του καταστατικού Άλλου.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 18

Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «φωτιά» σε χωρία κλάσης 3: Ρομά και εμπρησμοί

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

παίρνουν έτοιμο το χαλκό και τον πάνε και τον παραδίδουν γιατί δεν πάει η αστυνομία αυτοί παρακαλάνε να στείλεις την πυροσβεστική να τους σβήσει τη **φωτιά**

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

για το πρόβλημα της περιοχής μας καταρχήν η απεριόριστη ανοχή στην οποία έχουμε δείξει πρώτα εμείς ως πολίτες σε τέτοια γεγονότα που βλέπουμε **φωτιά** και παίρνει και δεν κάνουμε τίποτα «λέμε α πάλι καίει» και τ αφήνουμε στην τύχη του άντε να βγάλουμε και μία οργή στο facebook έτσι

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

του πλαστικού του μετάλλου που θα βάλουμε οι γύφτοι για να πάρουν το μέταλλο το φυσικό από κει δημιουργήθηκε αυτή η **φωτιά** στο κδα του λαζόπουλου

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

δεν μπορώ να γνωρίζω δεν έχω βγάλει ακόμα τα πορίσματα αν η **φωτιά** προήλθε απ έξω δηλαδή με κάποια από αυτές τις εστίες που βάζουν συνέχεια οι γύφτοι και πετάχτηκε μέσα

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

βέβαια αν πας σε έναν άνθρωπο ο οποίος δεν έχει δουλειά και του πεις ότι καίνε καλώδια ή έχουν βάλει **φωτιά** εκεί και σε απασχολεί αυτό θα σου πει ζαμάν φου

**** *nom_004 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

βέβαια οι ρομά εκεί έγινε λεηλατήθηκε το εργοστάσιό του δεν έμεινε ρουθούνι μέχρι και τοίχο γκρεμίζανε και παίρνανε οι γύφτοι μάλλον βάλανε **φωτιά** αυτοί υπήρχανε χιλιάδες τόνοι σιδήρου μέσα απ τις εγκαταστάσεις έτσι

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

αλλά και ανακυκλώσιμο υλικό δηλαδή τα κουτάκια που είναι μέσα στην ανακύκλωση τα μπουκάλια όλα αυτά τα πράγματα ό τι σίδηρο υπήρξε μάλλον βάλανε **φωτιά** αυτοί το κάψανε και το λεηλατήσανε

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

οι τσιγγάνοι θέλαν να δημιουργήσουν ένα πλιάτσικο εκεί πέρα ο μόνος τρόπος να δημιουργήσουν πλιάτσικο ήταν να βάλουν μια **φωτιά** να καταρρεύσει το σύστημα εκεί να σταματήσει να φυλάσσεται να φυλάσσεται σε εισαγωγικά και να μπου ανενόχλητα να κάνουν τη δουλειά τους με τα αυτοκίνητα

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

ο λαζόπουλος αν ήταν ανάμεσα στη phil morris και το βαρδινογιάννη πες ότι θεωρητικά ήταν ανάμεσα χωροθετημένος από τη phil morris την πολυεθνική και το βαρδινογιάννη δε θα μπαινε ποτέ **φωτιά** εκεί γιατί δε θα 'χανε αφήσει κανένα τσιγγάνο γύρω γύρω

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 19

Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 3: Ρομά και εμπρησμοί

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
195.45

αλλά και **ανακυκλώσιμο υλικό** δηλαδή τα κουτάκια που είναι **μέσα** στην **ανακύκλωση** τα μπουκάλια όλα αυτά τα **πράγματα** ό τι σίδηρο υπήρξε **μάλλον βάλανε φωτιά** αυτοί το κάψανε και το λεηλατήσανε

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
149.16

βέβαια οι ρομά εκεί έγινε λεηλατήθηκε το εργοστάσιό του δεν έμεινε ρουθούνι μέχρι και τοίχο γκρεμίζανε και παίρνανε οι **γύφτοι μάλλον βάλανε φωτιά** αυτοί υπήρχανε χιλιάδες τόνοι σιδήρου **μέσα** απ τις **εγκαταστάσεις** έτσι

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
144.17

000 να μπορώ να τη διατηρήσω στο επίπεδο αυτό θα μου **στοιχίσει** 200 000 γιατί καθημερινά **κλέβουνε** λεηλατούν καταστρέφουνε **οτιδήποτε** υπάρχει ζωντανό και αξιοποιήσιμο από τους **δημότες** οι κούνιες οι **παιδικές χαρές** τα **καλώδια** τα φώτα τα **γήπεδα** δεν έχει **μείνει τίποτα όρθιο**

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

score :
138.99

ακούστηκε ότι επί της **ουσίας** αναζωπύρωσαν τη **φωτιά** ψάχνοντας και ψαχουλεύοντας **μέσα** στα **καμένα** οι αιτίες αναζωπύρωσαν και αυτό **καίει** ακόμα ε και τι πάει να πει αυτό το **πράγμα**

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
138.74

την τρίτη θα παίρνε **χρήματα** και θα ερχόταν το **ρεύμα** να ξεκινήσει η **επεξεργασία** ώστε να αποφορτιστεί το **εργοστάσιο** και να φύγουνε τα **ανακυκλώσιμα** ε την **παρασκευή πήρε φωτιά**

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

score :
134.61

κοίτα πχ το **θέμα** των πακιστανών εντάξει υπάρχουν **περιοχές** όπως η «νέα ζωή» αλλά και διάσπαρτα στον ασπρόπυργο που εν **πάση περιπτώσει** υπάρχουν τέτοιοι οι οποίοι κάνουν δουλειές προφανώς αγροτικές και γι αυτό υπάρχουν

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 20

Κλάση τέταρτη: Μια εν τω γενάσθαι υπερκείμενη ταυτότητα

num	eff. s.t.	eff. total	pourcentage	chi2	Type	forme	p
0	26	28	92.86	36.7	nr	έλληνες	< 0,0001
1	19	19	100.0	31.43	nr	έλληνας	< 0,0001
2	20	22	90.91	26.58	nr	αρβανίτες	< 0,0001
3	32	44	72.73	23.51	nr	είμαι	< 0,0001
4	16	17	94.12	22.95	nr	ιστορία	< 0,0001
5	17	19	89.47	21.62	nr	άνθρωπος	< 0,0001
6	13	13	100.0	21.32	nr	αισθάνομαι	< 0,0001
7	19	23	82.61	19.73	nr	πιστεύω	< 0,0001
8	12	12	100.0	19.65	nr	αστροπύργιος	< 0,0001
9	11	11	100.0	17.99	nr	ηπειρώτες	< 0,0001
10	11	11	100.0	17.99	nr	ήμασταν	< 0,0001
11	10	10	100.0	16.33	nr	πόντο	< 0,0001
12	10	10	100.0	16.33	nr	σοβιετική	< 0,0001
13	10	10	100.0	16.33	nr	παιδείας	< 0,0001
14	26	38	68.42	15.4	nr	Ξέρω	< 0,0001
15	11	12	91.67	14.7	nr	ήρθαμε	0.00012
16	9	9	100.0	14.68	nr	γενοκτονία	0.00012
17	9	9	100.0	14.68	nr	εκδηλώσεις	0.00012
18	9	9	100.0	14.68	nr	ελλήνων	0.00012
19	9	9	100.0	14.68	nr	έθιμα	0.00012
20	14	17	82.35	14.29	nr	έρθει	0.00015
21	15	19	78.95	13.64	nr	καταγωγή	0.00022
22	10	11	90.91	13.08	nr	τελευταία	0.00029
23	8	8	100.0	13.03	nr	αρβανίτης	0.00030
24	8	8	100.0	13.03	nr	ρωσία	0.00030
25	8	8	100.0	13.03	nr	ήθη	0.00030
26	24	36	66.67	12.9	nr	είμαστε	0.00032
27	7	7	100.0	11.38	nr	εκπροσωπούνται	0.00074
28	7	7	100.0	11.38	nr	φυλή	0.00074
29	17	24	70.83	11.11	nr	γω	0.00085
30	13	17	76.47	10.73	nr	θεωρώ	0.00105

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η κλάση 4 , φαίνεται να επιβεβαιώνει την ύπαρξη μιας σε διαμόρφωση υπερκείμενης ταυτότητας. Παρότι οι εθνοτικές ταυτότητες συνεχίζουν να είναι διακριτές στο Λόγο, η κατασκευή της υπερκείμενη ταυτότητας «Ασπροπύργιος» φαίνεται να έχει γίνει αποδεκτή ως η υπερκείμενη τοπική ταυτότητα, η οποία όμως διαμεσολαβείται έντονα από μία άλλη υπερκείμενη ταυτότητα, αυτή του Έλληνα.

Αν επικεντρώσουμε στα χαρακτηριστικά χωρία που «σκοράρουν» ψηλά, αρχικά φαίνεται να υπερτονίζεται συνολικά η εθνική υπερκείμενη ταυτότητα (βλ. χρήση λέξεων «Έλληνας», «Έλληνες» σε Πίνακες 21 & 22) και οι χωριστές ταυτότητες “Αρβανίτης” και “Πόντιος” (βλ. Πίνακα 20 θέσεις λεκτικών φορμών «Πόντο», «σοβιετική», «Ρωσία» $p < 0,0001$), ενώ η ταυτότητα «Ασπροπυργιώτης» δεν είναι εμφανής στα χαρακτηριστικά χωρία, παρότι εμφανίζει υψηλή στατιστική σημαντικότητα ($p < 0,0001$).

Αυτό θα μπορούσαμε να το προσεγγίσουμε ερμηνευτικά ως αναγνώριση της «ελληνικότητας» στις δύο πλειονοτικές κοινότητες, όχι όμως και στους Ρομά, οι οποίοι δεν αναφέρονται σχεδόν ποτέ από τα Υποκείμενα ως «Έλληνες» αλλά ως «Έλληνες πολίτες». Αυτό παρατηρήθηκε ακόμα και σε διευκρινιστική ερώτηση κατά την διάρκεια συνεντεύξεων, όπου τα Υποκείμενα ρωτήθηκαν «Αυτοί (σσ οι Ρομά) δεν είναι Έλληνες;» και η απάντηση ήταν καθολικά «είναι Έλληνες πολίτες».

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 21

Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 4: Η ελληνικότητα ως ουσία της ταυτότητας

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
151.81

έλληνες είναι όλοι **θεωρώ** ότι πρέπει να υπάρξει τελικά να καταλήξουμε
ότι **είμαστε** όλοι **έλληνες** και να σταματήσει εκεί πέρα τώρα δεν είναι **κακό** να λένε
και **έλληνας** από τον **πόντο** έτσι **είμαι περήφανος**

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
148.87

δεν υπήρξε ξεσηκωμός δεν υπήρχε **γενοκτονία** δεν καθάρισε όλο τον **πόντο** από
τους **έλληνες** του **πόντου** ο κεμάλ ατατούρκ άραγε γιατί δεν το ισχυρίζεσαι εσύ
ο **έλληνας** ο **υπουργός παιδείας** πρέπει να δείξεις το καλό **παράδειγμα** εσύ στη **νεολαία**

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
145.40

είτε επαγγελματικά είτε επιστημονικά είτε καλλιτεχνικά για όλους τους **έλληνες είμαι** είτε
αθλητικά **τελευταία** έχουμε και επιτυχίες στον **αθλητισμό** μάλλον
εντάξει **παλιότερα** είχαμε και περισσότερα αλλά **αισθάνομαι περήφανος** σαν **έλληνας**

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
136.70

πολύ **περήφανα** και **ειδικά** γιατί όταν διακρίνονται στο **εξωτερικό** δεν διακρίνονται
σαν **πόντιοι** αλλά διακρίνονται σαν **έλληνες είμαι** πολύ **περήφανος** όπως
κάθε **έλληνας** που θα πρεπε να ναι όταν **διακρίνεται** και υπάρχει διάκριση και σηκώνουν
την **ελληνική** σημαία

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

score :
133.34

νομίζω ίδια ο **ασπροπύργιος** δεν είναι
μόνο **αρβανίτης** αλλά **ασπροπύργιος αρβανίτης** είναι η
καλύτερη **αναγνώριση** για **μένα** άλλοι είναι **ασπροπύργιοι πόντιοι** άλλοι
είναι **ασπροπύργιοι ηπειρώτες** άλλοι είναι **ασπροπύργιοι κρήτες** εγώ **είμαι περήφανος** για
την **καταγωγή** των **αρβανιτών**

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

score :
132.31

υπήρχε κάποιος προβληματισμός στους **γονείς** στα **παιδιά** είναι **φυσιολογικό** αυτό γιατί
είχε **έρθει** ένα μεγάλο κύμα δεν ξέρανε την **ιστορία** γιατί μας παρουσιάσανε σαν
ρώσους **ήμασταν έλληνες ήρθαμε** με επίσημη πρόσκληση από την **ελληνική** πολιτεία

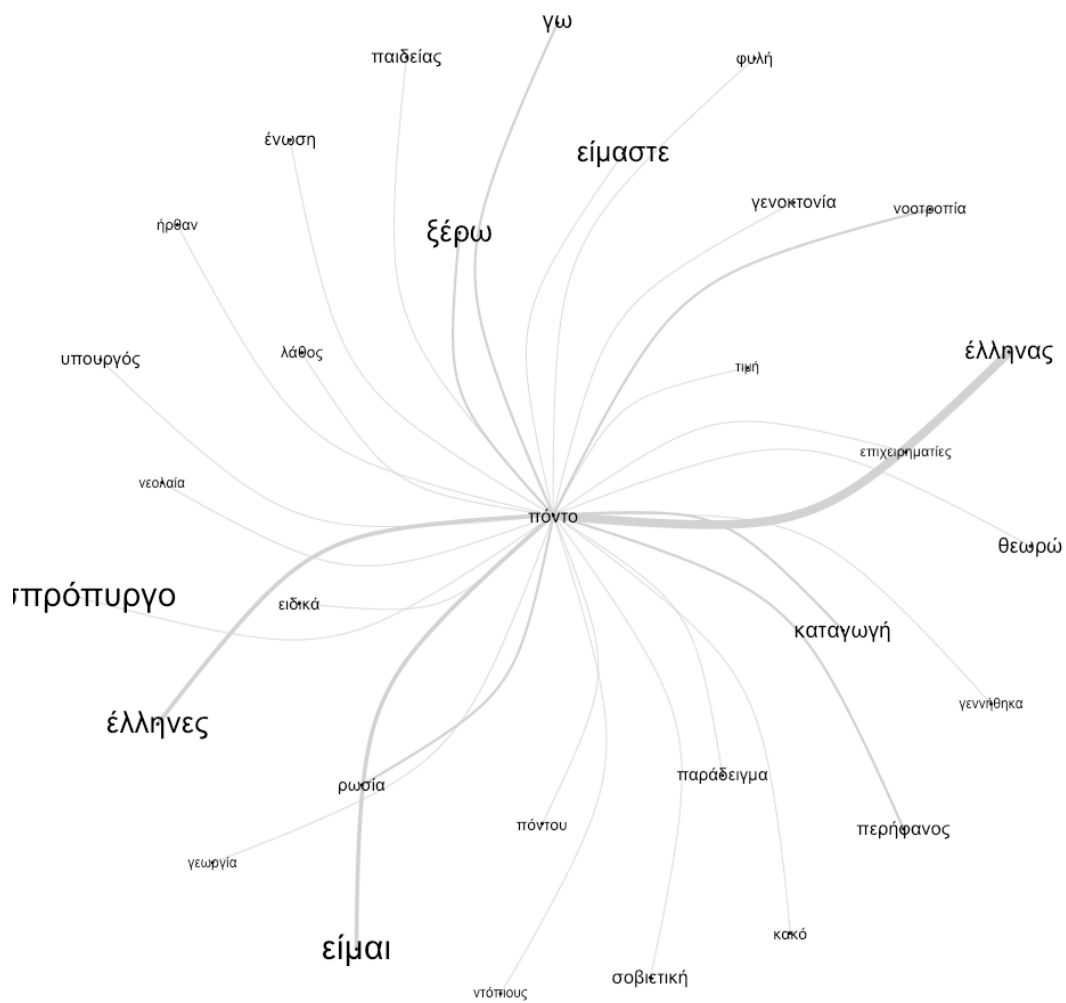
ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Αν αναζητήσουμε την αναφορά λεκτικών μορφών με υψηλή στατιστική σημαντικότητα ($p < 0,0001$) που αναφέρονται στις ταυτότητες που θέλουμε να μελετήσουμε, δηλαδή: «πόντο», «σοβιετική», «αρβανίτες», «ασπροπύργιος» βλέπουμε μία διαφορετική συσχέτιση.

Στα χαρακτηριστικά χωρία των λεκτικών μορφών «πόντο» (*Πίνακας 21*) και «σοβιετική» (*Πίνακας 22*), φαίνεται ότι κυριαρχεί η αγωνία της σύνδεσης της ταυτότητας του Έλληνα από την πρώην ΕΣΣΔ, με την εθνική ταυτότητα, παρότι αναγνωρίζεται ως διακριτή, θέλοντας να αποσοβηθούν οι όποιο διαχωρισμοί υπάρχουν στον δημόσιο λόγο. Η προσπάθεια αυτή της σύνδεσης ανάγει τους όρους σε «μεταφορές» οι οποίοι τίθενται σε μία «αφήγηση» εμπρόθετης πολιτικής ένταξης στην εθνική υπερκείμενη ταυτότητα. Η σύνδεση αυτή σχηματοποιείται αισθητά και στο διάγραμμα 12.

Αντίθετα, οι Αρβανίτες φαίνονται πιο «βέβαιοι» για την ενσωμάτωση τους στην υπερκείμενη εθνική ταυτότητα αφού έχουν ενσωματωθεί και ενσωματώσει πλήρως τον κυρίαρχο εθνικό μύθο της συμμετοχής των Αρβανιτών στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 και ακολουθούν τις κυρίαρχες εθνικές αφηγήσεις της ελληνικότητας. Παράλληλα, όμως, αναγνωρίζουν τους εαυτούς τους ως διακριτή ομάδα με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά (ήθη, καταγωγή), αναπτύσσοντας μία εθνοτική αφήγηση, όπως φαίνεται σε χωρία του *Πίνακα 23*.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 12, Σύνδεση λεκτικών μορφών πόντος, σοβιετική με τη ταυτότητα του Έλληνα

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 22

Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «σοβιετική» σε Κλάση 4: Σύνδεση λεκτικής φόρμας

«σοβιετική» με την ελληνικότητα

**** *nom_005 *pont *syn *liberal *age_old *politic_old

είμαι από την πρώτην **Σοβιετική** Ένωση Έλληνας του Πόντου

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

έχει υπάρξει μια γέφυρα πλέον αυτών των ανθρώπων που ζουν αρμονικά τώρα βλέπεις ένα συνοικισμό 50 50 ας πούμε 60 40 Έλληνες από την πρώτην **Σοβιετική** Ένωση με ντόπιους Ασπροπυργιώτες ή το αντίθετο στον Ασπρόπυργο μέσα ξέρω γω Έλληνες από τον Πόντο

**** *nom_005 *pont *syn *liberal *age_old *politic_old

εμείς ήμασταν πάντοτε ξένοι όχι επειδή ήρθαμε απ'το εξωτερικό από την πρώτην **Σοβιετική** όχι δεν το πάνε σ αυτό σου πα εδώ δεν ξέρω αν το χεις προσέξει εσύ αλλά από το Βόλο

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

εφόσον είμαι Πόντιος και έχω έρθει από την πρώτην **Σοβιετική** Ένωση και δεν το κρύβω και είμαι περήφανος είμαι Έλληνας δεν έχω πρόβλημα να με λένε αφού ήρθα μικρός αλλά να με λένε και Πόντιο δεν έχω πρόβλημα

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

απλά έχουν μπερδευτεί και έχουν παντρέψει όλη τη σαβούρα που έχει έρθει από την πρώτην **Σοβιετική** Ένωση ας πούμε Γεωργιανοί το είπα και πριν Ουζμπέκοι Ασέτοι Αρμένιοι Τσετσένοι κι οτιδήποτε έχουν βαφτιστεί όλοι Έλληνες και θεωρούν ότι είναι Πόντιοι

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 23

*Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «Αρβανίτες» σε Κλάση 4: Η εθνοτική αφήγηση των
Αρβανιτών*

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

άρα αποτελούμε ένα κομμάτι μιας υποκατηγορίας των Αρβανιτών δεν είμαστε όλοι οι **Αρβανίτες** ίδιοι δεν ξέρω αν μπορώ να σου απαντήσω ξεκάθαρα αν Αρβανίτης και Ασπροπυργιώτης είναι διαφορετικά τα έχω ταυτίσει στο μυαλό μου αρκετά

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

ναι γιατί δεν έχουμε να ζηλέψουμε κάτι από τις άλλες φυλές των Ελλήνων ούτε από τους Πελοποννήσιους ούτε απ τους Κρήτες ούτε από ξέρω γω ούτε τους Πόντιους νομίζω πως οι **Αρβανίτες** είναι ένα κομμάτι του ελληνισμού

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

να σου δώσω ένα παράδειγμα πέρα της οικογένειας που ο καθένας θα μπορούσε να πει ότι η δικιά του φυλή φυλετική ιδιαιτερότητα είναι το ίδιο αυστηρή εκτός του ότι οι **Αρβανίτες** είναι αυστηροί στο θέμα της οικογένειας είναι και σε άλλους τομείς όπως είναι η ιδιοκτησία

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

ναι γιατί δεν έχουμε να ζηλέψουμε κάτι από τις άλλες φυλές των ελλήνων ούτε από τους Πελοποννήσιους ούτε απ τους Κρήτες ούτε από ξέρω γω ούτε τους Πόντιους νομίζω πως οι **Αρβανίτες** είναι ένα κομμάτι του ελληνισμού

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

κατά βάση Αρβανίτης αλλά από την ίδια ρίζα Αρβανιτών γιατί εμείς είμαστε άλλοι **Αρβανίτες** δεν είμαστε **Αρβανίτες** Τσάμηδες όπως είναι οι Μαλαγαναίοι εμείς είμαστε περισσότερο Τόσκιδες ούτε Γκέγκηδες που είναι στα Μεσόγεια και από κει

***nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

η επανάσταση του 21 έγινε κυρίως από **Αρβανίτες** που όχι μόνο της Ελλάδας της στεριανής αλλά και της νησιώτικης

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

ασφαλώς και δε με έχει απασχολήσει ούτε είμαι άνθρωπος που να μπορώ να χαρακτηρίσω ότι 'η καλύτερη ομάδα είναι οι Πόντιοι 'η καλύτερη είναι οι **Αρβανίτες** ή 'η καλύτερη είναι οι Ηπειρώτες ποτέ δε με έχει απασχολήσει στη ζωή μου αυτό το πράγμα

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Τελικά, η ταυτότητα του «Ασπροπύργιου» από την μία γίνεται αποδεκτή στο σημερινό πλαίσιο από τους παλιννοστούντες Πόντιους, ενώ ταυτόχρονα δεν τους την αρνούνται οι γηγενείς Αρβανίτες, όπως καταδεικνύεται στα χαρακτηριστικά χωρία του Πίνακα 24, παρότι οι γηγενείς Ασπροπύργιοι Αρβανίτες θεωρούν ότι είναι «περισσότερο» Ασπροπύργιοι από όλους του υπόλοιπους. Το γεγονός όμως αυτό καταδεικνύει την επίλυση της σύγκρουσης των δύο κοινοτήτων, η οποία είχε δημιουργηθεί κατά την άφιξη των παλιννοστούντων κατά την δεκαετία του 1990. Αυτό συμβαίνει μέσω της ανάπτυξης ενός νέου «συμπλέγματος λόγου» που χρησιμοποιεί «αφηγήσεις» του να ανήκεις και να αναπτύσσεσαι εντός του τόπου ως ποιοτικό περιεχόμενο της νέας εν τω γεννάσθαι υπερκείμενης ταυτότητας κάτω από την οποία ενοποιούνται διαφορετικές αρχικά στοχεύσεις υπό το πρόταγμα της διεκδίκησης της ύπαρξης στον τόπο. Αυτό καταδεικνύεται και από το διάγραμμα της λεκτικής φόρμας «Ασπροπύργιος», η οποία συνδέεται περισσότερο με τις λεκτικές φόρμες «είμαι», «Ασπρόπυργο», «τόπο» και «άνθρωπο», όπως φαίνεται στο *διάγραμμα 13*, προσπερνώντας με τον τρόπο αυτό τους παλαιότερους εθνοτικούς διαχωρισμούς – αν και η στενότερη ποιοτικά σχέση των Αρβανιτών με την υπερκείμενη ταυτότητα, φαίνεται από τη σημαντικότητα της σύνδεσης με την λεκτική φόρμα «καταγωγή». Η διαδικασία αυτή όχι μόνο αντικατοπτρίζει την με υλικούς όρους διαδικασία ενσωμάτωσης, αλλά ταυτόχρονα την δημιουργεί.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 24

Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «Ασπροπύργιος» σε Κλάση 4: Η επίλυση της πρότερης σύγκρουσης Αρβανιτών και Ποντίων μέσω της υπερκείμενης ταυτότητας του Ασπροπυργίου.

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

Ασπροπύργιος είναι ο άνθρωπος ο οποίος παρά τις σπουδές του ή την καλλιέργειά του συνεχίζει να σκέφτεται με τον τρόπο που έχουν μάθει οι δικοί του παλαιώθεν

**** *nom_002 *arv *syn *radical *age_young *politic_new

Ασπροπύργιος είναι ένας άνθρωπος ο οποίος έχει μεγαλώσει με τις αρχές του Ασπροπύργου τόσο στα ήθη στα έθιμα του το οποίο εντάζει τώρα φθίνουν σιγά σιγά όσο περισσότερο στον τρόπο σκέψης του

**** *nom_001 *pont *syn *radical *age_young *politic_old

όσα λέγαμε και να σαι Ελευσιναίος ένας Μαντραναίος ένας άνθρωπος που μεγάλωσε στον Ασπρόπυργο που έχει αγαπήσει τον τόπο ένας άνθρωπος που έχει συγγενείς στον Ασπρόπυργο που μένει στον Ασπρόπυργο για πάνω από 15 20 χρόνια για μένα είναι **Ασπροπύργιος**

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

ένας **Ασπροπύργιος** είναι αυτός που ζει και αναπνέει στον τόπο αυτό που έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις αλλά και έχει και τις απαιτήσεις του από την πόλη που ζει και δημιουργεί σύμφωνα με τις συνθήκες που επικρατούνε τη ζωή του

**** *nom_005 *pont *syn *liberal *age_old *politic_old

η καταγωγή του καθενός είναι η καταγωγή του δεν την αλλά είμαι **Ασπροπύργιος** αν είχα να επιλέξω όμως θα έλεγα είμαι Πόντιος

**** *nom_004 *arv *anti *liberal *age_young *politic_new

δεν το έχω σκεφτεί τι μπορεί να είναι ένας **Ασπροπύργιος** σίγουρα είναι ένας γηγενής ο οποίος αγαπάει τον τόπο του αλλά είμαι απ αυτούς που θέλουν να αλλάξουν τα κακώς κείμενα ο ντόπιος αυτός που είναι από πάππου προς πάππου με γενεές γενεών

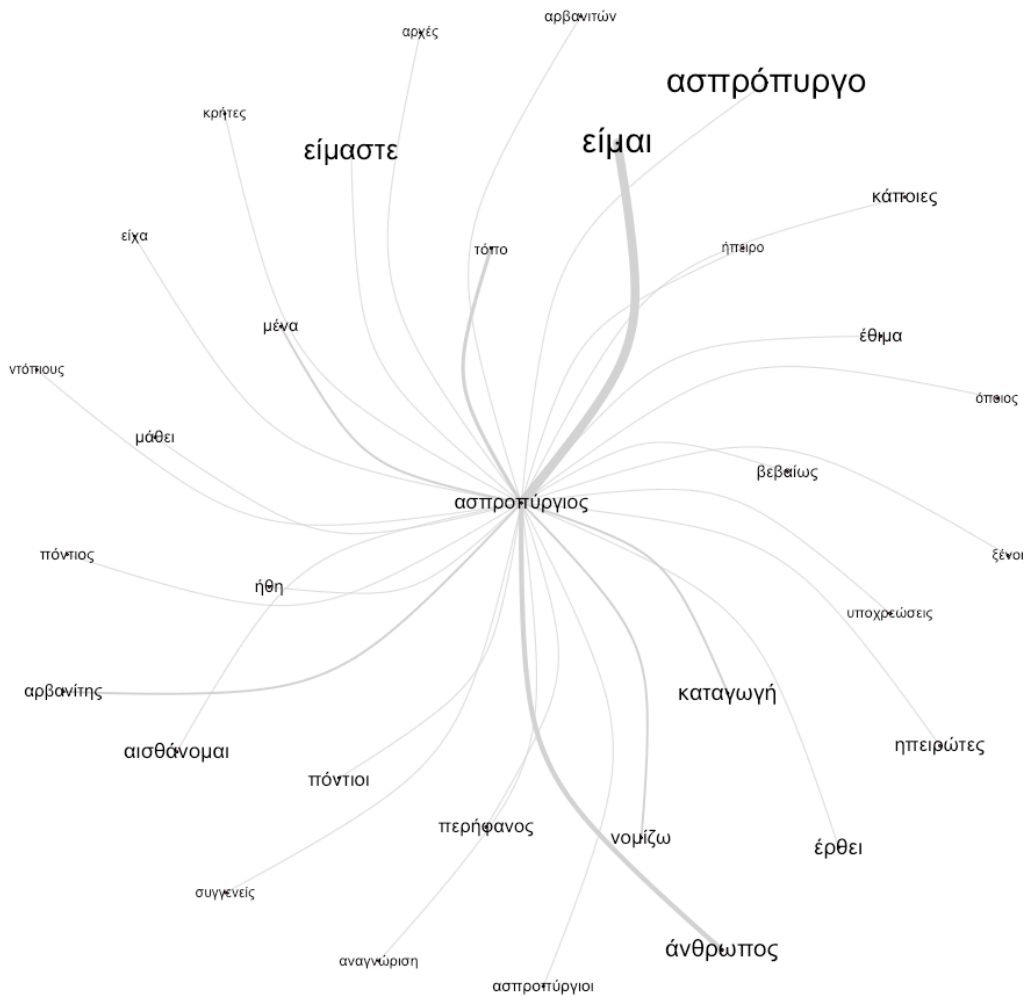
**** *nom_005 *pont *syn *liberal *age_old *politic_old

βεβαίως είμαι **Ασπροπύργιος** είμαι άσχετα για τους ντόπιους είμαστε ξένοι όχι μόνο εμάς όλους από παντού από την Ήπειρο από τη Λάρισα από το Βόλο όποιος είναι εδώ πέρα

**** *nom_003 *arv *syn *radical *age_old *politic_old

νομίζω ίδια ο **Ασπροπύργιος** δεν είναι μόνο Αρβανίτης αλλά **Ασπροπύργιος** Αρβανίτης είναι η καλύτερη αναγνώριση για μένα άλλοι είναι Ασπροπύργιοι Πόντιοι άλλοι είναι Ασπροπύργιοι Ηπειρώτες άλλοι είναι Ασπροπύργιοι Κρήτες εγώ είμαι περήφανος για την καταγωγή των Αρβανιτών

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 13, Σύνδεση της λεκτικής φόρμας Ασπροπύργιος με τις υπόλοιπες λεκτικές φόρμες της κλάσης 4

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Συζήτηση

Σκοπός της συζήτησης είναι να δούμε πώς διαπλέκονται τα δύο σώματα-κείμενα και πώς απαντάνε από κοινού στα αρχικά ερωτήματα, τα οποία θυμίζουμε συνοπτικά:

1. Αν και με ποιο τρόπο σχηματίζεται μία υπερκείμενη ταυτότητα μεταξύ των δύο πλειονοτικών ομάδων.
2. Πώς φαίνεται να επηρεάζονται οι επιμέρους ταυτότητες στην διαδικασία αυτή και
3. Πώς μέσω του θεσμικού Λόγου στοχοποιείται και στιγματίζεται η μειονοτική ομάδα μέσα από τη δυναμική διαδικασία των συγκρουόμενων Λόγων.

Στην κατωτέρω συζήτηση, για λόγους διευκόλυνσης του αναγνώστη, οι τέσσερις κλάσεις του πρώτου κειμένου-σώματος θα αναφέρονται ως κλάση 1-A, 2-A, 3-A, 4-A και οι κλάσεις του δευτέρου κειμένου-σώματος ως κλάση 1-B, 2-B, 3-B και 4-B.

Η κλάση 2-A παρουσιάζει τη συναινετική αντίληψη των δύο κοινοτήτων, πάνω στο «πρόβλημα της εγκληματικότητας», το οποίο επικεντρώνεται στην ύπαρξη και παραβατική δραστηριοποίηση των Ρομά στα Νεόκτιστα. Η αναγνώριση του προβλήματος δημιουργεί μία κατά Hajer αφήγηση για την στρατηγική αντιμετώπιση ενός προβλήματος, ένα τελεολογικό ρεπερτόριο, πάνω στο οποίο τελικά δομείται η ιδεολογική λειτουργία του κυρίαρχου Λόγου και συμβάλει στη σφυρηλάτηση της υπερκείμενης ταυτότητας. Την ίδια λειτουργία που επιτελεί η μεταφορά των Νεοκτίστων, επιτελεί και η μεταφορά της φωτιάς στην κλάση 3-B, δημιουργώντας

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

μία αφήγηση γύρω από την μεταφορά, η οποία στοχοποιεί μία ομάδα μέσω ενός υπαρκτού προβλήματος και συσπειρώνει την υπερκείμενη ταυτότητα γύρω από τον φόβο που προκαλεί, παρουσιάζοντας την υπερκείμενη ταυτότητα ως θυματοποιημένη και προτείνοντας την προσπάθεια αντιμετώπισής του.

Η αφήγηση της κλάσης 2-A συνδέεται νοηματικά στενά με την κλάση 1-A, παρά το γεγονός ότι κλάση 1-A αποτελεί ένα διακριτό σύμπλεγμα λόγου υπό την έννοια του Hajer, περί ενός συνόλου διακριτών αφηγήσεων, σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όπως εξηγήσαμε και νωρίτερα. Χρησιμοποιεί, όμως, όμοιες αφηγήσεις με την δεύτερη κλάση, οι οποίες αναπαριστούν την μειονεκτούσα ομάδα ως μία συνεκτική, οργανωμένη ομάδα, η οποία εμπρόθετα θέλει να βλάψει την κοινότητα. Με τον τρόπο αυτό συμπλέκονται νοηματικά στην ιδεολογική λειτουργία του Λόγου, σφυρηλατώντας από κοινού την κοινή υπερκείμενη ταυτότητα των δυο πλειονοτικών ομάδων ως προς έναν καταστατικό Άλλο.

Η κλάση 3-A παρουσιάζει την υπερκείμενη ταυτότητα να διατρέχεται από μία τριπλή αφήγηση:

α) στοχοποιώντας τους Ρομά ως μη εντάξιμους, αλλά και καταστατικά Άλλους από την κοινωνία του Ασπροπύργου (βλ. «αθίγγανοι περιπλανώμενοι σκηνίτες»)

β) θέτοντας την κεντρική εξουσία και τη διεθνή δικαιοσύνη ως εχθρούς της τοπικής ευταξίας, αφ' ης στιγμής είναι υποστηρικτές του καταστατικού εχθρού της κοινότητας και παρουσιάζοντας τον Ασπρόπυργο ως θύμα ενός συστήματος

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

γ) επιβεβαιώνοντας την ύπαρξη της μίας υπερκείμενης ταυτότητας, με το μη ρητορικό διαχωρισμό των δύο πλειονοτικών κοινοτήτων και την επίκληση ενός κοινού τοπικού μέλλοντος (το οποίο πάντως δεν ορίζεται σαφώς), υπό την έννοια της κοινής μοίρας.

Ταυτόχρονα όμως εγκολπώνει και μία σύγκρουση στη μήτρα της υπερκείμενης ταυτότητας, μέσω της ανάδυσης ενός νέου συστήματος πατρωνίας, το οποίο αποδέχεται μεν, την υπερκείμενη ταυτότητα, χωρίς να μπει σε διαδικασία να αμφισβητήσει, θέλοντας, όμως, να μεταλλάξει την συγκρουσιακή ρητορική των εν ηγεμονία πατρώνων με την κεντρική εξουσία με ένα Λόγο περισσότερο φιλελεύθερο και πολιτικά ορθό. Η εν δυνάμει αυτή σύγκρουση φαίνεται να επιβεβαιώνεται και από την κλάση 2-B του σώματος των συνεντεύξεων, με την πρόταξη μεν μίας περισσότερο φιλελεύθερης ρητορικής και αντιμετώπισης του «προβλήματος» των Ρομά, χωρίς όμως δε, να απομακρύνεται από την διαδικασία στοχοποίησης και στιγματοποίησής τους.

Παρότι η κλάση 3-A είναι η μικρότερη του πρώτου σώματος-κειμένου, θα πρέπει να τη δούμε συναθροιστικά με την κλάση 2-A. Γιατί, ενώ ο συνδυασμός κλάσης 1-A και 1-B μας δίνουν την αφηγηματική βάση της κατασκευής του καταστατικού Άλλου, η κλάση 2-A με την 3-A συνδυαστικά μας προσφέρουν τα αφηγηματικά ρεπερτόρια των ιδίων των δρώντων που παράγουν τον εξουσιαστικό Λόγο. Όπως παρουσιάσαμε τα ρεπερτόρια αυτά κατασκευάζουν τους καταστατικούς Άλλους, οι οποίοι είναι α) οι Ρομά και β) η κεντρική εξουσία ως Κράτος και Διεθνής Δικαιοσύνη.

Το σχήμα αυτό βλέπουμε να επιβεβαιώνεται και στο δεύτερο κείμενο-σώμα. Όπως περιγράψαμε στην ανάλυση, η σύζευξη των κλάσεων 1-B και 2-B μας

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

προσφέρει τέσσερα αφηγηματικά ρεπερτόρια, δύο συντηρητικά και δύο περισσότερο φιλελεύθερα.

Από τα συντηρητικά αφηγηματικά ρεπερτόρια, το πρώτο αποτελεί μία ρατσιστική αφήγηση όπου οι Ρομά αντιμετωπίζονται ως απειλή, επειδή είναι Ρομά. Η δεύτερη αφήγηση επικεντρώνει στην κατασκευή του Κράτους ως και της Διεθνούς Δικαιοσύνης ως εχθρών του Ασπροπύργου, αφού υπερασπίζονται τους Ρομά και όχι τον τόπο και τους «πραγματικούς Έλληνες» που τον κατοικούν. Έτσι, τα συντηρητικά ρεπερτόρια, προτείνουν ως λύση την αναγκαιότητα βίαιης καταστολής των Ρομά μέσω των σωμάτων ασφαλείας – αφήνοντας πάντως και υπόνοιες για την ύπαρξη και αναγκαιότητα αυτοδικίας. Στα περισσότερο φιλελεύθερα ρεπερτόρια, η τρίτη αφήγηση αναπτύσσει μία επιχειρηματολογία εναντίον των Ρομά ως «πρόβλημα» γιατί με τις παραβατικές τους δραστηριότητες παρακωλύουν τις εμπορικές και βιομηχανικές ζώνες, εμποδίζοντας την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και καταδικάζοντας την περιοχή στην ύφεση. Η τέταρτη αφήγηση, εμφανίζεται ως λογική συνέχεια της τρίτης αφήγησης, όπου ως λύση παρουσιάζεται η ιδιωτική πρωτοβουλία και η αυτενέργεια ως μόνοι μηχανισμοί ελέγχου και παρεμπόδισης των παραβατικών δραστηριοτήτων των Ρομά (ιδιωτικό security, ανάπτυξη τοπικών πρωτοβουλιών για καταγγελίες, προσπάθεια συνεννόησης με τους Ρομά, προσφυγή σε δίκες κατά Ρομά κοκ).

Το επιπλέον κοινό μεταξύ των τριών αφηγηματικών ρεπερτορίων (πλην του ρατσιστικού) είναι η ένταξη των δύο πλειονοτικών κοινοτήτων σε μία αδιαίρετη υπερκείμενη ταυτότητα, η οποία πρέπει να αντιμετωπίσει το «πρόβλημα» υπό την επίκληση της κατασκευής μίας καλύτερης μοίρας στο μέλλον.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Αυτοί οι «Άλλοι» (Ρομά και Κράτος / Δικαιοσύνη) απειλούν την ίδια την ύπαρξη της κοινότητας, ενώ ταυτόχρονα προσφέρουν μεταφορές και αφηγήσεις που επιβεβαιώνουν την ίδια την υπερκείμενη ταυτότητα.

Επομένως, τα αφηγηματικά ρεπερτόρια των κλάσεων 1-A, 2-A, 3-A απαντούν ικανοποιητικά στο πρώτο ερώτημα της έρευνας για τον τρόπο που διαμορφώνεται η ταυτότητα των κοινοτήτων υπό τους όρους μία διαλογικής συγκρουσιακότητας.

Περαιτέρω, η κλάση 4-A, αφορά τη δυναμική διαδικασία παραγωγής ιδεολογίας μέσα από συγκρουόμενους Λόγους, οι οποίοι χρησιμοποιούν κοινά αφηγηματικά ρεπερτόρια δίνοντάς τους διαφορετικό ιδεολογικό περιεχόμενο. Χρησιμοποιώντας όμοιες μεταφορές με τα αφηγηματικά ρεπερτόρια των κλάσεων 1-A και 2-A επενδύει διαφορετικό ιδεολογικό περιεχόμενο, επιχειρώντας την επίλυση της σύγκρουσης με συναινετικούς όρους. Την ίδια όμως στιγμή, χρησιμοποιώντας ήδη φορτισμένες ιδεολογικά αφηγήσεις και μεταφορές που χρησιμοποιούνται για να αναπαράξουν τη σύγκρουση, επιτείνει τη διαδικασία στιγματισμού της μειονοτικής ομάδας των Ρομά.

Τέλος, η κλάση 4-B, φαίνεται να είναι αυτή η οποία απαντάει περισσότερο ευθέως και στο πρώτο κύριο ερώτημα, καθώς καταδεικνύει την ύπαρξη μίας υπερκείμενης ταυτότητας «Ασπροπύργιος». Όπως ήδη είδαμε στην ανάλυση της κλάσης, αλλά και όπως έχει γίνει σαφές από τα υπόλοιπα ευρήματα, αυτή δεν είναι μία εύρωστη, αρραγής ταυτότητα χωρίς αντιφάσεις, όπως βέβαια καμία νεότερη ταυτότητα – πόσο μάλλον όταν προσεγγίζουμε μία ταυτότητα εν τω γεννάσθαι. Έχει όμως σημασία να δούμε πώς η δημιουργία της ξεκινάει από το εθνοτικό και φτάνει στο υπερκείμενο τοπικό διαμέσου του εθνικού, αφού όπως παρατηρήσαμε διαμεσολαβείται έντονα από την ελληνικότητα. Πιθανώς εδώ να διαφαίνεται η

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

μορφοποιητική ομογενοποιητική λειτουργία της κυρίαρχης εθνικής αφήγησης στην κατασκευή ταυτοτήτων, ακόμα και στο επίπεδο της τοπικής ταυτότητας.

Πάντως, όπως συνδυαστικά υποδεικνύουν και τα αποτελέσματα της κλάσης 1-B, εδώ δημιουργείται μία αντιδιαστολή μεταξύ Ελλήνων ιθαγενών (Αρβανίτες και Πόντιοι παλιννοστούντες) έναντι «Ελλήνων πολιτών» που τους στερείται η ελληνικότητα (Ρομά), διάκριση που επιτείνει και εξηγεί έτι περαιτέρω τόσο την διαλογική σύγκρουση, όσο και συσπείρωση των δύο πλειονοτικών ομάδων σε μία υπερκείμενη ταυτότητα.

Όπως φάνηκε τόσο από την ανάλυση των δεδομένων όσο και από την συζήτηση, φαίνεται ότι και τα τρία ερωτήματα της έρευνας απαντώνται σε ικανοποιητικό βαθμό.

Μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι υπάρχει μία υπερκείμενη ταυτότητα, η οποία περικλείει της δύο πλειονοτικές εθνοτικές ταυτότητες των Αρβανιτών και των Ποντίων παλιννοστούντων. Σίγουρα δεν είναι εύρωστη και αρραγής, ούτε χωρίς αντιφάσεις, αφού οι διαφορετικές εθνοτικές ομάδες έχουν διαφορετικούς σκοπούς: Οι μεν Πόντιοι παλιννοστούντες την ένταξη σε μία νέα κοινωνία, οι δε Αρβανίτες την συνέχιση της διαχείρισης των οικονομικών πόρων της κοινότητας. Θα μπορούσαμε μάλιστα να υποθέσουμε με σχετική ασφάλεια ότι σε αυτή την εν εξελίξει μορφοποιούμενη ταυτότητα υπάρχουν διαμορφωμένες κεντρομόλες δυνάμεις που μπορούν να την ισχυροποιήσουν έτι περαιτέρω στο μέλλον, εκτός αν αλλάξει δραματικά κάποιο δεδομένο. Η ταυτότητα αυτή διαμεσολαβείται ισχυρά από την ελληνικότητα των δύο εθνοτικών ομάδων που την αποτελούν, και μορφοποιείται διακριτά έναντι ενός κοινού εχθρού, της μειονοτικής ομάδας των Ρομά και κατ' επέκταση των υποστηρικτών αυτής, του Κράτους και της Διεθνούς και εθνικής Δικαιοσύνης.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Οι επιμέρους ταυτότητες, Αρβανίτης και Πόντιος στη διαδικασία αυτή επαναδιαπραγματεύονται το περιεχόμενό τους, ερχόμενες πλησιέστερα στην κυρίαρχη εθνική αφήγηση και διαπλέκονται μεταξύ τους, κατασκευάζοντας ταυτόχρονα την υπερκείμενη ταυτότητα, επιδιδόμενη σε ότι φαίνεται να είναι ένα παίγνιο μηδενικού αποτελέσματος στην διεκδίκηση πόρων στο τοπικό επίπεδο. Αντίθετα, η μειονοτική ομάδα των Ρομά, όντας αποκλεισμένη εκ των πραγμάτων, φαίνεται κατά την τελευταία περίοδο να εντάσσεται στην αφήγηση της Αντιπεριφέρειας, η οποία προτείνει επί της ουσίας την ένταξη των Ρομά, μέσω κοινωνικών δράσεων, θεωρώντας προφανώς την πρόσβαση στους τοπικούς πόρους ως παίγνιο θετικού αποτελέσματος, στο οποίο οι Ρομά μπορούν να συμβάλλουν.

Τέλος η εθνοτική ομάδα των Ρομά φαίνεται να στοχοποιείται και να στιγματίζεται από μία σειρά μεταφορών, αφηγήσεων και συμπλεγμάτων λόγου που ποικίλουν σε ρεπερτόρια από την ρατσιστική αντιμετώπισή τους και την ανικανότητά τους για ένταξη σε οποιοδήποτε ανθρωπογενές περιβάλλον, την εκ των πραγμάτων παραβατική συμπεριφορά τους (χωρίς ποτέ να εξετάζονται οι πραγματικές συνθήκες ταξικού και κοινωνικού αποκλεισμού) έως την προσπάθεια ένταξής τους, με το σύμπλεγμα λόγου της Αντιπεριφέρειας, το οποίο όμως χρησιμοποιώντας αρνητικά νοηματοδοτημένες μεταφορές και αφηγήσεις, επιτείνει το στιγματισμό των Ρομά.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Επίλογος

Ακολουθώντας το πέμπτο χαρακτηριστικό της ΚΑΛ, ότι δηλαδή δεν είναι πολιτικά ουδέτερη και υπηρετεί το πρόταγμα της κοινωνικής αλλαγής στο όνομα των καταπιεσμένων ομάδων(Jorgensen & Phillips, 2009 : 122), θα μπορούσαμε να θέσουμε το ανοικτό ερώτημα περί μίας διαφορετικής αντιμετώπισης του «προβλήματος» των Ρομά μέσω του Λόγου. Αυτό που απαιτείται εν προκειμένω είναι διερεύνηση διαφορετικών μεταφορών και αφηγήσεων που θα κινούνται έξω και πέρα από τις υπάρχουσες αρνητικές νοηματοδοτήσεις για τους Ρομά στο δημόσιο Λόγο. Σκοπός θα πρέπει να είναι η διάρρηξη ρωγμών στον κυρίαρχο ηγεμονικό Λόγο που θέλει τους Ρομά ως κάτι «κατ' ουσίαν» διαφορετικό. Αυτό όμως προϋποθέτει την σε βάθος δουλειά με τους ίδιους τους Ρομά, κάτι που όπως έδειξε η εμπειρία της παρούσας εργασίας καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο, καθώς είναι εξαιρετικά καχύποπτοι με οποιονδήποτε φαίνεται ή φέρεται να αντιπροσωπεύει δημόσια εξουσία.

Η παρούσα έρευνα αντιμετώπισε μία σειρά περιορισμών, με πρώτη και κύρια την άρνηση των Ρομά να συμμετάσχουν στην ερευνητική διαδικασία. Η πρόσβαση βέβαια στις άλλες δύο ομάδες δεν υπήρξε ευκολότερη. Το αρχικό σχέδιο για την χρησιμοποίηση δημοσίων εγγράφων στην έρευνα κατέστη γρήγορα ευνόητο ότι θα ήταν αδύνατο, αφού προσέκρουσε στην άρνηση των Αρχών, ενώ οι εφημερίδες δεν έδειξαν μεγάλη προθυμία στην διερεύνηση των αρχείων τους. Παρ' όλα αυτά συγκεντρώθηκε ένα μεγάλο σώμα υλικού, το οποίο όμως, αποτέλεσε πρόκληση, καθώς η περιορισμένη έκταση μίας τέτοιας έρευνας δεν επιτρέπει την σε βάθος

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

έκθεση των ευρημάτων κάθε κλάσης, η οποία θα μπορούσε εύκολα να αναπτυχθεί περαιτέρω.

Παρόλες τις δυσκολίες και περιορισμούς η παρούσα έρευνα είχε έναν διπλό στόχο: Πρώτον να φέρει την κοινωνική ψυχολογία έξω από τις κλασικές φόρμες της έρευνας σε ακαδημαϊκό περιβάλλον, μέσα στην καρδιά ενός κοινωνικού προβλήματος που έχει τα χαρακτηριστικό που ο Marcel Mauss περιέγραψε ως «ολικό κοινωνικό φαινόμενο.» Στη διαδικασία αυτή η κοινωνιοψυχολογικές μέθοδοι και θεωρία ήρθαν σε διάλογο με μεθοδολογίες από άλλες επιστήμες, όπως η χρήση εθνογραφικών δεδομένων της ανθρωπολογίας και εργαλεία από την πολιτική επιστήμη.

Και εδώ σημειώνεται η προσπάθεια της δεύτερης συμβολής: μια ειλικρινής προσπάθεια διεπιστημονικότητας. Ο αρχικός λόγος επιλογής της ΚΑΛ ήταν εξάλλου αυτός, το περιθώριο που αφήνει για συζήτηση με άλλα μεθοδολογικά μοντέλα. Έτσι, η χρήση της ΚΑΛ επέτρεψε στη θεματική ανάλυση την παραγωγή παραμέτρων, οι οποίες αναλύθηκαν με τα μεθοδολογικά εργαλεία του Hajer (1995) ώστε να προσπαθήσουν να ελέγξουν τις αρχικές υποθέσεις που έγιναν στη βάση των θεωρητικών σχημάτων που περιγράφηκαν στο θεωρητικό κομμάτι.

Το αποτέλεσμα αφήνεται στην κρίση του τελικού αναγνώστη.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ελληνική Βιβλιογραφία

Άρθρα – Εκθέσεις:

- Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, (2011), *Η κατάσταση των τσιγγάνων στην Ελλάδα*, Ελληνικό Παρατήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι .
- Κομνηνός, Ν., (1985), *Ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και κρίση της συσσώρευσης κεφαλαίου*, Θέσεις, τεύχος 10, Ιανουάριος – Μάρτιος 2010.
- Κυριαζή – Άλισσον Ε., (2004), *Εσωτερική μετανάστευση και μεταπολεμική Αθήνα: Η διερεύνηση μίας σχέσης*. Έκθεση αποτελεσμάτων, Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας, Αθήνα, ΙΑΑΚ.

Βιβλία

- Λέριου Α. Επιμ., (2010), *Ασπρόπυργος, Όψεις της ιστορίας της πόλης και του Δήμου*, Αθήνα, Ελληνικές Εκδόσεις.
- Loizos P., (1998), *Ο θάνατος του θετικισμού είναι υπερβολή*, Στο Γκέφου – Μαδιανού. Δ., (1998), *Ανθρωπολογική Θεωρία και Εθνογραφία: Σύγχρονες Τάσεις* Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- Σερέπας Δ., (2004), *Η εξέλιξη της κοινωνικής σύνθεσης του πληθυσμού: Το παράδειγμα του δήμου Ασπροπύργου Α/Α 368*, Διπλωματική Εργασία, Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Α-ΤΕΙ Καλαμάτας (Επιβλέπων Μαγριπλής Δημήτριος).
- Simon, B. & Oakes, P., (2013), *Πέρα από την εξάρτηση: μια προσέγγιση της κοινωνικής εξουσίας και κυριαρχίας με όρους ταυτότητας*, στο Χρυσόχου Ξ., (2013), *Πέρα από την Εξάρτηση στο Όψεις της ηγεμονίας στις φιλελεύθερες κοινωνίες: Κοινωνιοψυχολογικές προσεγγίσεις της κοινωνικής αναπαραγωγής της μεταβολής*, Αθήνα, Πεδίο.
- Σπουρδαλάκης Μ., *Κόμματα και κομματικό σύστημα. Από την τομή της Μεταπολίτευσης στις προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα*, στο Βάσσης Λ. (επιμ.), *Παράδοση και εκσυγχρονισμός στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα*, Αθήνα, Ταξιδευτής (2007), (σσ. 113-123)
- Τζωρτζοπούλου Μ & Κοτζαμάνη Α, (2008), *Η εκπαίδευση των αλλοδαπών μαθητών: Διερεύνηση των προβλημάτων και της προοπτικής επίλυσής τους*, Κείμενα εργασίας 2008/2019, Αθήνα, ΕΚΚΕ.
- Χρυσόχου Ξ., (2013), *Πέρα από την Εξάρτηση στο Όψεις της ηγεμονίας στις φιλελεύθερες κοινωνίες: Κοινωνιοψυχολογικές προσεγγίσεις της κοινωνικής αναπαραγωγής της μεταβολής*, Αθήνα, Πεδίο.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία**Journal**

- Chryssochoou, X., (2003), *Studying identity in social psychology-Some thoughts on the definition of identity and its relation to action*, Journal Of Language And Politics, 2:2, (p. 225-241).
- Digeser, P., (1992), *The Forth Face of Power*, The Journal of Politics, 54:4.
- Drury, J., & Reicher, S., (2005), *Explaining enduring empowerment: A comparative study of collective action and psychological outcomes*, European Journal of Social Psychology, 35(1), (p. 35–58).
- European Commission, (2004), *Report; Situation of Roma in an enlarged European Union*.
- Gaertner, S. L. & Dovidio, J. F., (2000), *Reducing intergroup bias. The common ingroup identity model*. Philadelphia, PA Pshychology Press.
- Hajer, M., (1993), *Discourse Coalitions and the Institutionalisation of Practice: The Case of Acid Rain in Britain*. In Fisher, F. and Forester, J. (eds), *The Argumentative Turn in Policy Analysis and Planning*, Duke University Press.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- Hajer, M., (1995), *The Politics of Environmental Discourse*. Oxford: Oxford University Press.
- Merton, R. K., (1964), *Anomie, anomia, and social interaction: Contexts of deviant behavior*. In M. B. Clinard (Ed.), *Anomie and deviant behavior* (p. 213–242). New York, NY: Free Press.
- Midlarsky, M. L., (2011), *Origins of political extremism*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Shweder, R. A., (1991), *Thinking through cultures: Expeditions in cultural psychology*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Subasic. E, Schmitt MT, Reynolds KJ, (2011), *Are we all in this together?: co-victimization, inclusive social identity and collective action in solidarity with the disadvantaged*. *British Journal of Social Psychology*, 50(4): (p. 707-25).
- Tetlock, P. E., Bernzweig, J., & Gallant, J. L., (1985), *Supreme Court decision making: Cognitive style as a predictor of ideological consistency in voting*. *Journal of Personality and Social Psychology*, 48, (p. 1227-1239).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- Tilegeă, C., (2007), *Ideologies of moral exclusion: A critical discursive reframing of depersonalization, delegitimization and dehumanization*. British Journal of Social Psychology. 46, (p. 717-737).
- Van Dijk, T., (1999), *Discourse Analysis as Ideology Analysis*. In Schaffner, C. and Wenden, A. (eds), *Language and Peace*. Amsterdam: Harwood Academic Press.
- Verkuyten, M. & Brug, P., (2004), *Multiculturalism and group status ; The role of the ethnic identification, group essentialism and protestant ethic*. European Journal of Social Psychology, 34, (p. 647 – 61).

Books

- Bar-Tal, D., Graumann, C., Kruglanski, A.W., & Stroebe, W. (Eds.), (1989), *Stereotypes and prejudice: Changing conceptions*. New York: Springer-Verlag.
- Bell, M.M. and Gardiner, M., (1998), *Bakhtin and the human sciences*. London: Sage Publications.
- Chrysochooou & Lyons, (2011), (In)compatibility between Identities and participation in the national policy of people belonging to ethnic minorities στο

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Identity and participation in cultural diverse societies; A multidisciplinary perspective, Blackwell.

- Foucault, M., (1969), *The Archeology of Knowledge*, Paris: Gallimard.

- Hajer, M., (2006), *Doing discourse analysis: coalitions, practices, meaning*. In van den Brink, M. and Metze, T. (eds), *Words matter in policy and planning*. Discourse theory and method in the social sciences. Utrecht.

-

- Harris, M., (1968), *Emics, Etics and the New Ethnography*. In Morton H. F. (edit), *Readings in Anthropology II*, New York, Thomas Y.C., (p. 102-135).

- Harris, M., (1976), *History and significance of the Emic-Etic Distinction*, *Annual Review of Anthropology*, 5 : (p. 329 – 350).

- Harris, M., (1990), *Emics and Etics*. In Headland T, Pike K.L. & Harris, M. (edit), *The insider / Outsider Debate*. Newboughry Park, Sage Publications.

- Jost, J. J., Glaser, J., Kruglanski, A. W., & Sulloway, F. J., (2003), *Political conservatism as motivated social cognition*, *Psychological Bulletin*, (p.129, 339-375).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- Li Causi, Luciano, (1975), *Anthropology and Ideology; The case of «patronage» in Mediterranean societies*. Critique of Anthropology, Vol:2, No 4-5, (p. 90).
- Lind, E.A. and Tyler, T.R., (1988), *The social psychology of procedural justice*. New York: Plenum.
- Lindseth, G., (2006), *Political Discourse and Climate Change: The Challenge of Reconciling Scale of Impact with Level of Governance*, Doctoral thesis, NTNU. Leiden University database.
- Marková, I., (2000), *Amidie or How to get Rid of It: Social Representations from a dialogical perspective*. Culture and Psychology 6, (p. 419–460).
- Power, S.A. and Peterson, L., (2011), *Theorizing Propaganda: Extending Kohl*. Psychology & Society, Vol. 4 (1), (p. 27-30).
- Powney J. & M. Watts, (1987), *Interview in educational research*, London.
- Routledge & Kegan Paul, Robson, C., (2002), *Real world research*, Oxford. Blackwell.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- Reinert, M., (1983), *Une méthode de classification descendante hiérarchique: application à l'analyse lexicale par context*. Les Cahiers de l'Analyse des Données, 8:2, (p. 187-198).
- Schwandt, T. A., (2003), *Three epistemological stances for qualitative inquiry: Interpretativism, hermeneutics and social constructionism*. In Denzin, N. and Lincoln, Y (Eds.), *The Landscape of Qualitative Research: Theories and issues*. (p. 292-331). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Simon B. Reichert F. Grabaw O., (2013), *When dual identity becomes a liability: identity and political radicalism among migrants*. Psychology Science, 1;24(3): (p. 251-7).
- Solak, N., Jost, J. J., Sümer, N., & Clore, G. L., (2012), *Rage against the machine: The case for system-level emotions*. Social & Personality Psychology Compass, 6, (p. 674-690).
- Thorisdottir, H., Jost, J. J., Liviatan, I., & ShROUT, P. E., (2007), *Psychological needs and values underlying left-right political orientation: Cross-national evidence from Eastern and Western Europe*. Public Opinion Quarterly, 71, (p. 175-203).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S., (1987), *Rediscovering the social group: A self-categorization theory*. Oxford, England: Basil Blackwell.
- Van Prooijen, J.-W., Krouwel, A. P. M., Boiten, M., & Eendebak, L., (2015), *Fear among the extremes: How political ideology predicts negative emotions and outgroup derogation*. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 41,(p. 485-497).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Υποσημειώσεις- Παραπομπές

¹ Στοιχεία από Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής των ΟΤΑ, Δρ. Καρβούνης Α. Εσωτερικά συγκριτικά στοιχεία υπηρεσίας.

² Στοιχεία: Εθνική Στατιστική Αρχή.

³ Τα μεγέθη αυτά αν και είναι και ποσοτικά μετρήσιμα δεν είναι δυνατόν να μετρηθούν στα πλαίσια μίας διπλωματικής εργασίας εξαμήνου από πρωτογενές αρχειακό υλικό. Εδώ η εγκυρότητά τους βασίζεται στην εθνογραφικού τύπου παρατήρηση και την επιβεβαίωση των στοιχείων από τους πληροφορητές κλειδιά, οι οποίοι αποτελούν και τα Υποκείμενα των Ημιδομημένων ερωτηματολογίων που θα δούμε στο θεωρητικό κομμάτι.

⁴ Έρευνα Ινστιτούτου Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού σε συνεργασία με την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Ασπροπύργου, 2004, για το στρατηγικό σχεδιασμό οικονομικής ανάπτυξης του Θριασίου Πεδίου. Αρχείο Εθνικού Κέντρου Πολιτιστικών και Επαγγελματικών Εφαρμογών.

⁵ Το διαλογικό μοντέλο της διαομαδικής σύγκρουσης (engagement) στοχεύει στο να κατανοήσει την σχέση μεταξύ ομάδων, οι οποίες βρίσκονται σε σύγκρουση (conflict). Για να καταλάβουμε τα κίνητρα πίσω από τον Λόγο κάθε ομάδας πρέπει να δούμε πώς οι Λόγοι αυτοί αλληλοεπηρεάζονται και αλληλοδιαμορφώνονται. Πχ. οι

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Power & Peterson κατέδειξαν πώς οι Λόγοι μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων είναι διαλογικοί. Η διαντίδραση μεταξύ των ομάδων έχει ως σκοπό την νομιμοποίηση της δράσης κάθε ομάδας προς την ενδο-ομάδα με τους καλύτερους δυνατούς όρους σε σχέση με τον ιδανικό αποδέκτη του μηνύματος. Τα κίνητρα και οι δράσεις εμβαπτίζονται στο ιστορικό – πολιτικό – πολιτισμικό – κοινωνικό ιστό στον οποίο ενυπάρχουν οι ομάδες και αυτές οι διαμορφούμενες ιδεολογίες επικοινωνούνται συχνά μέσω των ΜΜΕ. (βλ. *δημόσια σφαίρα*). Το αποτέλεσμα μπορεί να είναι είτε μία διαλογική απόκλιση, είτε μία διαλογική σύγκλιση.

⁶ Στη δουλειά του Sweder φαίνεται πώς η Ηθική αποτελεί κάτι το ηθικά, θετικά ή αρνητικά προσδιορισμένο και έχων νόημα, μόνο μέσα σε ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό πλαίσιο. Τη συλλογιστική αυτή θα μπορούσαμε να επεκτείνουμε από το πολιτισμικό πλαίσιο και στην ιδεολογία (άλλο περιεχόμενο έχει πχ. η ηθική για έναν φασίστα, άλλο για έναν μαρξιστή)..

⁷ Όπως παρουσιάζεται στο Bernd Simon & Penelope Oakes στο Χρυσόχου, 2013 σσ: 513 – 569.

⁸ Ως «safari» η νεολαία του Ασπροπύργου ονομάζει τις επιδρομές με αυτοκίνητα κατά μειονοτήτων, οι οποίες σκοπό έχουν την διαπόμπευση ή τον ξυλοδαρμό. Παλαιότερα, την πρακτική αυτή ακολουθούσαν οι Αρβανίτες έναντι των μειονοτήτων. Σήμερα οργανώνονται από κοινού με τους Πόντιους Παλινοστούντες, με θύματα κυρίως Ρομά και σκοπό κυρίως τον ξυλοδαρμό, παρά την διαπόμπευση.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

⁹ Οικονομικής, πρώτα απ όλα, και κατόπιν ενός αισθήματος ότι θα μοιραστούμε το ίδιο μέλλον.

¹⁰ Ενδιαφέρον και αποκαλυπτικό, μπορεί επίσης να είναι πώς οι Ρομά «ανταπαντούν» στη ρητορική θυματοποίησης των «Ασπροπυργιωτών» (Αρβανιτών και Ποντίων Παλινοστούντων), με την κατασκευή ενός δικού τους Λόγου θυματοποίησης, έλκοντας από τη παλέτα των ηθικών επιχειρημάτων των «Ασπροπυργιωτών» αλλά αποτυγχάνοντας να ενταχθούν στην ίδια συμπεριληπτική ταυτότητα, καθώς μπορεί να υπάρχουν κοινοί στόχοι, αλλά δεν υπάρχει συμφωνία αξιών.

¹¹ Το ερώτημα, εξάλλου, της επιτυχούς ενσωμάτωσης, τι αυτή σημαίνει, πώς και πότε επιτυγχάνεται τελικά, παραμένει ένα ερώτημα ανοικτό.

¹² Ένας θετικισμός, δηλαδή, χρησιμοποιεί τις θεωρητικές και μεθοδολογικές ρίζες του λειτουργισμού και της Σχολής της Βιέννης, μέσα από αναθεωρημένες ποσοτικές και ποσοτικοποιημένες μεθόδους μελέτης. (Loizos 1998 : σσ278 – 281)

¹³ Οι όροι *ημικός* και *ητικός* (emic και etic αντίστοιχα) προέρχονται ιστορικά από τη γλωσσολογική θεωρία και εισήχθησαν στις κοινωνικές επιστήμες από τον Kenneth Pike, ο οποίος, όπως και ο Levi-Strauss, αναζητούσε μία «μεγάλη θεωρία» που να ενσωματώνει την γλώσσα και τον πολιτισμό. Το σύστημα της διαπλοκής των στοιχείων συστηματοποίησε στην συνέχεια ο M. Harris (1976) με αποτέλεσμα την ανάπτυξη δύο μοντέλων που υποδηλώνουν δύο διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

και εξηγούν την ιδεολογία και τη πολιτισμική συμπεριφορά με εντόπιους / ιθαγενείς όρους και κατηγορίες ταξινόμησης (ημικές κατηγορίες) ή με «εξωτερικούς» όρους προς το πολιτισμικό πλαίσιο (Harris 1968 :106,109 & Harris 1990). Στο σύστημα αυτό η πολιτισμική οικολογία (δηλαδή το σύνολο του κοινωνικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος) «ενώνει και συσχετίζει» τα *ημικά* – και άρα εσωτερικά – φαινόμενα ενός πολιτισμού με τις *ητικές* – και άρα εξωτερικές συνθήκες του περιβάλλοντος. (Harris 1968 : 106 – 109). Με άλλα λόγια, προσπαθεί να συγκεράσει ιθαγενείς κατηγορίες με θεωρητικές αναλύσεις και ζητήματα οικολογικού περιορισμού, δηλαδή δεδομένα που εκλαμβάνονται ως «εξωτερικά».

¹⁴ Βασισμένη στο άρθρο του Gergen “*The social constructionist movement in modern social psychology*” (1985).

¹⁵ Η έμφαση στο πρωτότυπο.

¹⁶ Η έμφαση στο πρωτότυπο.

¹⁷ Αν και σε ένα εντελώς διαφορετικό πεδίο, αυτό των περιβαλλοντικών προβλημάτων και προβλημάτων οικολογίας.

¹⁸ Η διαφορά στα φύλλα έγκειται σε δύο παράγοντες: Από την «Επικαιρότητα» απουσιάζουν συνολικά τρεις εκδοτικοί μήνες λόγω άρνησης της εφημερίδας να τους δώσει. Δεύτερον, το «Θριάσιο» δημοσιεύει ακόμα και μέρες που για την Επικαιρότητα λαμβάνονται ως αργίες (πχ. Επέτειος μνήμης του Πολυτεχνείου).

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

¹⁹ Όσον αφορά τα Δελτία Τύπου, η αρχική προσέγγιση ήταν να αποτελέσουν άλλη πηγή. Όμως η πρώτη θεματική ανάλυση έδειξε ότι όλα στο σύνολό τους δημοσιεύονται ως έχουν στον Τύπο. Επομένως δεν υπήρχε λόγος για τη διπλή τους καταχώρηση, εφόσον υπάρχει μεταβλητή που τα ξεχωρίζει ως αναπαραγωγή του εξουσιαστικού Λόγου του φορέα που τα έχει εκδόσει.

²⁰ Κατά την Butler, όλες οι ταυτότητες δρουν μέσω του αποκλεισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός «καταστατικά εκτός» που συγκροτείται στους σχηματισμούς του Λόγου (εδώ όμως με την Φουκωϊκή έννοια) και μέσω της δημιουργίας περιθωριοποιημένων Υποκειμένων που βρίσκονται εκτός του πεδίου του συμβολικού και αυτού που δύναται να εκπροσωπηθεί.

²¹ Θα επιλέγονται πάντα χαρακτηριστικά χωρία μεταξύ των 25 πρώτων

²² Για να είναι το διάγραμμα πιο ευνόητο δεν έχουν χρησιμοποιηθεί όλες οι λέξεις της κλάσης. Οι λέξεις που έχουν αφαιρεθεί είναι κυρίως άρθρα, αντωνυμίες, αριθμητικά, προθέσεις και βοηθητικά ρήματα χωρίς ιδιαίτερη σημασία – έτσι αποφεύγεται ο «οπτικός θόρυβος» στο διάγραμμα.

²³ βλ. προηγούμενη υποσημείωση

²⁴ βλ. προηγούμενη υποσημείωση

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

²⁵ Εδώ μεταφράζουμε τον όρο *radical right*, ο οποίος αποδίδεται, λανθασμένα κατά την άποψή μας, στα ελληνικά ως «άκρα δεξιά», μετάφραση η οποία αντιστοιχεί στον όρο *far-right*. Αν και οι δύο όροι μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά υπό προϋποθέσεις, η ριζοσπαστική δεξιά δεν είναι απαραίτητα φασιστική ή απολυταρχική. Μπορεί, όμως, να συνδυάσει μοντέλα αυταρχικής εξουσίας με ιδεολογικές φόρμουλες της Νέας Δεξιάς, η οποία προωθεί την ύπαρξη της ελεύθερης αγοράς και τους ελεύθερου διεθνούς εμπορίου ή να προτείνει ένα ελάχιστο φιλελεύθερο κράτος (σε αντίθεση με ένα συγκεντρωτικό εθνοκεντρικό καπιταλιστικό σχεδιασμό της παραγωγής).

²⁶ Θα επιλέγονται πάντα χαρακτηριστικά χωρία μεταξύ των 25 πρώτων

²⁷ Λιγότερο από το 10% χωρίων κατανέμεται σε άλλες κατηγορίες προβλημάτων, όπως η ανεργία, η υπογεννητικότητα και οι κακές δημόσιες υποδομές.

²⁸ Εννοούν μετανάστες από τις χώρες της κεντρικής Ασίας, τους οποίους ονομάζουν αδιακρίτως «Πακιστανούς».

**ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**

*focus_loc => Επικέντρωση κειμένου σε Λόγο Δημάρχου κατά το δυνατόν
άμεσα

*focus_per => Επικέντρωση κειμένου σε Λόγο Αντιπεριφερειάρχη κατά το
δυνατόν άμεσα

*focus_news => Επικέντρωση σε είδηση

*focus_mix_loc => Μεικτή Επικέντρωση: Αναπαραγωγή Είδησης & Λόγος
Δημάρχου

*focus_mix_per => Μεικτή Επικέντρωση Αναπαραγωγή Είδησης & Λόγος
Αντιπεριφερειάρχη

ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟ

*group_rom => Αναφορά σε Ρομά ευθέως ή κατά συνήθειες ιθαγενής
λεκτικούς τύπους.

*group_pont => Αναφορά σε Πόντιους Παλλινοστούντες από πρώην ΕΣΣΔ

*group_mix => όλα τα group αδιακρίτως ή κανένα

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΜΑΔΩΝ ΣΕ ΚΕΙΜΕΝΑ

*act_pos => Θετικές Παρεμβάσεις ως προς την ενσωμάτωση της ομάδας

*act_neg => Αρνητικές αναπαραστάσεις για τις πράξεις της ομάδας

*act_mix => Μεικτό, δηλαδή : *act_pos & *act_neg

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Παράρτημα Β: Ερωτηματολόγιο

A. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ερώτηση (εισαγωγική) 01:

1. Θα θέλατε να μου πείτε κάποια βιογραφικά, προσωπικά σας στοιχεία;
(Άνοιγμα της συζήτησης.)

B. ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ ΩΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Ερωτήσεις 02 -05

2. Πώς επιλέξατε να κατοικήσετε στον δήμο Ασπροπύργου;
3. Αν είχατε την δυνατότητα θα επιλέγατε έναν άλλο δήμο;
4. Γιατί επιλέξατε να κατοικήσετε σε αυτή την συνοικία/ γειτονιά (Ποιά);
5. Αν είχατε την δυνατότητα θα επιλέγατε να κατοικείτε σε μία άλλη συνοικία στο δήμο Ασπροπύργου;

Γ. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Ερωτήσεις 6 – 9:

6. Θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας Ασπροπύργιο;

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

7. Τι είναι για εσάς ένας “Ασπροπύργιος”;
8. Όταν κάποιος σας ρωτάει “από που είσαι”, πώς απαντάτε;
9. Μιλήστε μας για την καταγωγή σας;

**Δ. ΕΝΕΡΓΗ ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ**

Ερωτήσεις 12 -14:

10. Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις της (εθνοτικής σας ομάδας)
11. Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις του Δήμου; (Πώς;)
12. Πιστεύετε ότι είναι σημαντικό (η εθνοτική σας ομάδα) να συμμετέχει σε εκδηλώσεις του Δήμου;

**Ε. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ**

13. Πιστεύετε ότι (η εθνοτική ομάδα) εκπροσωπείται επαρκώς στο δημόσιο βίο;
14. Έχει σημασία να εκπροσωπείται (η εθνοτική ομάδα) ως τέτοια;

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
ΣΤ. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΛΟΚΗ ΜΕ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

15. Για εσάς είναι σημαντικότερο να σας αναγνωρίζουν ως Ασπροπύργιο ή ως (εθνοτική ομάδα βάση καταγωγής);

16. Όταν κάποιος που δεν είναι Ασπροπύργιος μιλάει άσχημα για τον Ασπρόπυργο πώς αισθάνεσθε;

17. Όταν κάποιος που δεν είναι Ασπροπύργιος μιλάει θετικά για τον Ασπρόπυργο πώς αισθάνεσθε;

18. Πώς αισθάνεσθε όταν ο Ασπρόπυργος διακρίνεται σε κάποιον τομέα;

19. Πώς αισθάνεσθε όταν η (εθνοτική ομάδα) διακρίνεται σε κάποιον τομέα;

20. Πώς αισθάνεσθε όταν ασκείται δημόσια κριτική, πχ στα ΜΜΕ στον Ασπρόπυργο;

21. Πώς αισθάνεσθε όταν ασκείται δημόσια κριτική, πχ στα ΜΜΕ για την (εθνοτική ομάδα/συνοικία);

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ε. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ “ΤΟΠΟΥ” – ΣΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ

Ερωτήσεις 21 – 24:

22. Ποια αναγνωρίζετε ως τα σημαντικότερα προβλήματα στον Ασπρόπυργο;

23. Ποιοι / τι πιστεύεται ότι ευθύνονται για αυτά;

24. Ποια αναγνωρίζετε ως τα σημαντικότερα προβλήματα στην (εθνοτική ομάδα / συνοικία);

25. Ποιοι / τι πιστεύεται ότι ευθύνονται για αυτά;

Z. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ - ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Στον Δήμο συνέβησαν 3 μεγάλα γεγονότα τοπικού ενδιαφέροντος σε σχέση με πληθυσμιακές ομάδες που έδωσαν αφορμή για έντονο τοπικό κοινωνικό διάλογο: Η ημερίδα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των Νεοκτίστων και η φωτιά στο ΚΑΔΥ Λαζόπουλου.

*time_2 (βλ. αντιστοιχία σε πίνακα 1 Παραρτήματος Α)

26. Τι συνέβη στην περίπτωση των Νεοκτίστων;

27. Ποιοι θεωρείτε ότι ήταν υπεύθυνοι για την κατάσταση των Νεοκτίστων;

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

*time_3 (βλ. αντιστοιχία σε πίνακα 1 Παραρτήματος 1)

28. Πώς συνέβαλε η ημερίδα στην βελτίωση του προβλήματος;

29. Τι διαφορετικές δράσεις λήφθηκαν εξαιτίας της Ημερίδας;

*time_4 (βλ. αντιστοιχία σε πίνακα 1 Παραρτήματος Α)

30. Τι πιστεύετε ότι συνέβη στο «ΚΑΔΥ Λαζόπουλου»;

31. Οι Ρομά της περιοχής κατηγορήθηκαν για την δημιουργία επιπλέον προβλημάτων στην κατάσταση. Τι πιστεύετε;

Επιπλέον ερώτηση για δημόσιο ζήτημα:

32. Δημιουργήθηκε μεγάλος θόρυβος μετά τις δηλώσεις Φίλη για το ζήτημα της γενοκτονίας των Ποντίων, με αποτέλεσμα το ΔΣ να λάβει μία απόφαση χαρακτηρίζοντας την γενοκτονία ως τέτοια; Δεν πιστεύετε ότι η απόφαση αυτή συμβάλει στην υπερεκπροσώπηση της συγκεκριμένης εθνοτικής ομάδας σε σχέση με άλλες τις περιοχής; (Αρβανίτες, Ρομά, Αλβανοί μετανάστες;)

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Παράρτημα Γ: Μεταβλητές στο σύνολο των Συνεντεύξεων

**** Variables

Όνομα / Αύξων Αριθμός:

* nom_004 *nom_001 * nom_003 *nom_005 *nom_002 *nom_006

Εθνοτική ομάδα:

Αρβανίτης => *arv

Πόντιος Παλινοστούν => *pont

Ρομά => *rom

Πολιτική ταυτότητα:

Συμπολίτευση => *syn

Αντιπολίτευση => *anti

Ιδεολογική ταυτότητα:

Ριζοσπαστική Δεξιά => *radical

Φιλελεύθερη Δεξιά => *liberal

Ηλικιακή ομάδα:

Έως 45 ετών => *age_young

Από 46 ετών => *age_old

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πολιτική εμπειρία - εμπλοκή:

Νεοεισερχόμενος => *politic_new

Παλαιός συμμετέχων => *politic_old

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΕΝΤΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

1. Προσωπική βιογραφία: Προσωπικά στοιχεία. Άνοιγμα της συζήτησης.
-*cv
2. Πώς επιλέξατε να κατοικήσετε στον δήμο Ασπροπύργου;
-*why_Aspr
3. Αν είχατε την δυνατότητα θα επιλέγατε έναν άλλο δήμο;
-*reloc_town
4. Γιατί επιλέξατε να κατοικήσετε σε αυτή την συνοικία/ γειτονιά (Ποιά);
-*why_loc
5. Αν είχατε την δυνατότητα θα επιλέγατε να κατοικήτε σε μία άλλη συνοικία
στον δήμο Ασπροπύργου;
6. *reloc_loc

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

7. Θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας Ασπροπύργιο;

*reconais_ident_inner

8. Τι είναι για εσάς ένας “Ασπροπύργιος”;

-*inclus_ident_content

9. Όταν κάποιος σας ρωτάει “από που είσαι”, πώς απαντάτε;

-*origine_reconait

10. Μιλήστε μας για την καταγωγή σας.

-*origine_histoire

11. Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις της (εθνοτικής σας ομάδας)

-*particip_subj_ethn

12. Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις του Δήμου; (Πώς;)

-*particip_subj_inclus

13. Πιστεύετε ότι είναι σημαντικό η (εθνοτική σας ομάδα) να συμμετέχει σε
εκδηλώσεις του Δήμου;

-*particip_importance_ethn_inclus

14. Πιστεύετε ότι η (εθνοτική ομάδα) εκπροσωπείται επαρκώς στο δημόσιο βίο;

-*particip_ethn_enough

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

15. Έχει σημασία να εκπροσωπείται η (εθνοτική ομάδα) ως τέτοια;
-*particip_importance_loc_ilmeme
16. Για εσάς είναι σημαντικότερο να σας αναγνωρίζουν ως Ασπροπύργιο ή ως
(εθνοτική ομάδα βάση καταγωγής);
-*reconaiss_ident_outer
17. Όταν κάποιος που δεν είναι Ασπροπύργιος μιλάει άσχημα για τον
Ασπρόπυργο πώς αισθάνεσθε;
-*sentiment_incus_neg
18. Όταν κάποιος που δεν είναι Ασπροπύργιος μιλάει θετικά για τον Ασπρόπυργο
πώς αισθάνεσθε;
-*sentiment_inclus_pos
19. Πώς αισθάνεσθε όταν ο Ασπρόπυργος διακρίνεται σε κάποιον τομέα;
-*sentiment_inclus_distinction
20. Πώς αισθάνεσθε όταν η (εθνοτική ομάδα) διακρίνεται σε κάποιον τομέα;
-*sentiment_ethn_distinction
21. Πώς αισθάνεσθε όταν ασκείται δημόσια κριτική, πχ από ΜΜΕ στον
Ασπρόπυργο;

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

-*sentiment_mme_inclus_neg

22. Ποια αναγνωρίζετε ως τα σημαντικότερα προβλήματα στον Ασπρόπυργο;

-*porbl_inclus

23. Ποιοι / τι πιστεύεται ότι ευθύνονται για αυτά;

-*probl_inclus_agresseur

24. Ποια αναγνωρίζετε ως τα σημαντικότερα προβλήματα στην (εθνοτική ομάδα /
συνοικία);

-*probl_ethn

25. Ποιοι / τι πιστεύεται ότι ευθύνονται για αυτά;

-*probl_ethn_agresseur

26. Τι συνέβη στην περίπτωση των Νεοκτίστων;

-*time_2_prob

27. Ποιοι θεωρείτε ότι ήταν υπεύθυνοι για την κατάσταση των Νεοκτίστων;

-*time_2_agresseur

28. Πώς συνέβαλε η ημερίδα στην βελτίωση του προβλήματος;

-*time_3_solution

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

29. Τι διαφορετικές δράσεις λήφθηκαν εξαιτίας της Ημερίδας;

-*time_3_agir

30. Τι πιστεύετε ότι συνέβη στο ΚΔΑΥ Λαζόπουλου;

-*time_4_prob

31. Οι Ρομά της περιοχής κατηγορήθηκαν για την δημιουργία επιπλέον προβλημάτων στην κατάσταση. Τι πιστεύετε;

-*time_4_agresseur

32. Δημιουργήθηκε μεγάλος θόρυβος μετά τις δηλώσεις Φίλη για το ζήτημα της γενοκτονίας των Ποντίων, με αποτέλεσμα το ΔΣ να λάβει μία απόφαση χαρακτηρίζοντας την γενοκτονία ως τέτοια; Δεν πιστεύετε ότι η απόφαση αυτή συμβάλει στην υπερεκπροσώπηση της συγκεκριμένης εθνοτικής ομάδας σε σχέση με άλλες τις περιοχές; (Αρβανίτες, Ρομά, Αλβανοί μετανάστες;)

-*reconaiss_ident_conflit

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Παράρτημα Δ: Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Πληθυσμός κατά απογραφή	Σελ.4
Πίνακας 2: Κλάση πρώτη: Η κατασκευή της απειλής	Σελ.53
Πίνακας 3: Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 1: Οι Ρομά και οι αρχές Δημόσιας Τάξης	Σελ. 56
Πίνακας 4: Κλάση δεύτερη: Ένα τοπικό πρόβλημα: αποκλεισμός και συμπερίληψη	Σελ. 59
Πίνακας 5: Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 2: Παραβάσεις και παρανομίες Ρομά	Σελ. 64
Πίνακας 6: Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «νεόκτιστα» σε χωρία κλάσης 2	Σελ. 65

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

- Πίνακας 7: Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 2: Οι Ρομά ως υπαίτιοι
του προβλήματος** **Σελ. 69**
- Πίνακας 8: Κλάση τρίτη: Ρωγμές εντός της υπερκείμενης
ταυτότητας, οι εξω-κοινοτικές διαστάσεις του προβλήματος** **Σελ. 70**
- Πίνακας 9: Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 3: Ρομά και
προβλήματα στις σχολικές μονάδες** **Σελ. 72**
- Πίνακας 10: Κλάση τέταρτη: Η κατασκευή της συναινετικής
προοπτικής** **Σελ. 78**
- Πίνακας 11: Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 4: Ρομά και
Αντιπεριφέρεια** **Σελ. 80**
- Πίνακας 12: Κλάση πρώτη: Οι «τσιγγάνοι» και οι «γύφτοι» ως
«πρόβλημα»** **Σελ. 90**

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Πίνακας 13: Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 1: Οι Ρομά ως

πρόβλημα από τη πλειοψηφία της κλάσης Σελ. 93

Πίνακας 14: Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «πρόβλημα» στην κλάση

1: Οι Ρομά και οι παραβατικές τους συμπεριφορές Σελ. 94

Πίνακας 15: Κλάση δεύτερη: η «φιλελεύθερη» αντιμετώπιση του

«προβλήματος» Σελ. 95

Πίνακας 16: Χαρακτηριστικά χωρία κλάσης 2: Προβλήματα από

την παραβατικότητα Ρομά Σελ. 97

Πίνακας 17: Κλάση τρίτη: Η πραγματική απειλή Σελ. 98

Πίνακας 18: Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «φωτιά» σε χωρία

κλάσης 3: Ρομά και εμπρησμοί Σελ. 102

Πίνακας 19: Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 3: Ρομά και Σελ. 103

εμπρησμοί

Πίνακας 20: Κλάση τέταρτη: Μια εν τω γενάσθαι υπερκείμενη Σελ. 104

ταυτότητα

Πίνακας 21: Χαρακτηριστικά χωρία Κλάσης 4: Η ελληνικότητα ως Σελ. 106

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
ουσία της ταυτότητας

Πίνακας 22: Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «σοβιετική» σε Κλάση

4: Σύνδεση λεκτικής φόρμας «σοβιετική» με την ελληνικότητα Σελ. 109

Πίνακας 23: Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «Αρβανίτες» σε Κλάση

4: Η εθνοτική αφήγηση των Αρβανιτών Σελ. 110

Πίνακας 24: Αναζήτηση λεκτικής φόρμας «Ασπροπύργιος» σε

Κλάση 4: Η επίλυση της πρότερης σύγκρουσης Αρβανιτών και

Ποντίων μέσω της υπερκείμενης ταυτότητας του Ασπροπύργιου. Σελ. 112

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Παράρτημα Ε: Ευρετήριο Διαγραμμάτων & Σχημάτων

Σχήμα 1: Διαλογικό μοντέλο Tilegea **Σελ.11**

Σχήμα 2: Τριγωνικό μοντέλο κατασκευής ταυτότητας **Σελ.17**

Διάγραμμα 1, Κλάσεις πρώτου κειμένου – σώματος **Σελ. 49**

**Διάγραμμα 2, Σύνδεση- Αντιστοιχίες Κλάσεων πρώτου κειμένου –
σώματος στον Χώρο κατά Παραμέτρους** **Σελ. 50**

**Διάγραμμα 3, «Σύννεφο» λεκτικών φορμών Κλάσης 1: Οι Ρομά ως
ομάδα εγκληματικών ενεργειών** **Σελ. 55**

**Διάγραμμα 4, Η σύνδεση της λεκτική φόρμας «Νεόκτιστα» με τις
υπόλοιπες λεκτικές φόρμες της κλάσης 2** **Σελ. 61**

Διάγραμμα 5, «Σύννεφο» λεκτικών φορμών Κλάσης 2: Το χρόνο

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ
πρόβλημα στα Νεόκτιστα

Σελ. 62

Διάγραμμα 6, Συσχέτιση λεκτικής φόρμας «πρόβλημα» στην

Κλάση 2: Χρονίζουσα Σύγκρουση Ρομά και μη Ρομά στα

Σελ. 66

Νεόκτιστα

Διάγραμμα 7, Συσχέτιση λεκτικής φόρμας Αθίγγανοι

εντός Κλάσης 3

Σελ. 73

Διάγραμμα 8, Κλάσεις Υλικού δεύτερου κειμένου-σώματος

Σελ. 85

Διάγραμμα 9α, Σύνδεση- Αντιστοιχίες Κλάσεων δεύτερου κειμένου

- σώματος στον Χώρο κατά Παραμέτρους

Σελ. 86

Διάγραμμα 9β, Σύνδεση- Αντιστοιχίες Κλάσεων δεύτερου κειμένου

- σώματος στον Χώρο κατά λεκτικές φόρμες

Σελ. 89

Διάγραμμα 10, Η λεκτική φόρμα πρόβλημα στην κλάση 1

Σελ. 92

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Διάγραμμα 11, «Σύννεφο» λεκτικών φορμών Κλάσης 3 : Η

ανάδειξη της φωτιάς ως μεταφοράς

Σελ. 100

Διάγραμμα 12, Σύνδεση λεκτικών μορφών πόντος, σοβιετική με τη

ταυτότητα του Έλληνα

Σελ. 108

Διάγραμμα 13, Σύνδεση της λεκτικής φόρμας Ασπροπύργιος με τις

υπόλοιπες λεκτικές φόρμες της κλάσης 4

Σελ. 113

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή- Περίληψη	Σελ. 2
- Κατανόηση του Πλαισίου Έρευνας	Σελ. 3
- Κύρια ερωτήματα της έρευνας	Σελ. 9
Θεωρητική Πλαισίωση Προβληματικής	
- Η Δυναμική Σχέση Ταυτότητας και Εξουσίας	Σελ. 12
- Συνθηματοποίηση, Εξτρεμιστική Δράση και Υπερκείμενη Ταυτότητα	Σελ. 18
Μέθοδος της Έρευνας	
- Χρήση Ποιοτικών και Ποσοτικών Μεθόδων	Σελ. 22
- Η Επιλογή της ανάλυσης Λόγου ως Κύριας Μεθόδου Ανάλυσης	
Δεδομένων	Σελ. 23
- Η Προσέγγιση της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου (ΚΑΛ)	Σελ. 27
- Κριτική Ανάλυση Λόγου: Το σχήμα του Fairlough	Σελ. 29
- Μία Συμβολή από την Πολιτική Επιστήμη : Τα μεθοδολογικά εργαλεία του Hajer	Σελ. 31

**ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ**

Η Μεθοδολογική Ανάλυση	Σελ. 35
- Το Σώμα του Υλικού	Σελ. 35
- Τα Κείμενα των Εφημερίδων	Σελ. 36
- Οι Ημιδομημένες Συνεντεύξεις	Σελ. 41
	Σελ. 44
Η Ανάλυση	Σελ. 46
-Ανάλυση πρώτου κειμένου – σώματος	Σελ. 48
-Ανάλυση δεύτερου κειμένου – σώματος	Σελ. 84
Συζήτηση	Σελ. 114
Επίλογος	Σελ. 121
- Ελληνική Βιβλιογραφία	Σελ. 123
- Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία	Σελ. 125
Υποσημειώσεις- Παραπομπές	Σελ. 132

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	160
Παράρτημα Α: Σύνολο Μεταβλητών σε Ανάλυση Κειμένων	Σελ. 138
Παράρτημα Β: Ερωτηματολόγιο	Σελ. 140
Παράρτημα Γ: Μεταβλητές στο σύνολο των Συνεντεύξεων	Σελ. 145
Παράρτημα Δ: Ευρετήριο Πινάκων	Σελ. 151
Παράρτημα Ε: Ευρετήριο Διαγραμμάτων & Σχημάτων	Σελ. 158